ThS. CÙ MINH NHẬT

2

Học đệm ORGAN

Tiết điệu: Disco Techno Dance Polka Pop March Swing Pasodoble Twist Rock&Roll

- CD đệm mẫu tất cả các bài hát trong sách
- Giới thiệu lý thuyết và cách ứng dụng hòa âm
- Có ích cho nhóm nhạc tập hòa tấu

CD-ROM tặng kèm theo sách

HUYHOANG
NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC

ThS. CÙ MINH NHẬT

Học đệm ORGAN

2

Tiết điệu: Disco, Techno, Dance,
Polka Pop, March, Swing, Pasodoble, Twist, Rock&Roll

NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC

HỌC ĐỆM ORGAN

Tiết điệu

Disco, Techno, Dance, Polka Pop, March,
Swing, Pasodoble, Twist, Rock&Roll

****

Chúng tôi đã thực hiện các nghĩa vụ về tác quyền. Xin mời tác giả của các ca khúc có tên trong sách liên hệ với Trung tâm bảo vệ quyền tác giả âm nhạc Việt Nam để nhận nhuận bút.
Trân trọng cảm ơn!

BIÊN MỤC TRÊN XUẤT BẢN PHẨM CỦA THƯ VIỆN QUỐC GIA VIỆT NAM

Cù Minh Nhật
Học đệm organ / Cù Minh Nhật. - H. : Âm nhạc ; Công ty Văn hoá Huy Hoàng. - 30cm + 1 CD
Phụ lục: tr. 134-139
Ph.2: Tiết điệu disco, techno, dance, polka, pop, march, swing, pasodoble, twist, rock&roll. - 2015. - 148tr.
ISBN 9786049100420

1. Đàn organ 2. Đệm nhạc

786.5147 - dc23

ANH0003p-CIP

LỜI GIỚI THIỆU

Organ điện tử không thuần túy là một nhạc cụ, nó là sản phẩm của công nghệ điện tử hiện đại. Theo xu hướng phát triển mạnh mẽ của công nghệ, Organ điện tử ngày càng được tích hợp thêm nhiều tính năng mới. Thực tế, một cây đàn Organ điện tử cao cấp có thể tạo ra hiệu quả âm thanh gần như một dàn nhạc nhẹ.

Mặc dù có chức năng đệm hát rất nổi trội nhưng cho đến nay, chưa có nhiều tài liệu hướng dẫn cách đệm Organ điện tử một cách hiệu quả.

Xin trân trọng giới thiệu đến các bạn yêu thích cây đàn này bộ tài liệu "**Học đệm Organ**" do ThS. Cù Minh Nhật biên soạn. Bộ sách gồm 4 phần, lần lượt hướng dẫn học đệm hầu hết các tiết điệu nhạc nhẹ thông dụng.

Với những người học đệm, có thể nói đây là bộ sách rất thiết thực, vì mỗi bài đệm đều được trình bày sinh động trong **CD-ROM** tặng kèm. Điều này giúp học viên hình dung cụ thể hầu hết các vấn đề đệm hát: từ cách chọn và cài đặt các dữ liệu (tiết tấu, âm sắc, tốc độ,...); ghi nhớ các nét giai điệu và hợp âm đệm; cho đến sự mường tượng khái quát về bố cục bài đệm (nhạc dạo, cách đảo trống cuối câu nhạc hoặc đoạn nhạc, cách dằn nhấn, cách kết bài,...)

Mặc dù bộ sách chia làm nhiều phần nhưng không phải phần sau khó hơn phần trước, mà mỗi phần đều khởi đầu từ trình độ cơ bản và chuyên biệt về cách đệm một số tiết điệu nhất định.

Chúc các bạn luyện tập thu được nhiều kết quả!

TS. **Trịnh Hoài Thu**

Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

CHỨC NĂNG CHÍNH CỦA ĐÀN ORGAN ĐIỆN TỬ VÀ CÁCH ĐIỀU CHỈNH PHỤC VỤ CHO PHẦN ĐỆM

1. Tiết điệu

1.1. Khái niệm tiết điệu

Trong nhạc nhẹ, tiết điệu được hiểu là sự chuyển động có quy luật và có chu kỳ của nhạc cụ chơi phần đệm, trong đó bộ gõ thường đóng vai trò xương sống kết hợp cùng các loại nhạc cụ khác như: Violin, Trumpet, Guitar Lead, Guitar Bass, kèn Saxophone,... Organ điện tử thường có tính năng ưu việt là mô phỏng từng nhạc cụ trong dàn nhạc thành các tiết điệu đệm khá hoàn chỉnh. Đàn nhãn hiệu YAMAHA dùng từ *STYLE* (có nghĩa là *phong cách, kiểu cách*) để chỉ tiết điệu, còn đàn CASIO ký hiệu là *RHYTHM* (có nghĩa là *tiết tấu*).

Trên mặt đàn Organ điện tử, phía bên trái màn hình hiển thị, tiết điệu thường được phân nhóm theo phong cách âm nhạc như: Pop, Rock, March, Jazz, Dance, Hip-Hop, Latin, R&B, Country,...

Để có thể nhanh chóng tìm được tiết điệu mong muốn, trong quá trình sử dụng đàn, bạn cần để ý xem các tiết điệu thuộc nhóm phong cách âm nhạc nào và ghi nhớ, chẳng hạn như tiết điệu *Chachacha, Rumba, Samba,...* thường đặt ở nhóm ***Latin***; các tiết điệu *Techno, Disco* thường đặt ở nhóm ***Dance***; các tiết điệu *Country Pop, Country Rock* thường đặt ở nhóm ***Country***,... Ngoài ra, các bạn cũng cần biết rằng do diện tích mặt đàn và đồng hồ hiển thị có hạn nên các tiết điệu có thể được viết tắt, chẳng hạn *Country Pop* thường viết tắt là *C. Pop*, *Country Rock* thường viết tắt là *C. Rock*,...

1.2. Các nút chức năng điều chỉnh tiết điệu

• ***MAIN***: Nút chức năng dùng để thay đổi tiếng nhấn. Phần lớn các loại đàn phím điện tử thường có cấu tạo hai *MAIN A* và *MAIN B* cho mỗi tiết tấu, trong đó *MAIN B* có tiếng nhấn của tiết tấu trống mạnh mẽ cùng âm hưởng nhạc nền dầy dặn hơn *MAIN A*. Các ca khúc thường có cấu trúc hai đoạn (a, b), trong đó đoạn b (điệp khúc) thường là cao trào của bản nhạc. Vì vậy, ở đoạn thứ nhất người ta thường dùng *MAIN A*, đoạn cao trào dùng *MAIN B*. Hiện nay, một số loại đàn có cấu tạo bốn *MAIN*, các bạn sẽ thấy mức độ tiếng nhấn của tiếng trống và âm hưởng dầy dặn của dàn nhạc sẽ tăng dần từ *MAIN A* (rất nhẹ) –> B (bình thường) –> C (mạnh vừa) –> D (mạnh). Sự phong phú đó càng giúp người chơi dễ dàng chọn lựa *MAIN* thích hợp với tính chất của từng đoạn nhạc, nhất là đối với những bài nhạc có cấu trúc nhiều đoạn nhạc. Nếu bạn quen dùng loại đàn có hai *MAIN* mà chuyển sang loại đàn mới có bốn *MAIN* thì cần lưu ý là *MAIN*

A và *MAIN B* của đàn cũ tương ứng với *MAIN B* và *MAIN C* của đàn mới. Riêng với ca khúc thiếu nhi, phần lớn thường chỉ có cấu trúc một đoạn, chúng ta có thể thay đổi *MAIN* khi giai điệu của bài ca nhắc lại nhiều lần và không nên dùng *MAIN D* vì tiếng nhấn của nó thường đảo phách và phần nhạc nền quá dày.

• ***FILL IN***: Nút chức năng dùng để đảo trống (dồn trống) vào những chỗ nghỉ dài cuối mỗi câu nhạc, đoạn nhạc. Chức năng *FILL IN* có tác dụng: tạo cảm giác mới cho người nghe, là sự nối tiếp "ngọt ngào" giữa các *MAIN*, báo hiệu sự thay đổi tính chất âm nhạc trong giai đoạn kế tiếp, đưa bản nhạc lên cao trào,... Chức năng đảo trống (*FILL IN*) thường được tích hợp chung với chức năng thay đổi tiếng nhấn (*MAIN*) trong cùng một nút bấm, ví dụ chức năng *FILL A/MAIN A* sẽ nằm chung trong một nút bấm. Như vậy, với các loại đàn có hai *MAIN* thì sẽ có *FILL A* và *FILL B*, còn với các loại đàn có bốn *MAIN* thì sẽ có *FILL A, FILL B, FILL C* và *FILL D*. Lưu ý rằng khi nhấn các nút đảo trống, cần nhấn vào phách đầu tiên hoặc chậm nhất vào phách thứ hai của nhịp (3/4, 4/4, 6/8,...).

• ***AUTO FILL***: Nút chức năng này thường chỉ có ở một số loại đàn thế hệ mới, được dùng để ngắt sự tích hợp hai chức năng thay đổi tiếng nhấn và đảo trống (*MAIN* và *FILL IN*). Chẳng hạn, khi ta muốn đảo trống kết hợp cùng lúc với thay đổi tiếng nhấn thì trước đó phải nhấn nút *AUTO FILL* cho đèn bật sáng. Nếu muốn thay đổi tiếng nhấn mà không cần đảo trống thì chỉ việc tắt *AUTO FILL*.

• ***BREAK***: có tác dụng gần giống với chức năng đảo trống (*FILL IN*), là nút chức năng chứa đựng một vài kiểu dằn nhấn đặc biệt, đặc trưng ở một số tiết điệu nhất định như Tango, Rumba,... Nút chức năng này không phổ biến, thường chỉ có ở một số loại đàn hiệu YAMAHA. Nếu trong bản nhạc ta gặp ký hiệu *BREAK*, mà đàn bạn đang sử dụng không có chức năng trên thì có thể dùng nút *FILL IN* để thay thế.

• ***INTRO***: Nhạc dạo tự động. Ở một số loại đàn, người chơi còn có thể tùy chọn một trong nhiều câu dạo dài, ngắn khác nhau. Tuy nhiên, nhạc dạo tự động thường không phù hợp với giai điệu của các ca khúc Việt.

• ***SYNC START***: Nút chức năng dùng để chờ khởi động tiết tấu. Bạn chỉ nhấn vào nút này khi mọi thao tác chuẩn bị cho một bài nhạc đã hoàn tất.

• ***START/STOP***: Khởi động/Dừng lại (tiết tấu).

• ***SYNC STOP***: Nút chức năng dùng để ngắt tạm thời tiết tấu khi tay trái không giữ hợp âm. Đây là chức năng dùng để mô phỏng kiểu dằn nhấn (tutti) dàn nhạc.

• ***ENDING***: Nhạc kết thúc tự động. Ở một số loại đàn, bạn còn có thể tùy chọn một trong ba câu nhạc kết dài, ngắn khác nhau.

1.3. Các chế độ nhạc đệm và cách khởi động

Trên đàn Organ điện tử thường phổ biến một số chế độ đệm sau đây:

+ Chế độ *SINGLE FINGER* (thường gọi là chế độ bấm *ngón đơn*). Chế độ này cho phép bạn bấm rút gọn, thay vì mỗi hợp âm ta phải bấm ba nốt trở lên cách quãng nhau thì ở chế độ này chỉ cần bấm nhiều nhất là ba phím liền kề. Tuy nhiên, bạn cần lưu ý là chế độ *SINGLE FINGER* chỉ bấm được ba loại hợp âm là trưởng, thứ và bảy (át).

+ Chế độ *FINGER* (thường gọi là chế độ bấm *ngón kép*). Đặt chế độ này, bạn cần phải bấm gần như đầy đủ các nốt trong hợp âm. Nó cho phép ta bấm nhiều loại hợp âm ở thể nguyên gốc.

+ Chế độ *MULTI FINGER* cho phép bạn bấm theo cả hai cách bấm SINGLE *FINGER* và *FINGER* nhưng vẫn cho kết quả như nhau. Tốt nhất, người học đệm nên đặt chế độ *MULTI FINGER* (nếu có). Đây là chế độ hai trong một, vừa có thể bấm được các thế bấm ngón đơn, vừa có thể bấm được các thế bấm ngón kép.

+ Chế độ *FINGER ON BASS* cho phép bấm nhiều loại hợp âm ở thể nguyên gốc cũng như mọi thể đảo âm trầm của hợp âm.

Để cài đặt chế độ đệm bạn tìm nút *ACMP* và chọn một chế độ bấm hợp âm nhất định. Khi đã hoàn tất, hãy chuẩn bị khởi động tiết tấu bằng cách nhấn nút *SYNC/ START*. Sự sẵn sàng thể hiện qua trạng thái nhấp nháy đèn của nút bấm hoặc nhấp nháy trên góc màn hình hiển thị.

2. Âm sắc

2.1. Khái niệm âm sắc

Âm sắc là từ hay dùng để chỉ tiếng của các nhạc cụ, âm thanh, tiếng động hỗ trợ được mã hoá. Âm sắc ở đàn YAMAHA ký hiệu là *VOICE*, đàn CASIO ký hiệu là *TONE*.

Bên cạnh khả năng mô phỏng, bắt chước âm sắc của nhiều loại nhạc cụ thật như: Piano, Guitar, Violin,... thì Organ điện tử còn có thêm những *âm sắc ảo* (không giống với tiếng của bất cứ loại nhạc cụ nào) dùng để chơi các dòng nhạc như: Hip-Hop, R&B, Dance,...

Trên mặt đàn phím điện tử, phía bên phải màn hình hiển thị, âm sắc cũng thường được phân nhóm theo nhạc cụ như: Piano, E. Piano (Piano điện tử), Strings, Guitar & Bass, Saxophone, Organ, Trumpet, Brass,...

Để có thể nhanh chóng tìm được âm sắc mong muốn, trong quá trình sử dụng đàn, bạn cần để ý xem các âm sắc thuộc nhóm nào và ghi nhớ, chẳng hạn:

+ Âm sắc các nhạc cụ thuộc bộ kèn gỗ trong dàn nhạc giao hưởng như: Piccolo, Flute, Oboe, Clarinet, Bassoon thường nằm ở nhóm **Flute & Woodwind**.

+ Âm sắc các nhạc cụ thuộc bộ kèn đồng trong dàn nhạc giao hưởng như: Trumpet, French Horn, Trombone, Tuba thường nằm ở nhóm **Trumpet**.

+ Âm sắc các nhạc cụ thuộc bộ dây trong dàn nhạc giao hưởng như: Violin, Viola, Cello, Contrabass thường nằm ở nhóm **Strings**.

+ Âm sắc điện tử (tiếng ảo), ví dụ: Sun Bell, Fantasia,... Các âm sắc này có thể nằm trong cùng một nhóm hoặc rải rác ở nhiều nhóm khác nhau.

+ Âm sắc của các tiếng động thường gặp trong cuộc sống như tiếng sóng biển, tiếng suối chảy, tiếng kêu của các loài động vật,... có thể nằm tập trung ở một nhóm âm sắc hoặc nằm ở một chức năng nào đó tách biệt khỏi khu vực âm sắc chẳng hạn như *MULTI PAD*.

Ngoài ra, các bạn cũng cần lưu ý các âm sắc có thể được viết tắt, chẳng hạn: Trumpet thường viết tắt là **Trump.**, Trombone thường viết tắt là **Trb.**, Strings thường viết tắt là **Str.**, Piano thường viết tắt là **Pno.**, Guitar thường viết tắt là **Gtr.**, Saxophone thường viết tắt là **Sax.**,...

* ***Lưu ý:*** Khi dùng âm sắc giả tiếng nhạc cụ nào thì ta nên hiểu rõ tính năng của các nhạc cụ đó để cố gắng thể hiện và phát huy được các đặc tính cơ bản của nó, chẳng hạn nếu chơi tiếng Piano ta cần cắm thêm pedal (bàn đạp) để phát huy các nét chạy diatonic, chromatic; hoặc rải hợp âm (appe) tạo nên các đường lướt, đuổi ấn tượng ở âm vực trung và cao,... Ở một số đàn Organ điện tử cao cấp, âm sắc Guitar còn giả được tiếng vuốt ngón tay trên dây, ta cũng nên nghiên cứu khai thác đặc trưng này,...

2.2. Các nút chức năng điều chỉnh âm sắc

• ***VOICE VOLUME***: Nút chức năng dùng để điều chỉnh âm lượng lớn nhỏ của âm sắc, có vai trò giúp ta cân đối âm lượng giữa âm sắc và tiết điệu đệm.

• ***VOICE OCTAVE***: Nút chức năng dùng để đưa cao độ của âm sắc lên hay xuống từ một đến hai quãng tám (còn gọi là bát độ).

• ***DUAL*** (tiếng đôi): Tính năng này cho phép bạn chơi đồng thời hai tiếng trên bàn phím, chẳng hạn khi bạn đang chơi tiếng Piano mà muốn có thêm tiếng của cả dàn dây kèm theo thì hãy nhấn nút *DUAL* và chọn tiếng Strings để ghép chung. Tiếp đó, bạn còn có thể tìm các nút *DUAL VOLUME* để điều chỉnh âm lượng lớn nhỏ hoặc nút *DUAL OCTAVE* để điều chỉnh bát độ của phần tiếng đôi nhằm pha trộn hai âm sắc với nhau sao cho cân đối hài hòa nhất.

Muốn khai thác tốt tính năng này, bạn còn phải có những hiểu biết nhất định về các tính năng nhạc cụ và phong cách nhạc. Việc pha trộn âm sắc hợp lý sẽ giúp khắc họa một cách sinh động hình tượng của tác phẩm. Trong bộ sách này, chúng tôi sử dụng ký hiệu dấu (+) để chỉ việc pha âm sắc, ví dụ: **Piano + Strings, Flute + Strings, Flute + Pan Flute**,...

- *HARMONY*: Nút chức năng dùng để trợ giúp hoà âm. Nhấn vào nút này, chúng ta chỉ cần đánh một nốt nhưng lại phát ra nhiều nốt chồng quãng ba, quãng năm, quãng sáu, quãng tám,... tuỳ theo sự cài đặt của bạn.
- *TOUCH*: Nút chức năng dùng để thay đổi mức độ nhạy cảm của phím đàn.
- *PITCH BEND*: Nút chức năng dùng để rung, nhéo, luyến, láy âm sắc. Đây là công cụ hỗ trợ đắc lực để bạn tạo nên những giai điệu luyến láy. *PITCH BEND* thường nằm ở rìa bên trái của đàn cho nên khi muốn dùng nút chức năng này, bạn phải tận dụng rất nhanh khoảng thời gian mỗi lúc tay trái không phải bấm hợp âm để gạt cần nhéo luyến lên, luyến xuống tuỳ theo cảm giác âm nhạc của mình. Tuy nhiên, bạn cũng **không nên lạm dụng** *PITCH BEND* một cách tuỳ tiện mà phải hiểu về tính năng của các loại nhạc cụ, chẳng hạn khi đang dùng âm sắc Piano, Accordion,... bạn tuyệt đối không được dùng *PITCH BEND* vì trên thực tế những loại nhạc cụ này không thể luyến láy giống bất cứ kiểu luyến nào của *PITCH BEND*. Người ta thường dùng *PITCH BEND* để giả tiếng những nhạc cụ dây gảy, dây kéo hay các loại kèn và đặc biệt, để tạo hiệu quả gần giống như giai điệu của các nhạc cụ dân tộc.

3. Cách cài đặt dữ liệu chuẩn bị phần đệm

Sau khi đã chuẩn bị xong tiết tấu, âm sắc,... việc bạn cần làm là ghi vào bộ nhớ của đàn để lấy ra sử dụng một cách thuận tiện nhất.

Bộ phận ghi nhớ dữ liệu được ký hiệu bằng chữ *REGISTRATION MEMORY*. Nó thường gồm các nút chức năng chính sau:

- ***MEMORY***: Bộ ghi nhớ.
- ***REGIST***: Nơi đăng ký và lưu trữ dữ liệu.
- ***REGIST BANK***: Ngân hàng dữ liệu.

Lưu ý: Tùy cấu tạo bộ nhớ của mỗi loại đàn mà có số lượng ngân hàng dữ liệu nhiều ít khác nhau. Để tiện cho việc sử dụng, các ngân hàng thường được đánh số thứ tự, ví dụ: *BANK 1, BANK 2, BANK 3*,... Để tránh nhầm lẫn khi truy cập, ở một số loại đàn bạn còn có thể nhấn vào nút *RENAME* để đặt tên cho các ngân hàng. Mỗi ngân hàng thường có từ hai *REGIST* trở lên.

Khi các thông số đã được điều chỉnh đúng với ý định, bạn có thể lưu vào đàn bằng cách nhấn nút *MEMORY* cùng lúc với một *REGIST* bất kỳ mà bạn chọn. Tương tự, bạn làm theo quy trình như trên để ghi nhớ vào các *REGIST* tiếp theo. Khi đã ghi nhớ đầy đủ các *REGIST* trong một ngân hàng (*REGIST BANK*), bạn có thể đặt lại tên để thuận tiện cho mỗi lần sử dụng. Sau đó, ta lại tiếp tục chuyển sang một *REGIST BANK* khác để lựa chọn và lưu giữ các thông tin cần thiết khác. Có thể phân nhóm và đặt tên các *REGIST BANK* theo các phong cách âm nhạc khác nhau, chẳng hạn: có ngân hàng phục vụ cho việc chơi các bài hát mang phong cách dân ca, có ngân hàng phục vụ cho việc chơi các bài hát mang phong cách Rock, có ngân hàng phục vụ cho việc chơi các bài hát nhạc Dance, có ngân hàng phục vụ cho việc chơi các bài hát mang phong cách Jazz,...

• ***FREEZ***: Nút chức năng dùng để khoá không cho tiết tấu thay đổi mỗi khi thay đổi *REGIST*. Khi đệm cho một bài hát, bạn thường chỉ cần đến một tiết tấu nhưng lại cần dùng nhiều âm sắc. Như đã nói ở trên, mọi dữ liệu cần thiết trong đó có cả âm sắc và tiết tấu được ghi nhớ trong các *REGIST*, bởi vậy, khi chuyển âm sắc, có thể tiết tấu mà ta vô tình ghi nhớ sẽ tự động chuyển theo. Cho nên, trước khi đệm hát, ta phải nhấn *FREEZ* để khóa tiết tấu (trừ trường hợp bài hát cần nhiều tiết tấu). Trong quá trình học, bạn cần rèn luyện thói quen bật chức năng *FREEZ* trước khi tập đệm đàn.

MỘT SỐ LƯU Ý QUAN TRỌNG

1. Các thuật ngữ dùng trong bản nhạc

Để tránh triệt để sự nhầm lẫn, trong cuốn sách này, các thuật ngữ được phân loại và trình bày với các kiểu font chữ khác nhau, chia làm 3 loại:

- Các thuật ngữ âm nhạc được in thường, đậm, nghiêng, chẳng hạn: ***nhạc dạo, nhạc kết, nhịp tự do, vào nhịp, rall.*** (chậm lại), ***rit.*** (kìm nhịp lại), ***a tempo*** (trở lại tốc độ ban đầu,...

- Tên các nút chức năng của đàn được in hoa, đậm, nghiêng, chẳng hạn: ***MAIN B, FILL A, STOP, INTRO*** (nhạc dạo tự động), ***ENDING*** (nhạc kết tự động),... Cần lưu ý rằng trong bộ sách này chúng tôi dùng đàn YAMAHA PSR-910 để thực hiện CD đệm mẫu cho nên tên các tiết điệu, âm sắc và các nút chức năng đều của loại đàn này.

- Tên âm sắc của các nhạc cụ hoặc nhóm nhạc cụ được in thường, đậm, thẳng, chẳng hạn: **Piano, Nylon Guitar, Violin, Strings,...**

2. Về việc chọn tốc độ

Chúng ta thường nghe cùng một bài hát có ca sĩ hát với tiết tấu nhanh, ca sĩ khác hát với tốc độ chậm. Việc chọn tốc độ (tempo) phụ thuộc vào nhiều yếu tố, quan trọng nhất là sắc thái tình cảm của tác phẩm và ý đồ nghệ thuật của tác giả sáng tác. Ngoài ra, nó cũng có thể thay đổi đáng kể do ý đồ của nhạc sĩ phối khí khi chọn tiết tấu, chẳng hạn với phong cách nhạc Dance, tốc độ thường khá nhanh. Trong cuốn sách này, khi gợi ý để bạn chọn tốc độ, chúng tôi không chỉ căn cứ vào những yếu tố nghệ thuật mà còn căn cứ vào các yếu tố sư phạm và tính phổ cập. Bởi vậy, trong quá trình tập hoặc biểu diễn, bạn có thể thay đổi tăng giảm một chút tốc độ tùy theo cảm nhận âm nhạc của mình.

3. Về việc chọn giọng, dịch giọng

Cấu tạo giọng hát của mỗi người mỗi khác, có thể lên cao nhất và xuống thấp nhất trong một tầm cữ nhất định, người ta thường gọi khoảng cách âm thanh cao-thấp đó là *âm vực*. Trong bộ sách này, tông giọng được biên soạn thường có ít dấu hóa để các bạn dễ học và **thường phù hợp với đa số giọng nam và giọng nữ có sử dụng kỹ thuật giả thanh.** Vì vậy, đa số bài hát được biên soạn với giai điệu cao nhất là nốt MI 2. Tuy nhiên, khi lựa chọn tông giọng theo tiêu chí ít dấu hóa theo khóa thì nốt cao nhất trong giai điệu các bài hát không đồng nhất, có thể sẽ xuất hiện một số bài hát giai điệu cao nhất nốt RÊ 2, hoặc có bài giai điệu cao nhất nốt FA 2 hoặc SON 2,...

Nếu tông giọng trong sách không phù hợp, bạn có thể khai thác nút chức năng *TRANSPOSE* theo hướng dẫn cụ thể trong từng bài hoặc tham khảo thêm mục ***Hướng dẫn cách dịch giọng*** trong cuốn "**Học đệm piano cơ bản- phần 2**" của tác giả Song Minh để hiểu một cách tường tận, từ đó chủ động phản ứng nhanh trong mọi tình huống.

4. Về kinh nghiệm xử lý khi người hát bị chệch nhịp

Trên đàn Organ điện tử, trừ các tiết tấu nhịp phân ba (3/8, 3/4, 6,8,...) còn lại phần lớn các tiết nhịp phân đôi đều quy về nhịp 4/4. Như vậy, khi giai điệu bài hát về kết, trọng âm một số bài hát nhịp 2/4 có thể sẽ không trùng phách 1 của tiết điệu đệm. Nếu không tính toán một điểm rơi trọng âm hợp lý cho tiết điệu đệm thì trong trường hợp

đệm đàn cho người khác hát (hoặc thu âm phần đệm), khi bạn nhấn nút *FILL IN*, trọng âm của tiếng đảo trống sẽ rơi không thống nhất giữa những lần giai điệu nhắc lại, dẫn đến việc bắt vào bài hát có thể bị chệch choạc hoặc chệch nhịp. Để giúp người học đệm khắc phục một phần tình huống này, chúng tôi thường chuyển soạn các bài hát nhịp 2/4 sang nhịp 4/4. Sự co giãn một chút về trường độ (so với bản nhạc gốc) ở những chỗ nghỉ dài cuối phần nhạc dạo, câu nhạc, đoạn nhạc hoặc cuối bài hát sẽ giúp cho trọng âm của tiết tấu đảo trống rơi vào một điểm thống nhất giữa những lần giai điệu nhắc lại (nhưng không nhất thiết rơi vào phách mạnh ở ô nhịp đầu tiên). Nếu bạn để ý trên bản nhạc sẽ thấy mặc dù trước đó nhạc dạo đã kết thúc bằng hợp âm chủ nhưng khi bắt vào bài hát, chúng tôi vẫn ghi nhắc lại một lần nữa hợp âm ấy. Đó chính là điểm rơi hợp lý nhất của tiết tấu phần đệm. Với trường hợp giai điệu của bài hát không bắt đầu bằng hợp âm chủ thì hợp âm kế tiếp với hợp âm cuối cùng phần nhạc dạo chính là trọng âm hợp lý của tiết tấu phần đệm. Tuy nhiên, vì nhiều lý do khác nhau nên không phải bài hát nào chúng tôi cũng có thể uốn nắn được bài nhạc về nhịp 4/4. Bởi vậy, người học cần hiểu rõ điều này và chủ động khắc phục (chẳng hạn như ra hiệu: gật đầu, nhún mình, vẫy tay, bắt nhịp,...) để người hát bắt vào bài không bị chệch nhịp.

Ở cuối một số phần nhạc dạo, chúng tôi ký hiệu thêm dấu nhấn (>). Khi gặp dấu nhấn, tay phải người đệm đàn cần nhấn mạnh hợp âm để người hát chú ý bắt vào đúng nhịp. Chúng ta nên tập chính xác, kỹ lưỡng chi tiết này để sau mỗi lần dạo nhạc, người hát nghe đến chỗ nhấn mạnh sẽ có cảm giác phần nhạc dạo đã kết thúc và dễ dàng bắt vào bài hát hơn. Ngoài ra, với một số loại đàn có nút chức năng *SYNE STOP*, học viên nên tập chi tiết mô phỏng kiểu dằn nhấn (tutti) của dàn nhạc để người hát có thể bắt vào ca khúc một cách dễ nhất. Nút chức năng *SYNE STOP* thường nằm rất gần khu vực bấm hợp âm và tiết tấu chỉ tạm thời bị ngắt nếu bàn tay nhấc hoàn toàn ra khỏi khu vực bấm hợp âm. Vì vậy, trong khoảnh khắc ngắn ngủi, ngón cái tay trái của bạn vẫn cần phải giữ một nốt trong hợp âm để cho tiết tấu tiếp diễn, một ngón tay khác nhanh nhẹn nhoài tới nhấn nút *SYNE STOP*, tiếp đó cả hai tay nhấc lên rồi cùng lúc nhấn mạnh hợp âm và âm hình tiết tấu cần tutti. Sau thao tác này, tay trái người đệm đàn cần sẵn sàng đón đầu phách mạnh đầu tiên của bài hát hoặc câu hát. Nếu tập thành thạo kỹ năng này, việc bắt vào của người hát sẽ khá trôi chảy và an toàn. Không những thế, nếu trong khi biểu diễn trên sân khấu, người hát bất ngờ chệch nhịp, người đệm có thể chủ động đón đầu nhịp, kịp thời sửa chữa lỗi sai nhịp để việc biểu diễn không bị gián đoạn.

DẪN NHẬP

Mặc dù có thể có kỹ thuật ngón tương đối tốt nhưng có nhiều người học Organ không thể tự đệm được các bài hát mà mình yêu thích. Để có được kỹ năng đệm hát, ngoài những những kiến thức về lý thuyết âm nhạc còn phải rèn luyện kỹ năng nghe hòa thanh, dịch giọng, ngẫu hứng,... Do đó, người học đệm đều phải bắt đầu từ việc từng bước cải thiện các kỹ năng âm nhạc của mình.

Đọc được bản nhạc (*thị tấu*) là điều kiện tối thiểu để bạn tiếp cận được với nội dung của cuốn sách. Nếu chưa thông thạo, bạn có thể tham khảo cuốn **"Tự học nhạc lý cơ bản"** do nhóm tác giả *Tiến sĩ* Phạm Phương Hoa, Trương Ngọc Bích, Cù Minh Nhật biên soạn.

Nếu trong việc học đệm Guitar, người ta thường dùng cùi chỏ thúc vào thùng đàn thay cho tiếng trống; gảy vào phần trầm thay cho guitar bass; gảy vào các dây phía dưới tạo hợp âm (accord), kết hợp giữa hai bàn tay tạo ra tiếng nhấn thay cho tiếng trống dây của bộ gõ,... thì ở đàn Organ điện tử, nhiệm vụ của người chơi khá đơn giản, chỉ cần khởi động một tiết điệu và bấm hợp âm cho chính xác là đã tạo nên kết cấu cơ bản của phần đệm, bởi vì mỗi tiết điệu đều đã được lập trình để có thể thay thế cho cả dàn nhạc. Việc còn lại của người đệm là tập chơi tốt phần nhạc dạo, vừa hát (hoặc nghe hát) rồi phản xạ bấm hợp âm và chơi các nét nhạc phụ họa có tính dẫn dắt cho phần đệm thêm phong phú.

Khi muốn học đệm một bài hát trong sách, ta phải bắt đầu từ việc lắng nghe nhiều lần phần đệm mẫu trong CD để ghi nhớ loại tiết tấu đệm, phần nhạc dạo, các giai điệu và âm sắc đệm, cách nhấn nút đảo trống (*FILL A* hoặc *FILL B*) hoặc thay đổi tiếng nhấn (*MAIN*), cách dằn nhấn (nếu có), cách kết bài,...

Sau đó ta tiến hành cài đặt các dữ liệu để chuẩn bị cho một bài đệm, quy trình như sau:

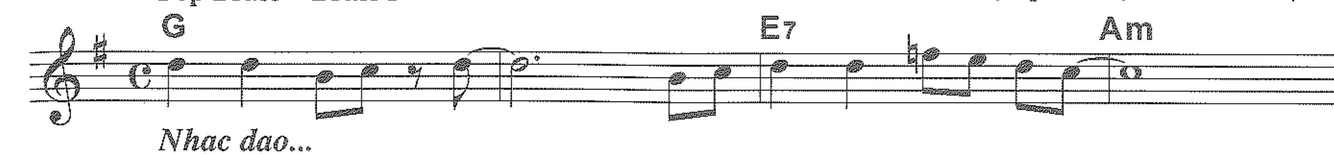
- Chọn tiết tấu (*STYLE*) và đặt chế độ cho phần đệm (*ACMP*).
- Chọn âm sắc (*VOICE*) và căn chỉnh âm lượng, độ vang, pha trộn,...
- Chọn tốc độ (*TEMPO*).
- Chọn *MAIN A, B,...*
- Dịch giọng (*TRANSPOSE*) nếu cần.

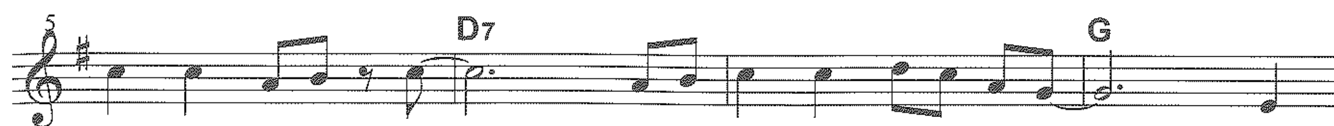
Khi việc cài đặt đã hoàn tất, khởi động tập luyện bằng cách vừa hát giai điệu ở dòng thứ nhất vừa chơi các giai điệu mang tính dẫn, lót ở dòng thứ hai. Để giúp các bạn hình dung hòa âm của mỗi bài đệm, trong cuốn sách này, chúng tôi trình bày như sau:

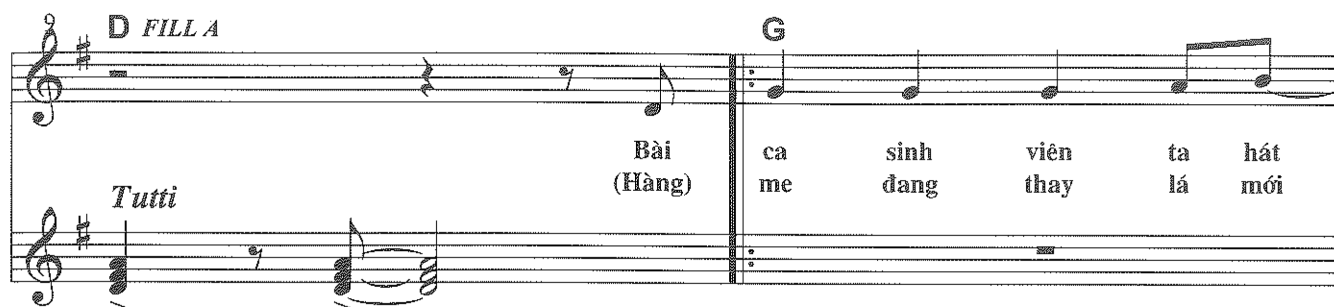
BÀI CA SINH VIÊN

MAIN B
Pop Brass + Brass f

Nhạc và lời: Trần Hoàng Tiến
Soạn phần đệm: Minh Nhật

Hãy quan sát ví dụ trích đoạn bài *Bài ca sinh viên* ở trên và lưu ý:

- Trong phần *nhạc dạo* (có thể là cả ở phần *nhạc nối* hoặc *nhạc kết*) vì không có giai điệu lời ca nên chúng tôi thường biểu thị bằng một dòng nhạc, phía trên ghi kiểu tiếng nhấn (***MAIN B***), các hợp âm phần đệm (**G, E7, Am, D7, D**,...), tên các âm sắc (**Pop Brass + Brass f, Musette**),...

- Kết thúc phần nhạc dạo, xuất hiện hai dòng nhạc liên kết với nhau:

+ Dòng nhạc thứ nhất là phần giai điệu lời ca của ca khúc. Tất cả hợp âm và các ký hiệu thuộc về phần xử lý tiết tấu (*START, STOP, MAIN A, MAIN B, FILL A, FILL B,...*) đều được ghi ở dòng nhạc thứ nhất và giao cho tay trái phụ trách. Sau khi khởi động tiết điệu, tay trái cần bấm các hợp âm đệm theo đúng tiến trình chuyển động của giai điệu bài hát và nhấn nút điều khiển.

+ Dòng nhạc thứ hai chúng tôi gọi là các ***giai điệu đệm***, còn nếu tồn tại dưới dạng chồng nốt thì gọi là ***hợp âm đệm***, chúng có vai trò tính dẫn dắt, đối đáp, pha màu,... làm cho giai điệu và hòa âm của tác phẩm thêm phong phú, sinh động. Dòng nhạc thứ hai giao cho tay phải phụ trách, sát phía trên hoặc phía dưới dòng nhạc này có ghi tên âm sắc các nhạc cụ cũng do tay phải ấn nút điều khiển.

- Khi hai dòng nhạc liên kết xuất hiện, những nốt cuối cùng của phần nhạc dạo có thể được chuyển đến dòng thứ hai nhường chỗ cho giai điệu lời ca ở dòng thứ nhất. Xem ví dụ trang bên ta thấy tại ô nhịp 9, các nốt cuối của phần nhạc dạo được ghi ký hiệu nhấn đồng thời với ký hiệu ***Tutti***. Gặp ký hiệu này, bạn cần thực hiện thao tác dằn nhấn như đã hướng dẫn ở trang 11.

Tóm lại, cùng với việc hát lời ca, hai tay ta cần phối hợp nhanh chóng để không làm ảnh hưởng đến nhịp độ đang diễn ra đều đặn của tiết tấu đệm. Nếu chưa thuộc giai điệu bài hát, trước khi tập đệm, bạn cần tập xướng âm riêng cho thật thuộc, còn phần lời ca chúng ta có thể ghi nhớ sau.

Trước mắt, chúng ta hãy thị tấu một cách máy móc, có nghĩa là trên bản nhạc có nốt nào, chúng ta chơi đúng như vậy (hát giai điệu trên dòng nhạc thứ nhất và chơi phần đệm ở dòng nhạc thứ hai một cách tương đối chính xác).

Ngẫu hứng có logic là tố chất quan trọng nhất đối với người học đệm nên chúng tôi luôn mong muốn các bạn không ngừng có những tìm tòi, sáng tạo để mỗi bài đệm sinh động và "ra chất" hơn.

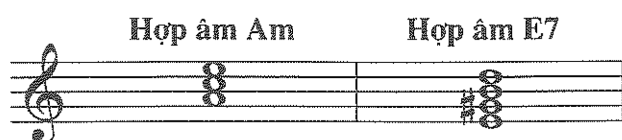
Sau khi tìm hiểu về hệ thống hợp âm (trang bên), chúng ta sẽ đi vào tập đệm một số bài hát quen thuộc. Phần đệm thể hiện trong bộ sách và CD mẫu bước đầu giúp bạn mường tượng ra những vấn đề cơ bản trong việc học đệm các tiết tấu thông dụng. Dĩ nhiên, muốn rèn luyện bất cứ một kỹ năng phản xạ nào, chúng ta cũng đều phải trải qua quá trình luyện tập kiên trì, bền bỉ, trải nghiệm qua sự đa dạng, phong phú của nhiều tác phẩm, nhiều phong cách âm nhạc khác nhau. Mong rằng bạn đọc sẽ quan tâm tới các phần tiếp theo của bộ sách. Những bài hát hay còn nhiều trong khi dung lượng của bộ sách có hạn, bởi vậy, nếu được bạn đọc đón nhận, ngoài 4 phần của bộ sách, chúng tôi sẽ tiếp tục cho ra đời bộ sách "**Thực hành đệm Organ**" theo chủ đề (dự kiến gồm 4 phần) với các tình khúc bất hủ hoặc đang thịnh hành, không trùng lặp với các tác phẩm đã biên soạn. Chúng tôi mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc để các cuốn sách tiếp theo được hoàn thiện hơn. Hòm thư góp ý: **minhnhat76@gmail.com**

Chúc bạn luyện được nhiều kỹ năng và phản xạ nhanh nhạy để có thể ứng biến đệm tốt trong mọi tình huống!

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG LA THỨ

Để đệm cho ca khúc, người ta cần dùng đến các hợp âm vì nó là nền tảng quan trọng của mỗi bài đệm. Như chúng ta đã biết, hợp âm là sự kết hợp cùng một lúc ba âm thanh trở lên theo một quy luật nhất định. Có rất nhiều loại hợp âm khác nhau, thông dụng nhất thường có cấu tạo từ ba đến bốn âm.

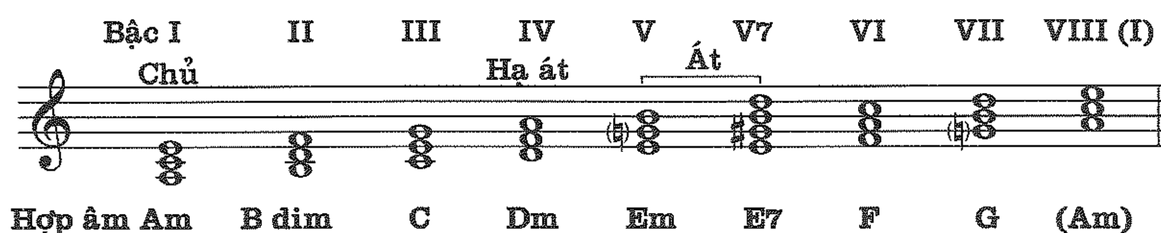
Ví dụ:

Với các loại hợp âm thông dụng, bạn cần ghi nhớ cấu tạo quãng và thành phần các âm trong hợp âm, ở cả thể gốc và các thể đảo của chúng. Khi gặp những hợp âm mình chưa biết, bạn xem phần *Phụ lục* ở cuối sách hoặc có thể tham khảo mục *Hợp âm và cách thành lập* trong cuốn "**Học đệm piano cơ bản**- phần 1" của tác giả Song Minh. Khi nắm vững cấu tạo của các hợp âm thông dụng, bạn mới dần dần ghi nhớ mở rộng nhiều loại khác.

Chúng ta sẽ khởi đầu học đệm với các ca khúc giọng LA thứ. Trước hết, các bạn nên hiểu về hệ thống hợp âm của giọng LA thứ và chuẩn bị các thế bấm hợp âm cho đúng.

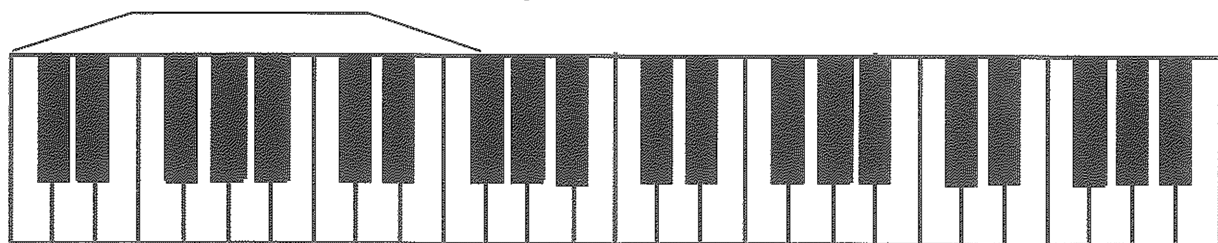
Trên bảy bậc của giọng LA thứ, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng LA thứ:

Ta thấy, hợp âm LA thứ (**Am**) tạo nên bởi ba âm: LA - ĐÔ - MI. Khi đặt chế độ ngón kép (*FINGER*), với hợp âm **Am** ta sẽ có ba cách bấm: LA - ĐÔ - MI, ĐÔ - MI - LA hoặc MI - LA - ĐÔ.

Ở hầu hết các loại đàn Organ điện tử, khu vực bấm hợp âm thường được mặc định trong một khoảng bàn phím bên trái của đàn.

Khu vực bấm hợp âm phần đệm

Vì vậy, với mỗi hợp âm ta phải chọn thế bấm thuận tiện nhất, dựa trên nguyên tắc khoảng cách giữa các hợp âm không quá xa để khi chuyển từ hợp âm này sang hợp âm khác, các ngón tay vừa thuận lợi vừa đảm bảo tính thẩm mỹ mà việc đệm đàn nói chung không bị phân tán.

Trong cơ cấu hợp âm giọng LA thứ, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **Am**	Hợp âm **Dm**	Hợp âm **Em**	Hợp âm **E7**
5 3 1	5 2 1	5 3 1	5 3 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Bdim**	Hợp âm **C**	Hợp âm **F**	Hợp âm **G**
5 3 1	5 2 1	5 3 1	5 3 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **G7**	Hợp âm **A7**	Hợp âm **B7**	Hợp âm **C7**	Hợp âm **D7**
5 4 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1

**** Bạn cần biết:***

- Ở giọng LA thứ, các hợp âm **Am**, **Dm**, **E7** (hoặc **Em**) là những hợp âm chính, trong đó **Am** gọi là *hợp âm chủ*; **Dm** gọi là *hợp âm hạ át*; **E7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**Am**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**Dm**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**E7**) và *hợp âm át thứ* (**Em**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át thứ*.

- Nếu xếp hòa thanh theo tiêu chí đúng và đơn giản thì chỉ cần ba hợp âm chính: **Am, Dm, E7 (Em)** là có thể đệm cho bất cứ bài hát nào giọng LA thứ. Tuy nhiên, sự phong phú về hòa thanh phần đệm góp phần hết sức quan trọng cho hiệu quả thể hiện của mỗi bài hát. Ngoài ba hợp âm chính, các hợp âm còn lại là các hợp âm phụ nhưng cũng được dùng khá phổ biến.

- *Hợp âm át thứ* (**Em**) thường dùng trong các bài hát viết ở giọng LA thứ tự nhiên do giai điệu có âm SON$^{\natural}$ (xem bài *Hoa cau vườn trầu* cuốn số 1, *Mùa hè xanh* trang 19). *Hợp âm bảy át* (**E7**) hình thành trong giọng LA thứ hòa thanh hoặc LA thứ giai điệu do có âm bậc VII$^{\#}$- âm SON$^{\#}$ (xem bài *Tuyết rơi* cuốn số 1, *Hãy hát lên* trang 22). Với các ca khúc viết theo lối Tây phương, *hợp âm bảy át* được dùng phổ biến hơn, còn với nhóm ca khúc Việt mang âm hưởng dân ca, *hợp âm át thứ* lại chiếm ưu thế rõ rệt. Bên cạnh đó, các ca khúc giọng LA thứ thường có cả âm SON$^{\natural}$ và SON$^{\#}$ trong cấu trúc giai điệu, ta có thể sắp xếp đan xen hai hợp âm **Em** và **E7**. Ngoài ra, còn có thể dùng **Em7** thay thế cho **Em** hoặc **E** thay thế cho **E7** (xem bài *Tango dĩ vãng* cuốn số 1). Sự linh hoạt trong sắp xếp cũng cần có những nền tảng hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**E7 -> Am**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 15, giọng LA thứ thường dùng các hợp âm: **Am, Bdim, C, Dm, Em (E7), F, G**. Ngoài hợp âm chủ **Am**, nếu coi một số hợp âm còn lại **(C, Dm, E, F, G)** là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **G7 -> C** (xem bài *Mùa xuân đầu tiên* cuốn số 1).

- **A7 -> Dm** (xem bài *Một thời để nhớ* trang 30, *Tuổi trẻ thế hệ Bác Hồ* trang 59.

- **B7 -> E** (xem bài *Búp bê không tình yêu* trang 26, *Một thời để nhớ* trang 30, *Tuổi trẻ thế hệ Bác Hồ* trang 59 có một số chỗ chuyển **B7 -> E7** gần giống như trường hợp **B7 -> E**).

- **C7 -> F** (các bài *Mùa hè xanh, Hãy hát lên, Búp bê không tình yêu, Một thời để nhớ* đều có chỗ chuyển **C -> F** gần giống như trường hợp **C7 -> F**).

- **D7 -> G**

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

Lưu ý: Tên bài hát trích dẫn nếu ghi số trang là những bài hát nằm trong cuốn sách này, tên bài hát không ghi số trang là những bài hát nằm trong các phần khác của cùng bộ sách "Học đệm Organ", chúng tôi viết vắn tắt là cuốn số 1, cuốn số 3,...

TIẾT ĐIỆU DISCO VÀ MỘT SỐ BIẾN THỂ

Disco là điệu nhạc xuất hiện tại Mỹ vào cuối những năm 60 và được phổ biến rộng rãi từ giữa đến cuối những năm 70 của thế kỷ XX. Điệu *Disco* thường dùng để đệm cho những bài hát có tính chất vui vẻ, rộn rã.

Điểm đặc trưng của điệu nhạc *Disco* là những âm trầm phát ra đều đặn, liên tục ở đầu và giữa các phách của tiết nhịp cùng điểm nhấn ở đầu các phách nhẹ của nhịp do tiếng của bộ gõ tạo nên.

Trên đàn Organ, tiết điệu Disco mang phong cách những năm 1970 thường được đặt tên là 70's Disco nhằm phân biệt với tiết điệu 80's Disco của những năm 1980.

Tiết điệu Disco thường có những âm hình tiết tấu cơ bản như sau:

*** Chú thích:** Các nốt ĐÔ biểu thị cho tiếng đàn Guitar Bass, các nốt câm biểu thị tiếng nhấn của *snare drum* và *hi-hat cymbals* thuộc bộ gõ.

Techno, Dance, House, Trance,... là những điệu nhạc điện tử, được phát triển chủ yếu từ điệu Disco. Nếu như trước đây các phần đệm điệu Disco cho ca sĩ hát thường do một ban nhạc nhẹ thể hiện với thành phần gồm: bộ gõ, guitar điện, piano điện, keyboard,... thì ngày nay, các bản nhạc đệm (nhạc beat) Techno, Dance, House, Trance,.. được phối âm trên máy vi tính, dựa vào phần mềm chuyên dụng cùng các nhạc cụ, dụng cụ, thiết bị điện tử và hộp tiếng hỗ trợ mới ra chất.

Trong quá trình phát triển, có sự pha trộn giữa các phong cách với nhau tạo nên sự phong phú, đa dạng. Trên đàn Organ điện tử, ta thường gặp các tiết điệu như: Techno Dance, Techno Trance, Techno House, Trance Pop, Dream Dance, Euro Dance,... chúng thường nằm ở nhóm Dance.

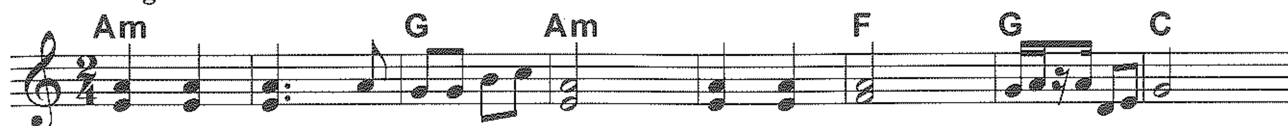
Mặc dù mỗi phong cách có đặc điểm riêng nhưng về mặt tiết điệu âm nhạc, các tiết điệu kể trên có nhiều điểm tương đồng, trong đó giống với điệu Disco nhất có lẽ là các âm trầm phát ra đều đặn và liên tục; tuy nhiên độ nặng, độ dày của tiếng bass kết hợp với tiếng trống thì mạnh mẽ, sôi động và mang tính kích động hơn Disco rất nhiều. Ngoài ra, vì là sản phẩm của công nghệ điện tử nên âm thanh của các tiết điệu này còn có thêm các tiếng vang, tiếng vọng, có thể gây ảo giác. Đối với việc đệm hát, người chơi nên lựa chọn những âm sắc thích hợp để chơi ở cường độ mạnh và tốc độ nhanh như nhóm Brass cùng các âm sắc ảo như: Attack, Soft Square, Soft Saw, Dancy Hook, Detuned Saw Oct, Trance Seq, Trance Lead,...

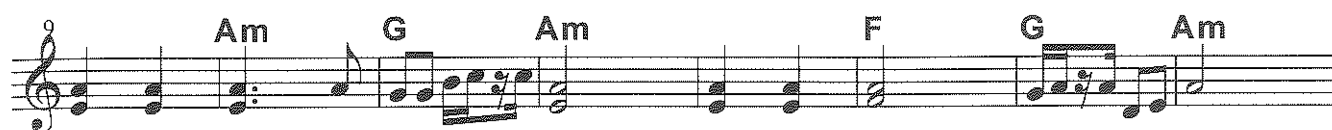
MÙA HÈ XANH

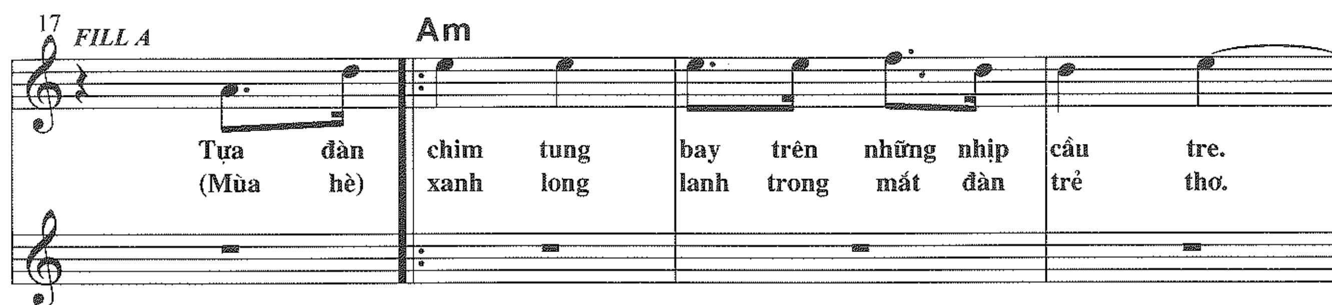
Track 1

Nhạc và lời: Vũ Hoàng
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Bright Brass + Brass Combo

29 F G

Ngoài bờ đê có con trâu già nằm
Để màu xanh vút lên trên ruộng đồng...

32 1.Am FILL A 2.Am

ngủ mê. Mùa hè... ...ngát hương.

1. 2.

35 FILL B G Am FILL B

Mùa hè xanh, Mùa hè xanh.

f

39 F. G Am

Bao yêu thương, ơi mùa hè xanh vấn vương.

Bright Brass + Brass Combo

43 F G C

Đi muôn phương lưu luyến tình quê hương.

47 F G Am

Trong tim ta, ơi mùa hè xanh thiết tha.

51 G Em Am 1. FILL B

Vang câu ca trên những chặng đường xa.

1.

55 Am 2. G Em Am

xa... Vang câu ca trên những chặng đường xa.

2

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài *Mùa hè xanh*:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **70's Disco**
- ***TEMPO***: ♩ = 124
- ***VOICE*** (***TONE***): **Brass, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt ĐÔ 2, tùy theo hình thức trình điễn (tốp ca nam, tốp ca nứ, tốp ca nam nữ,...) để điều chỉnh độ cao-thấp bằng nút chức năng *TRANSPOSE*, có thể dịch giọng trong khoảng dao động từ -2 –> +5.

- Thế bấm hợp âm giọng LA thứ xem ở trang 16.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn các nhóm âm sắc **Bright Brass + Brass Combo, Strings + Spiccato** như CD mẫu - track 1.

- Tập kỹ nhóm giai điệu đệm trong đó có nét chạy chùm bốn móc kép từ ô nhịp 21 -> 31 (âm sắc **Strings + Spiccato**).

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn bài hát theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Vang câu ca... ... chặng đường xa*" thêm 1 đến 2 lần để kết.

HÃY HÁT LÊN

Track 2

MAIN B
Dancy Hook + Chillin Chords

Nhạc và lời: Vũ Quốc Việt
Soạn phần đệm: Minh Nhật

Am F G

Nhạc dạo...

3 Am F G

5 Am F G

FILL A

7 Am C G

9 Am Dm

Gió vẫn còn___ gọi mùa thu đến khắp trời.___
Sóng vẫn còn___ gọi bờ cát trắng biển chiều.___

Attack

11 G C

Nắng vẫn còn___ gọi mùa xuân đến với đời.___
Nước vẫn còn___ một màu xanh biếc thuở nào...

13 1 F Dm7

Thì em ơi___ xin___ đừng chớ lo âu___ vì___ cuộc

1

15 Bm7^{b5} *FILL A* E7

đời còn bao nắng___ ấm.___

17 2 F Dm7

...Dòng sông xưa___ vẫn___ ngàn năm trôi mãi___ trôi___ hoài

2

19 E7

về biển lớn___ ư....

21 *FILL B* Am

Và mình cùng hát lên nào lời tình___ tha___ thiết.

(Dù rằng đời lắm thăng) trầm đường dài___ phía___ trước,

Trance Lead + Trance Seq2

23 Dm

— cùng hát lên nào lời mình— muốn— nói,—
— và lối đi về gập ghềnh ai— biết,

25 1 G

— cùng hát lên đi cho đêm vui ngất trời
— cùng hát vang...

1

27 E7 F

— và ngày thêm ước mơ.—

FILL B

29 E7 2 G

Dù rằng đời lắm thăng... ...lên xua tan đi bao nỗi buồn

2

31 E7 Am

— và cùng thắp lên— niềm vui,—

33 Am *FILL B* G

— cùng hát vang lên xua tan đi bao nỗi buồn

35 E7 Am *ENDING*

— và cùng thắp lên___ niềm vui.___

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Hãy hát lên***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Ibiza 2002** hoặc **Techno**
- ***TEMPO***: ♩= 135
- ***VOICE*** (***TONE***): **Dancy Hook, Attack, Trance Lead,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, điều chỉnh độ cao-thấp bằng nút chức năng *TRANSPOSE*, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh. Tuy nhiên, không nên lạm dụng dịch tông giọng quá xa, nên - 4 tốt hơn là + 8 để âm thanh tự động của tiết điệu ít bị xáo trộn, các âm bass không bị nhảy lên quá cao.

- Thế bấm hợp âm giọng LA thứ xem ở trang 16. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm hai hợp âm: **Dm7** xem thế bấm ở phần phụ lục trang 135, **Bm7^{b5}** xem thế bấm ở phần phụ lục trang 139.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn các nhóm âm sắc **Dancy Hook + Chillin Chords, Trance Lead + Trance Seq2** như CD mẫu - track 2.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B,..*) vào phách đầu tiên của nhịp.

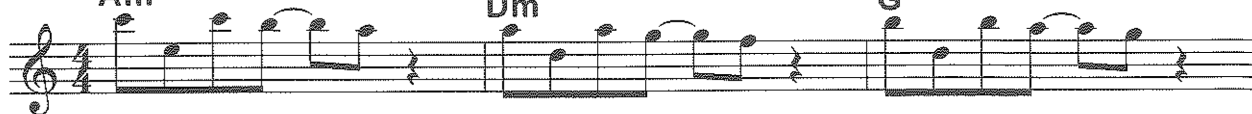
- Có thể trình diễn ca khúc theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*cùng hát vang lên... ...và cùng thắp lên niềm vui*" thêm 1 đến 2 lần – Nhấn *ENDING*.

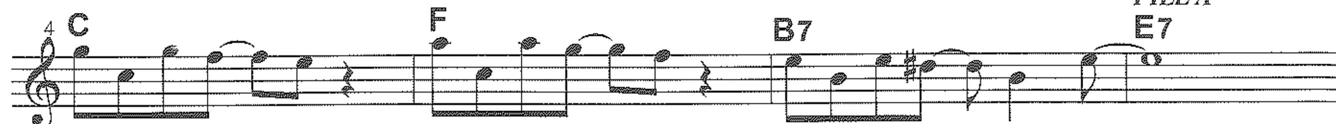
BÚP BÊ KHÔNG TÌNH YÊU

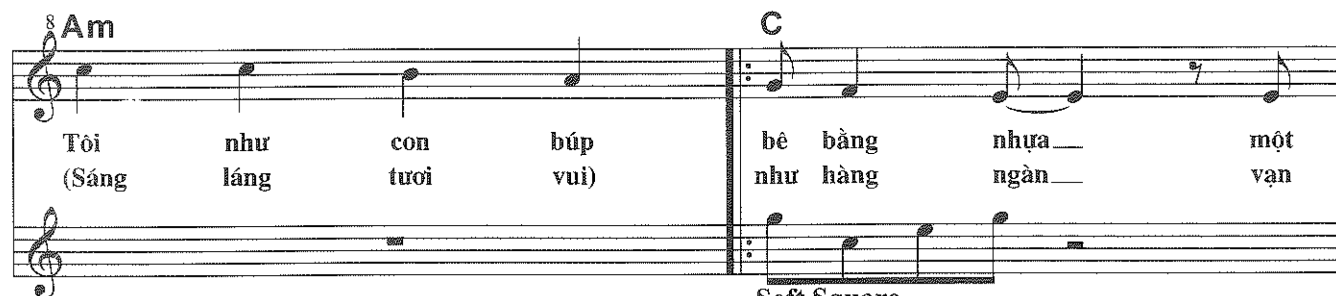
Track 3

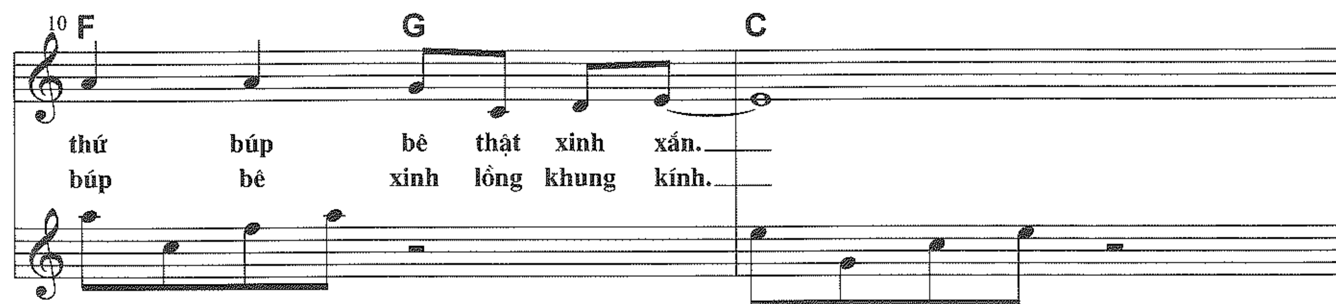
Nhạc Pháp
Lời Việt: Sưu tầm
Soạn phần đệm: Minh Nhật

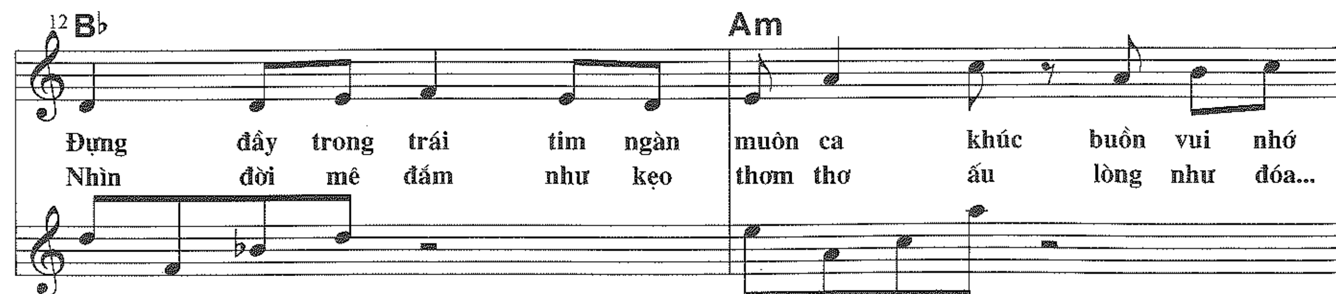
MAIN B
Dancy Hook + Chillin Chords

14 1 B7 E7 *FILL A*

mong khóc thương mơ mộng.

Dancy Hook

Nhạc nối...

16 *FILL B*

2 E7 Am

Sáng láng tươi vui... ...hoa trong ngày đầu xuân.

Soft Square

19 C Am

Thơ ngây vui ca dưới nắng hồng tâm

Trance Lead

21 E7 Am

hồn dại khờ chẳng giấu chút gì.

23 C Am

Rong chơi vui ca suốt tháng ngày đang

25 E7 | Am *FILL B* | *FILL A*

đời hàng ngàn hàng vạn điệu ca.___

Dancy Hook

Nhạc nối...

28 Am | C

Có những lúc nghe | tim sao buồn___ và
(Tôi như con búp) | bê bằng nhựa___ một

Soft Square

30 F G | C

nước mắt êm đềm rơi xuống.___
thứ búp bê thật xinh xắn.___

32 B♭ | Am

Trọn đời ca hát cho tình | yêu ai đó còn tôi tháng
Mặt trời trên tóc nhưng lòng | sao băng giá vì sao búp...

34 1 B7 | E7 *FILL A*

năm mãi sao đơn độc.___

Dancy Hook

Nhạc nối...

36 | 2 E7 | Am

Tôi như con búp... | ...bê thiếu một tình yêu.

Soft Square

39 B♭ | Am

Mặt trời trên tóc nhưng lòng | sao băng giá vì sao búp

41 E7 | Am | ENDING

bê thiếu một tình yêu.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Búp bê không tình yêu***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Dream Dance** hoặc **Techno**
- ***TEMPO***: ♩= 138
- ***VOICE*** (***TONE***): **Dancy Hook, Soft Square, Trance Lead,...**

- Bài hát soạn riêng cho giọng nữ không giả thanh (giai điệu cao nhất nốt ĐÔ 2), có thể dịch giọng: - 1 -> 3 cho giọng nữ thấp hơn; +2 –> +4 cho giọng nữ giả thanh và đa số giọng nam.

- Thế bấm hợp âm giọng LA thứ xem ở trang 16. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm hợp âm $\mathbf{B}^{\mathbf{b}}$ xem thế bấm ở phần phụ lục trang 138.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn nhóm âm sắc **Dancy Hook + Chillin Chords** như CD mẫu - track 3.

- Tập kỹ các nét nhạc nối kết hợp nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B,..*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Mặt trời... ... tình yêu*" thêm 1 đến 2 lần – Nhấn *ENDING*.

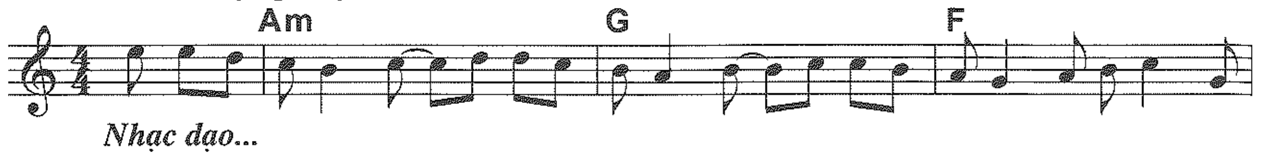
MỘT THỜI ĐỂ NHỚ

Track 4

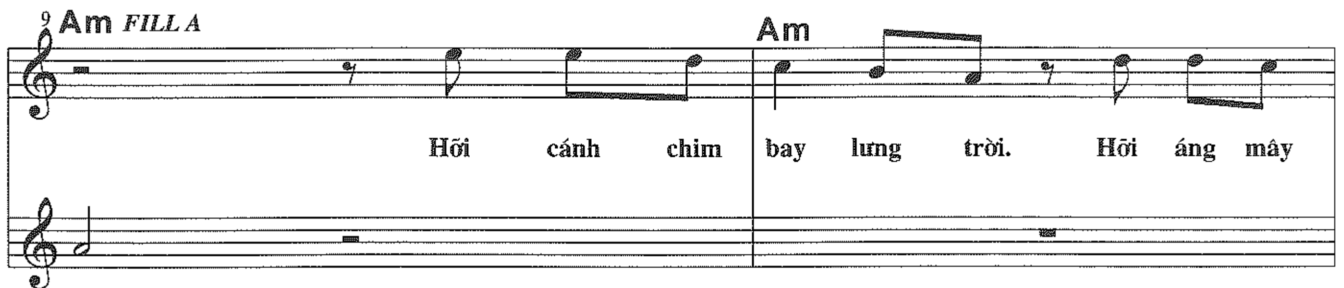
MAIN B

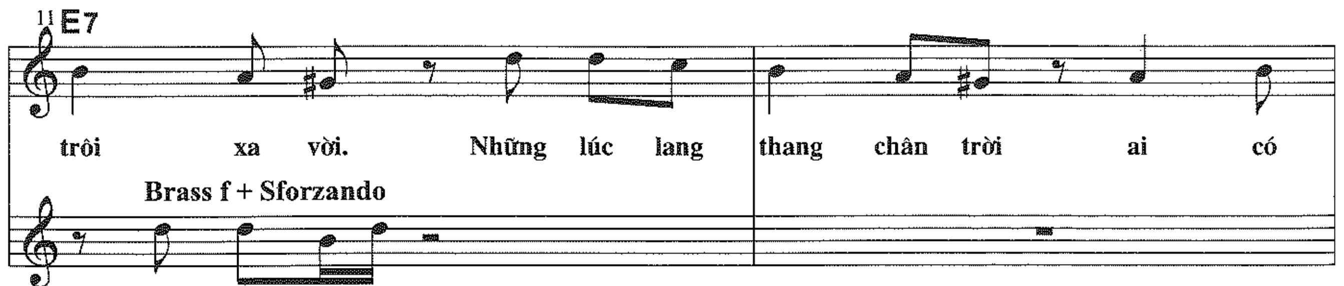
Brass f + Symphony Brass

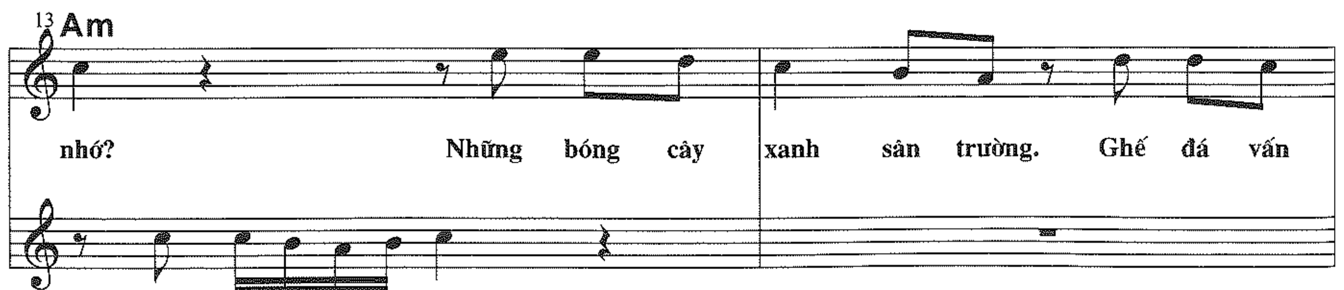
Nhạc và lời: Nguyễn Văn Hiên
Soạn phần đệm: Minh Nhật

15 E7 — Am *FILL B*

vương ai chờ. Bóng nắng ngẩn ngơ bây giờ ai nhớ ai?

18 G — C — B7 — E7

3

Về thăm trường xưa nhớ cơn mưa năm nào.

22 G — C — A7 *FILL B*

Nhìn sân trường xưa nhớ lúc bên nhau.

8va - - -

Strings f + Spiccato

26 Dm — G

Những tháng năm bây giờ.

(8va) - - - - - - - - - -

28 C — F

Đã phôi pha không ngờ.

(8va) - - - - - - - - - -

30 Dm E7

Những ước mơ tuổi hồng sao không

8va

32 A7 *FILL B*

nhớ!

(8va)

34 Dm G

Những tháng năm mong chờ.

(8va)

36 C F

Đã trôi qua bao giờ.

(8va)

38 Dm E7

Những tháng năm tuổi hồng bao ước

(8va)

40 Am | Dm

mơ. Những tháng năm tuổi

(8va)

42 | Am ENDING

hồng bao ước mơ.

(8va)

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Một thời để nhớ***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **70's Disco** hoặc **Trance Pop**
- ***TEMPO***: ♩= 122
- ***VOICE*** (***TONE***): **Brass, Strings** ,...

\- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, có thể dịch giọng: +1 –> +2 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +4 –> +7 (-5) cho giọng nữ không giả thanh. Tuy nhiên, không nên lạm dụng dịch tông giọng quá xa, muốn có được giọng tương đương, nên - 5 tốt hơn là + 7 để âm thanh tự động của tiết điệu ít bị xáo trộn, các âm bass không bị nhảy lên quá cao.

\- Thế bấm hợp âm giọng LA thứ xem ở trang 16.

\- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn các nhóm âm sắc **Brass f + Symphony Brass, Brass f + Sforzando, Strings f + Spiccato** như CD mẫu - track 4.

\- Tập kỹ giai điệu đệm từ ô nhịp 25 đến cuối bài (âm sắc **Strings f + Spiccato**), trong đó lưu ý nâng giai điệu cao hơn so với nốt viết một quãng tám theo ký hiệu 8va..................................

\- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B,..*) vào phách đầu tiên của nhịp.

\- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Những tháng năm tuổi hồng bao ước mơ*" thêm 1 đến 2 lần – Nhấn *ENDING*.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG ĐÔ TRƯỞNG

Trên bảy bậc của giọng ĐÔ trưởng, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng ĐÔ trưởng (trừ hợp âm **Bdim**):

Bậc I	II	III	IV	V	V7	VI	VII	VIII (I)
Chủ			Hạ át	Át	Át			
Hợp âm C	Dm	Em	F	G	(G7)	Am	Bdim	(C)

Trong cơ cấu hợp âm giọng ĐÔ trưởng, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **C**	Hợp âm **F**	Hợp âm **G**	Hợp âm **G7**
5 2 1	5 3 1	5 3 1	5 4 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Dm**	Hợp âm **Em**	Hợp âm **Fm**	Hợp âm **Am**
5 2 1	5 3 1	5 3 1	5 3 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **A7**	Hợp âm **B7**	Hợp âm **C7**	Hợp âm **D7**	Hợp âm **E7**
5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1

*** Bạn cần biết:**

- Ở giọng ĐÔ trưởng, các hợp âm **C**, **F**, **G7** (hoặc **G**) là những hợp âm chính, trong đó **C** gọi là *hợp âm chủ*; **F** gọi là *hợp âm hạ át* (trưởng); **G7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**C**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**F**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**G7**) và *hợp âm át* (**G**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át*.

- Hợp âm **Fm** (bảng 2) gọi là *hợp âm hạ át* thứ, hợp âm này là sản phẩm của điệu trưởng hòa thanh do có âm bậc VI^b là âm LA^b (xem bài *Việt Nam quê hương tôi* cuốn số 1). Tuy nhiên, không nhất thiết giai điệu giọng ĐÔ trưởng phải có âm LA^b thì mới xếp hợp âm **Fm** mà việc ứng dụng thường có sự linh hoạt (xem *Bài tango cho em*, *Bóng chiều xưa* cuốn số 1). Hợp âm **Fm** nói riêng, các hợp âm khác nói chung là phương tiện dùng để pha màu hòa âm cho mỗi tác phẩm. Việc sắp xếp hợp âm đòi hỏi sự sáng tạo trên nền những hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**G7 -> C**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 34, giọng ĐÔ trưởng thường dùng các hợp âm: **C, Dm, Em, F, G (G7), Am**. Ngoài hợp âm chủ **C**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**Dm, Em, F, G, Am**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **A7 -> Dm** (xem bài *Xuân và tuổi trẻ* cuốn số 1, *Lên đàng* trang 72).

- **B7 -> Em**

- **C7 -> F** (xem bài *Happy birthday* cuốn số 1).

- **D7 -> G** (xem bài *Ai lên xứ Hoa đào* cuốn số 1).

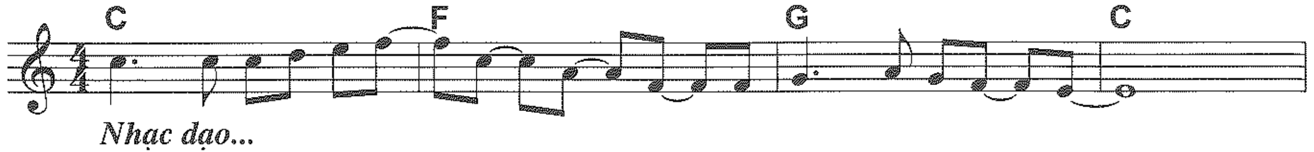
- **E7 -> Am** (xem *We wish you a merry Christmas* cuốn số 1, *Không còn mùa thu* cuốn số 3).

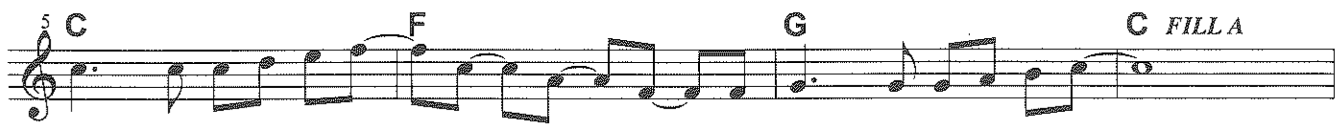
Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

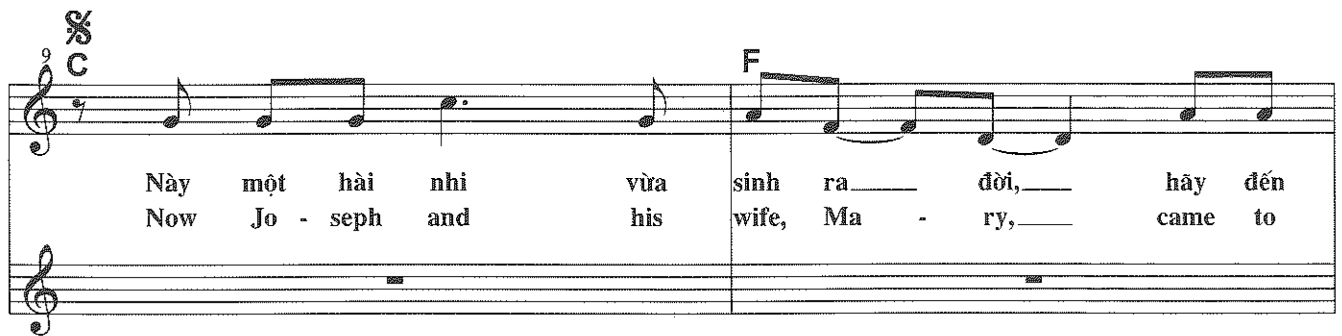
ĐI TÌM CHÚA TÔI

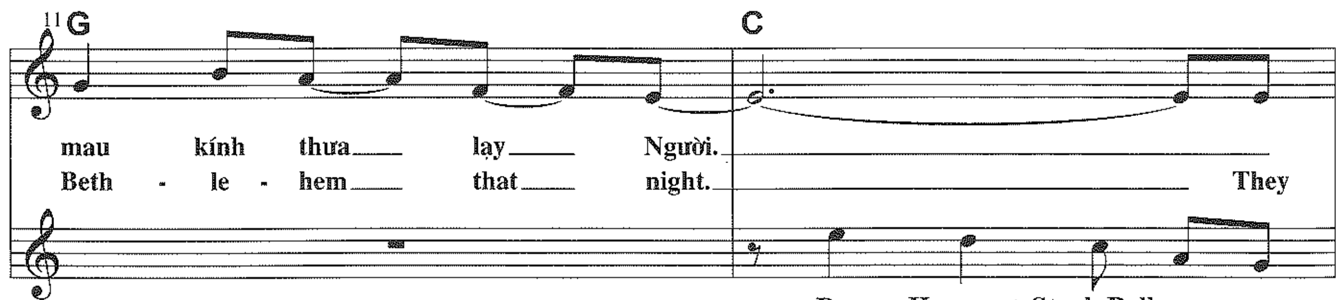
Track 5

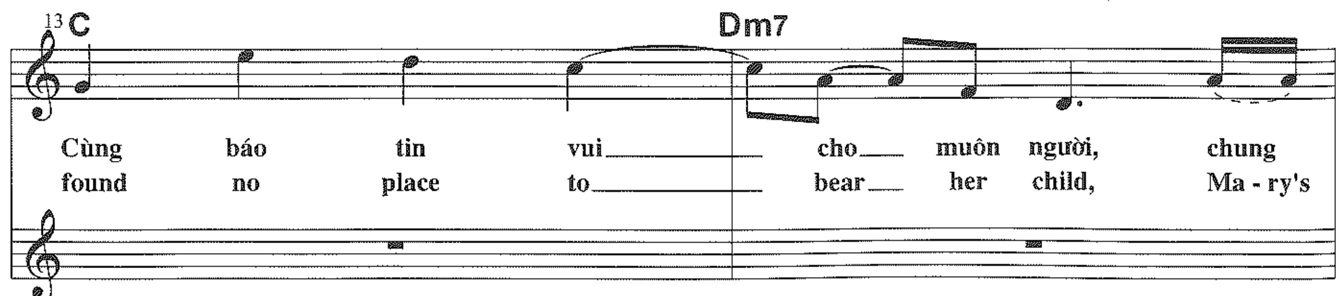
Nhạc bài *Mary's boy child oh my Lord* (Boney M)
Lời Việt: Sưu tầm
Ghi âm và soạn phần đệm: Minh Nhật

15 G | C *FILL B*

lời ___ thiên thần ___ hát | ca.

born child ___ oh ___ my | Lord.

17 C F | G C

Vinh danh Chúa khắp | ngàn tầng xanh, an

Hark, now hear the | an - gels sing, a

19 Am Dm | G

bình người thế ngay | lành. Hang

king was born to - | day. And

21 C | Dm7

lửa tối tăm trong | máng rơm hèn, ___ đơn

man will live for | e - ver - more, ___ be -

23 G | C

nghèo vua trời ___ Chúa | ta.

cause of Christ - mas | Day

25 C Dm7

Mặc xác thân ta___ xuống___ giáng trần đến
Ma - ry's boy child___ Je - sus Christ, was

27 G C *FILL B*

đây vui trùm___ thế nhân.
born on Christ - mas Day.

29 C F

For a mo - ment the world___ was___ ag - low, all the

Dream Heaven + Stack Bell

31 G C

bells rang out There were tears___ of___ joy___ and laugh - ter,

33 C F

peo - ple shout - ed "Let e - very - one know, there is

35 G | 1 C | 2 C

hope for all to find peace".

1 | 2

38 C

Oh my Lord You sent your son to save us

Bright Pad Bell

40 C

Oh my Lord Your ve - ry self you gave us

42 G7

Oh my Lord That sin may not en - slave us

44 C | 1 *FILL B* | 2

And love may reign on - ce more.

1 | 2

* **Chuẩn bị** dữ liệu và **lưu ý** khi đệm bài ***Đi tìm Chúa tôi***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **80's Disco**
- ***TEMPO***: ♩ = 112
- ***VOICE*** (***TONE***): **Dream Heaven, Stack Bell, Bright Pad Bell,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt SON 2, có thể dịch giọng: -2 –> -5 cho giọng nam có cữ giọng thấp hơn và giọng nữ giả thanh; +2 –> +5 cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng ĐÔ trưởng xem ở trang 34. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm hợp âm **Dm7** xem thế bấm ở phần phụ lục trang 135

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn nhóm âm sắc **Dream Heaven + Stack Bell** như CD mẫu - track 5.

- Đây là một bài hát nước ngoài, lời Việt sưu tầm không đủ bao phủ toàn bộ giai điệu của bài hát gốc, do đó, trong bản nhạc chỉ ghi một phần của lời Việt và lời Anh. Bạn hãy tham khảo các bản thu âm trên mạng và lời tiếng Anh đầy đủ cũng như lời Việt dưới đây để tự phác thảo bố cục bài đệm cho phù hợp với mỗi tình huống đệm hát cụ thể.

LỜI BÀI HÁT: *MARY'S BOY CHILD OH MY LORD!*

Mary's boy child Jesus Christ was born on Christmas Day. And man will live for *evermore because of Christmas Day. Long time ago in Bethlehem, so the Holy Bible said, Mary's boy child Jesus Christ was born on Christmas Day.*

Hark, now hear the angels sing, a king was born today. And man will live for evermore, because of Christmas Day. Mary's boy child Jesus Christ was born on Christmas Day. While shepherds watch their flocks by night, they see a bright new shining star, they hear a choir sing a song, the music seemed to come from afar.

Hark, now hear the angels sing, a king was born today. And man will live for evermore because of Christmas Day. For a moment the world was aglow, all the bells rang out, there were tears of joy and laughter, people shouted "let everyone know, there is hope for all to find peace".

Now Joseph and his wife, Mary, came to Bethlehem that night, they found no place to bear her child, not a single room was in sight. And then they found a little nook in a stable all forlorn, and in a manger cold and dark, Mary's little boy was born.

Hark, now hear the angels sing, a king was born today. And man will live for evermore because of Christmas Day. Mary's boy child Jesus Christ was born on Christmas Day.

Oh a moment still worth was a glow, all the bells rang out, there were tears of joy and laughter, people shouted, "let everyone know, there is hope for all to find peace".

Oh my Lord! You sent your son to save us. Oh my Lord! Your very self you gave us Oh my Lord! That sin may not enslave us. And love may reign once more.

Oh my Lord! When in the crib they found him. Oh my Lord! A golden halo crowned him. Oh my Lord! They gathered all around him to see him and adore.

Oh my Lord (So praise the Lord) with the child's adoration. Oh my lord (He is a personation) There came great jubilation. Oh my Lord (So praise the Lord) And full of admiration. They realized what they had (until the sun falls from the sky)

Oh my Lord (So praise the Lord) They had become to doubt you. Oh my Lord (He is the truth forever) What did they know about you. Oh my Lord (So praise the Lord) But they were lost without you. They needed you so bad (His light is shining on us)

Oh my Lord (So praise the Lord) with the child's adoration. Oh my lord (He is a personation) There came great jubilation. Oh my Lord (So praise the Lord) And full of admiration. They realized what they had (until the sun falls from the sky)

Oh my Lord (Oh praise the Lord) You sent your son to save us. Oh my Lord (This day will live forever) Your very self you gave us. Oh my Lord (So praise the Lord) That sin may not enslave us. And love may reign once more.

LỜI VIỆT: *ĐI TÌM CHÚA TÔI*

Này một hài nhi vừa sinh ra đời, hãy đến mau kính thưa lạy Người. Cùng báo tin vui cho muôn người, chung lời thiên thần hát ca.

Vinh danh Chúa khắp ngàn tầng xanh, an bình người thế ngay lành. Hang lừa tối tăm trong máng rơm hèn, đơn nghèo vua trời Chúa ta. Mặc xác thân ta xuống giáng trần đến đây vui trùm thế nhân.

Này người trần thế từ lâu mong chờ, thế cứ sao vẫn luôn ơ hờ. Người đã đến bên ta đâu ngờ ngôi hai ra đời như lời người hứa xưa.

Này ra đón Chúa vào nhà ta, trong phận nghèo khách xa lạ. Giang rộng cánh tay tha thiết kêu mời, Xin ngài thăm nhà chúng ta.

Này ở ngoài kia, tới trước sân nhà, đứng rét run đang ăn mày. Mảnh áo che thân nát tơi bời, khóc thầm thân phận đắng cay.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG SON TRƯỞNG

Trên bảy bậc của giọng SON trưởng, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng SON trưởng (trừ hợp âm **$F^{\#}$dim**).

Bậc I (Chủ)	II	III	IV	V	V7 (Át)	VI	VII	VIII (I)
Hợp âm G	Am	Bm	C	D	D7	Em	F#dim	(G)

Trong cơ cấu hợp âm giọng SON trưởng, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **G**	Hợp âm **C**	Hợp âm **D**	Hợp âm **D7**
5 3 1	5 2 1	5 3 1	5 4 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Am**	Hợp âm **Bm**	Hợp âm **Cm**	Hợp âm **Em**
5 3 1	4 2 1	5 2 1	5 3 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **E7**	Hợp âm **$F^{\#}$7**	Hợp âm **G7**	Hợp âm **A7**	Hợp âm **B7**
5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1

*** Bạn cần biết:**

- Ở giọng SON trưởng, các hợp âm **G**, **C**, **D7** (hoặc **D**) là những hợp âm chính, trong đó **G** gọi là *hợp âm chủ*; hợp âm **C** gọi là *hợp âm hạ át* (trưởng); hợp âm **D7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**G**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**C**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**D7**) và *hợp âm át* (**D**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át*.

- Hợp âm **Cm** (bảng 2) gọi là *hợp âm hạ át* thứ, hợp âm này là sản phẩm của điệu trưởng hòa thanh do có âm bậc VI^{b} là âm MI^{b}. Tuy nhiên, không nhất thiết giai điệu giọng SON trưởng phải có âm MI^{b} thì mới xếp hợp âm **Cm** mà việc ứng dụng thường có sự linh hoạt. Việc sắp xếp hợp âm đòi hỏi sự sáng tạo trên nền những hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**D7 -> G**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 42, giọng SON trưởng thường dùng các hợp âm: **G, Am, Bm, C, D (D7), Em**. Ngoài hợp âm chủ **G**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**Am, Bm, C, D, Em**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **E7 -> Am** (xem bài *Con kênh xanh xanh* cuốn số 1, *Bài ca sinh viên* trang 44, *Đến với con người Việt Nam tôi* trang 48).

- **$F^{\#}$7 -> Bm**

- **G7 -> C** (xem bài *Ngày mùa* cuốn số 1, bài *Dừng bước giang hồ* trang 118-đoạn điệp khúc).

- **A7 -> D** (xem bài *Trường làng tôi* cuốn số 1, bài *Jingle bell* trang 99).

- **B7 -> Em** (xem bài *Đến với con người Việt Nam tôi* trang 48 có chỗ chuyển **B7 -> E7** gần giống như trường hợp **B7 -> E7**). Ta thấy, trong bài *Thanh niên làm theo lời Bác* trang 76, tại ô nhịp 11 - 12 có thể xếp **B7 -> Em** nhưng để tạo sự mới lạ, phá cách, chúng tôi xếp **B7 -> C**.

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

BÀI CA SINH VIÊN

Track 6

MAIN B
Pop Brass + Brass f

Nhạc và lời: Trần Hoàng Tiến
Soạn phần đệm: Minh Nhật

G E7 Am

Nhạc dạo...

5 D7 G

9 D *FILL A* G

Bài ca sinh viên ta hát
(Hàng) me đang thay lá mới

Tutti

11

có nắng ấm ban mai ửng hồng.
có tiếng hát bay cao trời mây.

Musette

C Am

Tuổi sinh viên theo năm tháng
Đàn chim hôm nay đã lớn

15 D7

trang sách trắng ước mơ tràn
ta vẫn nhớ mãi sân trường...

17 1 G *FILL A* 2 G *FILL B*

đầy. Hàng... ...này

1 2

Strings

19 G

Tới những chân trời mới kìa Tổ

21 E7 Am

quốc biết bao tươi đẹp.

23 D7

Tới những công trình mới dệt nên

25

G FILL B

những ước mơ cho đời.

27 G

Ta yêu một ngày mai bàn tay

Musette

29 E7 Am

ta biến sông thành điện.

31 D7

Đi đi nào bạn ơi dệt nên

33 G FILL B

những ước mơ cho đời.

35 Am

Đi đi nào bạn ơi dệt nên

37 D7

những ước mơ cho

39 G C D7 G

đời.

Nhạc kết...

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu** ý khi đệm bài ***Bài ca sinh viên***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **70's Disco**
- ***TEMPO***: ♩= 125
- ***VOICE*** (***TONE***): **Pop Brass, Brass f, Musette,...**

- Tông giọng bài hát dành cho tốp ca nam nữ (giai điệu cao nhất nốt RÊ 2), có thể dịch giọng: +2 –> +5 cho tốp ca nam, -2 –> -5 cho tốp ca nữ.

- Thế bấm hợp âm giọng SON trưởng xem ở trang 42.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn âm sắc **Pop Brass + Brass f** để chơi phần nhạc dạo như CD mẫu - track 6.

- Với ký hiệu tutti ở ô nhịp 9, có thể dùng chức năng *SYNE STOP* và dằn nhấn cùng lúc hợp âm ở cả hai tay; hoặc có thể chỉ cần dằn nhấn riêng tay phải kết hợp với nhấn nút *FILL A*.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Đi đi nào... ...ước mơ cho đời*" thêm 1 đến 2 lần – Nhạc kết.

ĐẾN VỚI CON NGƯỜI VIỆT NAM TÔI

Track 7

Nhạc và lời: Xuân Nghĩa
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Soft Saw

G D Em Bm

Nhạc dạo...

C G C D

G *FILL A* G

Này bạn thân ơi năm châu bốn___ phương.
(Hà Nội Thủ) đô con tim dấu___ yêu.___
(Sài Gòn hôm) nay bao nhiêu đổi___ thay.___

Em

— Việt Nam đất nước chúng tôi xin chào!
— Ngược xuôi phố xá đã vui thêm nhiều.
— Hòa theo sức sống với bao công trình.

Bell Heaven

Bm C

— Ngày nào còn chìm trong khói___ bom.
— Tàu vào Nam rộn vang tiếng___ ca.___
— Từ bàn tay cùng nhau đắp___ xây.___

14 D — FILL A — G

Mà giờ đây cất cao lời ca vang. Hà Nội Thủ...
Ngàn bàn tay vẫy nhau chào tương lai. Sài Gòn hôm...
Để giờ...

17 D — G — D

...đây chúng tôi gọi mời.

Soft Saw

Nhạc nối...

20 G — FILL B — G

Hãy đến với những con người Việt Nam

22 Am — D

tôi. Đến với quê hương đất nước thanh bình.

Symphony Brass + Brass f

24 G

Đến với Tết đón giao thừa ngày Ba

26 Am D

mươi. Với những chiến công mùa xuân năm ấy.

28 B7 E7

Quê hương tôi đây đã sống hôm qua.

30 Am D

Quê hương tôi đây vẫn sáng hôm nay.

32 G E7

Quê hương tôi đây sẽ mãi mai sau.

34 Am D

Vang danh non sông trái tim Việt Nam.

36 G D

Vang danh non sông trái tim Việt Nam.

38 G D *FILL B*

Vang danh non sông

Tutti

40 G

trái tim Việt Nam.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Đến với con người Việt Nam tôi***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **70's Disco**
- ***TEMPO***: ♩= 128
- ***VOICE*** (***TONE***): **Soft Saw, Bell Heaven, Brass,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, tùy theo hình thức trình điễn (tốp ca nam, tốp ca nứ, tốp ca nam nữ,...) để dịch giọng, dao động trong khoảng từ -5 –> +3.

- Thế bấm hợp âm giọng SON trưởng xem ở trang 42.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn nhóm âm sắc **Symphony Brass + Brass f** để chơi điệp khúc.

- Tập kỹ phần nhạc dạo kết hợp điều khiển *PITCH BEND* cho giai điệu thêm sinh động (tham khảo CD mẫu - track 7).

- Với ký hiệu tutti ở ô nhịp 39 - 40, có thể dùng chức năng *SYNE STOP* và dằn nhấn cùng lúc hợp âm ở cả hai tay; hoặc có thể chỉ cần dằn nhấn riêng tay phải kết hợp với nhấn nút *FILL A*.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Vang danh... ... Việt Nam*" thêm 1 đến 2 lần và kết như bài soạn.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG MI THỨ

Trên bảy bậc của giọng MI thứ, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng MI thứ:

Trong cơ cấu hợp âm giọng MI thứ, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **Em**	Hợp âm **Am**	Hợp âm **B7**	Hợp âm **Bm**
5 3 1	5 2 1	5 3 2 1	4 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **F#dim**	Hợp âm **G**	Hợp âm **C**	Hợp âm **D**
5 3 1	5 3 1	5 3 1	5 3 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **D7**	Hợp âm **E7**	Hợp âm **F#7**	Hợp âm **G7**	Hợp âm **A7**
5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1	5 4 2 1

*** Bạn cần biết:**

- Ở giọng MI thứ, các hợp âm **Em, Am, B7** (hoặc **Bm**) là những hợp âm chính, trong đó **Em** gọi là *hợp âm chủ*; **Am** gọi là *hợp âm hạ át*; **B7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**Em**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**Am**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**B7**) và *hợp âm át thứ* (**Bm**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át thứ*.

- *Hợp âm át thứ* (**Bm**) thường dùng trong các bài hát viết ở giọng MI thứ tự nhiên (vì có âm RÊ$^\natural$, xem bài *Nối vòng tay lớn* trang 64, đoạn thứ nhất). *Hợp âm bảy át* (**B7**) hình thành trong giọng MI thứ hòa thanh hoặc MI thứ giai điệu (vì có âm RÊ$^\#$, xem bài *Nối vòng tay lớn*, đoạn điệp khúc). Với các ca khúc viết theo lối Tây phương, *hợp âm bảy át* được dùng phổ biến hơn, còn với nhóm ca khúc Việt mang âm hưởng dân ca, *hợp âm át thứ* lại chiếm ưu thế rõ rệt. Bên cạnh đó, các ca khúc giọng MI thứ thường có cả âm RÊ$^\natural$ và RÊ$^\#$ trong cấu trúc giai điệu, ta có thể sắp xếp đan xen hai hợp âm **Bm** và **B7**. Ngoài ra, còn có thể dùng **Bm7** thay thế cho **Bm** hoặc **B** thay thế cho **B7**. Sự linh hoạt trong sắp xếp cũng cần có những nền tảng hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**B7 -> Em**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 52, giọng MI thứ thường dùng các hợp âm: **Em, F$^\#$dim, G, Am, Bm (B7), C, D**. Ngoài hợp âm chủ **Em**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**G, Am, B, C, D**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **D7 -> G** (xem bài *Chiều hạ vàng* cuốn phần 1 có chỗ chuyển **D -> G** gần giống như trường hợp **D7 -> G**).

- **E7 -> Am** (xem bài *Điệp khúc mùa xuân* trang 94).

- **F$^\#$7 -> B** (xem bài *Điệp khúc mùa xuân* có chỗ chuyển **F$^\#$7 -> B7** gần giống như trường hợp **F$^\#$7 -> B**).

- **G7 -> C**

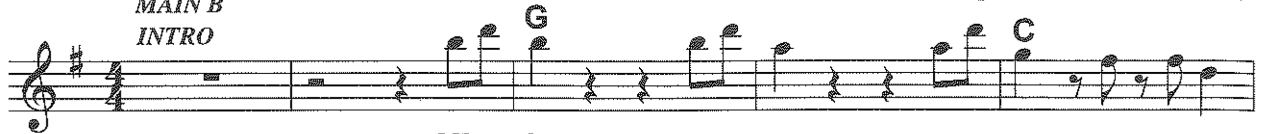
- **A7 -> D**

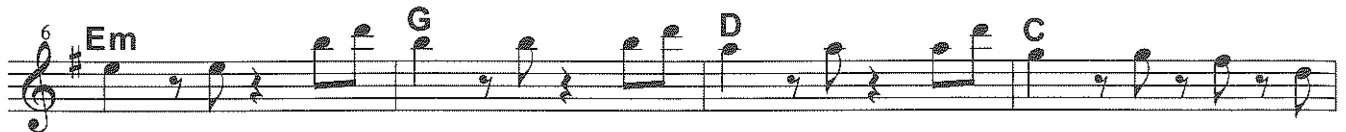
Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

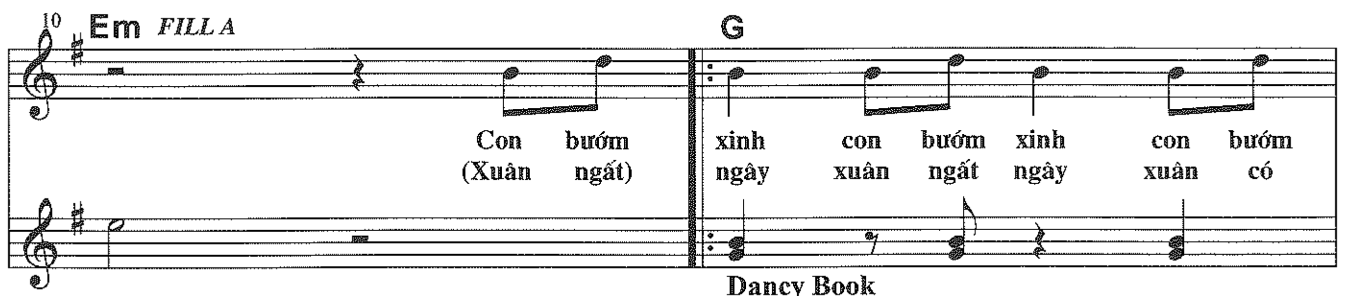
CON BƯỚM XUÂN

Track 8

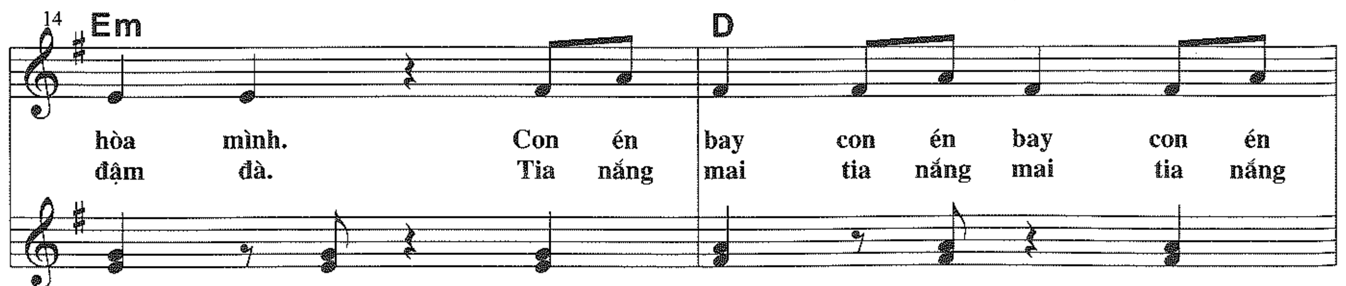
Nhạc Hoa
Lời Việt: Sưu tầm
Soạn phần đệm: Minh Nhật

16 Em C

la đà. Tựa bầy tiên nữ trong khúc nhạc tình

chan hòa. Bầy lộc non biếc xanh trên cây cành...

18 *FILL A* 1 Em *FILL B* 2 Em

cha cha cha. Xuân ngất... ...cha cha cha.

20 G Em

Gió phất phơ ru nhẹ làm rơi cánh hồng đào.

22 G Em

Ríu rít chim non chuyền cành đây đó ồn ào. Nàng ngồi

24 C

hong tóc bên hiên nhà, chàng nhìn mây trắng bay xa mờ, tuyệt vời

26 — *FILL A* — Em

trong bức tranh sơn nhạc tình cha cha cha. Em ước

28 G — D

mơ em ước mơ em ước mơ không? Tuổi xuân

30 C — Em

má thắm đôi môi em xinh duyên như nụ hồng. Em ước

32 D — Em

mơ em ước mơ em ước mơ gì? Một trời

34 C — *FILL B* — Em

xuân có chim ca vang mừng em vu quy. Nàng ngồi

36 C

hong tóc bên hiên nhà, chàng nhìn mây trắng bay xa mờ, tuyệt vời

38

ENDING
Em

trong bức tranh sơn nhạc tình cha cha cha.

Orchestra Hit

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu** ý khi chơi bài ***Con bướm xuân***:

- *STYLE* (*RHYTHM*): **Trance Pop** hoặc **Techno**
- *TEMPO*: ♩ = 130
- *VOICE* (*TONE*): **Detuned Saw Oct, Dancy Book, Orchesta Hit**,...

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng MI thứ xem ở trang 52.

- Ở phần nhạc dạo, muốn tạo hiệu ứng cho âm sắc **Detuned Saw Oct** giống như CD mẫu - track 8, bạn cần kết hợp với việc điều khiển chức năng *MODULATION* (thường đặt cạnh *PITCH* BEND). Cách thực hiện: trước hết đẩy *MODULATION* lên mức cao nhất *(MAX)*, sau đó vừa chơi nhạc dạo vừa đẩy dần dần nó xuống, ước lượng sao cho khi giai điệu nhạc dạo kết thúc thì *MODULATION* cũng vừa trở về mức thấp nhất *(MIN)* là được.

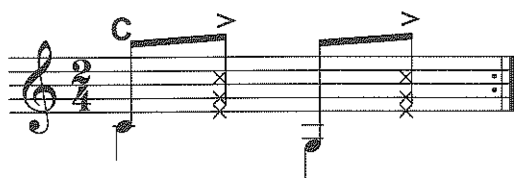
- Bài hát có cấu trúc hai đoạn (a, b, a'), trong đó mỗi đoạn có một âm hình đệm riêng. Với mỗi đoạn nhạc, ta chỉ cần chọn một ô nhịp và tập thành thạo âm hình tiết tấu là có thể giải quyết được phần lớn công việc của bài đệm.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Nàng ngồi hong tóc bên hiên nhà... ...tình cha cha cha*" thêm 1 đến 2 lần – Nhấn *ENDING*.

TIẾT ĐIỆU POLKA

Polka là một vũ điệu có xuất xứ từ điệu múa cổ của người Tiệp Khắc (Czech & Slovakia). Thường có sự nhầm lẫn Polka là điệu nhảy có nguồn gốc từ Ba Lan có lẽ vì từ "Polka" dịch theo tiếng Czech có nghĩa là "Cô gái Ba Lan". Đặc trưng của điệu Polka là: viết trên nhịp 2/4, tốc độ hơi nhanh, tiết tấu rõ ràng, khỏe khoắn như bước chân đi, gợi cho người nghe tinh thần lạc quan, vui vẻ. Từ khi ra đời đến nay, Polka vẫn phổ biến và được yêu thích trên khắp thế giới.

Trên khuông nhạc, tiết tấu cơ bản nhất của các điệu Polka được ghi như sau:

* ***Chú thích:*** Các nốt ĐÔ và SON biểu thị cho tiếng đàn Guitar Bass, các nốt câm thể hiện tiếng nhấn của *snare drum* và *hi-hat cymbals* thuộc bộ gõ.

Cấu trúc chung của tiết điệu Polka gồm hai âm trầm vang lên ở đầu phách 1 và phách 2, xen kẽ với đó là hai chồng hợp âm có sắc thái gọn nảy (staccato) chơi trùng với tiếng nhấn của bộ gõ ở nửa sau của mỗi phách. Tổng thể tạo nên một chu kỳ tiết tấu nhịp nhàng **II:** <u>Bum</u> chát <u>bùm</u> chat **:II**. Xin lưu ý rằng, việc ghi âm các âm hình tiết tấu mô phỏng các tiết điệu âm nhạc chỉ mang tính tương đối, mục đích giúp người học hình dung cụ thể hơn, ghi nhớ dễ dàng hơn mà thôi. Trên thực tế, âm hình trên cũng có thể dùng để mô phỏng một trong những kiểu chơi của tiết điệu như Swing, Foxtrot, March, Pasodoble,... Sự khác nhau cơ bản về phong cách giữa các tiết điệu nhạc nhẹ chủ yếu tạo nên từ các yếu tố như tốc độ, hòa âm, tiếng nhấn của các loại nhạc cụ,...

Trên đàn Organ điện tử, chúng ta thường gặp các biến thể của Polka như: Polka Pop, Ober Polka, March Polka,… tuy nhiên chúng ta nên chọn tiết điệu Polka Pop hoặc Ober Polka vì sự trẻ trung. Polka Pop thường nằm ở nhóm Entertainer.

Để đệm cho các bài hát điệu Polka Pop, người ta thường dùng các âm sắc có màu tươi sáng, khỏe khoắn như: Musette, Trumpet, Trombone, Brass,…

Ngoài ra, với một số ca khúc có tính chất hành khúc, ta có thể dùng điệu Polka Pop để thay thế nhằm mềm mại hóa tính chất mạnh mẽ, dứt khoát của điệu March.

TUỔI TRẺ THẾ HỆ BÁC HỒ

Track 9

MAIN B

Dynamic Brass + Trumpet

Nhạc và lời: Triều Dâng

Soạn phần đệm: Minh Nhật

13 Dm Am F B7

Bác như biển trời tình Người ấm trong tim ta trên đường chiến
máy khói ngút trời cả Tổ quốc trong tương lai ánh điện tỏa

15 E7 *FILL B* Am Dm

đấu. Vì đất nước ta ra đi xây đời hạnh
sáng.

3

Strings f + Concert Strings

17 F E7

phúc cho mai sau thỏa lòng mong ước của Bác Hồ

19 Am Dm

đêm ngày hằng mong. Là công sức ta xây lên đất trời Tổ

21 F E7

quốc thêm xanh tươi thỏa lòng mong ước của Bác Hồ

2/4

23 Am FILL A | Am FILL B

đêm ngày hằng mong.______ Là thanh... ...mong. Là công

26 Am Dm F

sức ta xây lên đất trời Tổ quốc thêm xanh tươi thỏa lòng mong

28 E7 Am

ước của Bác Hồ______ đêm ngày hằng mong.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Tuổi trẻ thế hệ Bác Hồ***:

- ***STYLE (RHYTHM)*: Polka Pop**
- ***TEMPO*:** ♩= 116
- ***VOICE (TONE)*: Brass, Trumpet, Trombone, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, tùy theo hình thức trình diễn (tốp ca nam, tốp ca nứ, tốp ca nam nữ,...) để dịch giọng, dao động trong khoảng từ -5 –> +3.

- Thế bấm hợp âm giọng LA thứ xem ở trang 16.

- Tập kỹ các nét giai điệu đan xen với nhấn hợp âm ở phần nhạc dạo.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn nhóm các âm sắc **Dynamic Brass + Trumpet**, **Strings f + Concert Strings** như CD mẫu - track 9.

- Riêng ô nhịp 23 chuyển luật nhịp 2/4, trước đó ta cần nhanh tay bật chức năng *SYNE STOP*; đến cuối ô nhịp 23, bạn hơi nhấc tay trái lên khỏi bàn phím và ngay lập tức bấm hợp âm **Am** đón đầu ô nhịp 24 để chơi tiếp.

- Có thể trình diễn ca khúc theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Là công sức... ... hằng mong*" thêm 1 đến 2 lần để kết.

CA-CHIU-SA

Track 10

Nhạc: Blanter
Lời Việt: Phạm Tuyên
Soạn phần đệm: Song Minh

MAIN B
Musette hoặc Accordion

𝄋 Em G Am Em

Nhạc dạo...

5 Am Em B7 *FILL A* Em

9 Em B7

Dòng sông xưa rừng táo trắng hoa nở đôi bờ.

Musette hoặc Accordion

13 Em

Lặng lờ trôi mặt nước đã loang sương mờ.

17 G Am Em

Kìa bóng ai thấp thoáng đó chính "Ca - chiu - sa".

21 Am Em B7 1.Em FILL B

Giữa trời mây dòng sông nắng tươi chan hoà.

1.

25 2.Em FILL B Am Em B7 Em

hoà.

2.

Musette hoặc Accordion

Nhạc kết...

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Ca-chiu-sa***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Polka Pop**
- ***TEMPO***: ♩ = 120
- ***VOICE*** (***TONE***): **Musette** hoặc **Accordion**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng MI thứ xem ở trang 52.

- Tập kỹ phần nhạc dạo và nhạc kết, nhất là những chỗ luyến láy mang đặc trưng giai điệu nhạc Nga (tham khảo CD mẫu - track 10). Sử dụng kỹ thuật rải lướt hợp âm ở cuối ô nhịp 8 và 29.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B,..*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn ca khúc theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát 2 lần – Nhạc dạo – hát 2 lần – Nhạc kết.

- Có thể tham khảo thêm lời nhạc chế vui sau đây:

1. Nhà mà đang xây người ta sẽ kêu là xây nhà. Nhà mà xây xong người ta sẽ kêu là căn nhà. Nhà bán đi sống lang thang sẽ kêu là không nhà. Má bên cạnh ba thì ba cũng kêu là nhà.

2. Đời mà lên hương người ta sẽ kêu là lên đời. Đời mà đi tong người ta sẽ kêu là đi đời. Đời sướng vui hát ca vang sẽ kêu là yêu đời. Có em ở bên thì ta sẽ kêu bạn đời.

NỐI VÒNG TAY LỚN

Track 11

MAIN B
Symphony Bass + Trumpet

Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn
Soạn phần đệm: Minh Nhật

Em C

Nhạc dạo...

5 D B7 Em

9 C D B7 Em

14 *FILL A* Em C Bm Em

Rừng núi dang tay nối lại biển xa. Ta

Musette

19 Am Bm Em

đi vòng tay lớn mãi để nối sơn hà. Mặt

24 D G Em

đất bao la anh em ta về gặp

28 Am Em Bm

nhau mừng như bão cát, quay cuồng trời rộng, bàn

32 D Bm Em

tay ta nắm nối tròn một vòng Việt Nam.

3

36 *FILL B* Em C

Cờ nối gió đêm vui nối ngày. Dòng máu nối con tim đồng

Musette + Violin

40 D B7 Em

loại, dựng tình người trong ngày mới. Thành phố nối thôn xa vời

44 C D B7 Em

vợi. Người chết nối linh thiêng vào đời và nụ cười nối trên môi.

3

49 *FILL A* Em C Bm Em

Từ Bắc vô Nam nối liền nắm tay. Ta

Musette

3

54 Am Bm Em

đi từ đồng hoang vu vượt hết núi đồi. Vượt

59 D G Em

thác cheo leo tay ta vượt đèo, từ

63 Am Em Bm

quê nghèo lên phố lớn, nắm tay nối liền, biển

67 D Bm Em

xanh sông gấm nối liền một vòng tử sinh, biển

3

71 D Bm Em

xanh sông gấm nối liền một vòng tử sinh.

3

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Nối vòng tay lớn***:

- ***STYLE (RHYTHM)*****: Polka Pop**
- ***TEMPO***: ♩ = 116
- ***VOICE (TONE)*****: Symphony Brass, Trumpet, Musette, Violin,...**

- Tông giọng bài hát dành cho tốp ca nam nữ (giai điệu cao nhất nốt RÊ 2), có thể dịch giọng: +2 –> +5 cho tốp ca nam, -2 –> -5 cho tốp ca nữ.

- Thế bấm hợp âm giọng MI thứ xem ở trang 52.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn nhóm các âm sắc **Symphony Brass + Trumpet**, **Musette + Violin** như CD mẫu - track 11.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B,..*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*biển xanh sông gấm nối liền một vòng tử sinh*" thêm 1 đến 2 lần để kết. Ngoài ra, cũng có thể kết bài bằng cách đàn và hát nhắc lại câu cuối 2 đến 3 lần đồng thời với việc điều chỉnh âm lượng nhỏ dần.

NGƯỜI ĐẾN TỪ TRIỀU CHÂU

Track 12

Nhạc Hoa
Lời Việt: Sưu tầm
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Picollo hoặc Recorder

C Em Koto

Nhạc dạo...

5 C Am Dm C G

8 *FILL A* C

Nghìn trùng xa ai còn vấn vương sông

C

10 F

hồ. Mà nơi đây bỗng dừng bước phiêu__

Piccolo

12 Dm G C Am

du. Ở đây có bếp lửa hồng. Và nơi

14 Dm G F

đây có mối duyên nồng. Cùng nơi đây em đang chờ anh xây mộng kết

16 G *FILL B* C

tơ. Ngày anh đến ấm lại mùa đông giá

Strings

18 Am C

lạnh mịt mờ. Ngày anh đến cánh hoa vườn em ngát

8va

20 Dm G C Am

hương. Sẽ không còn những u buồn.

(8va)

Musette

22 F — G — *FILL B*

Chúng mình mãi gắn bó suốt đời nhau.

Piccolo

24 Am — Dm

Ngày anh đến với em, gió cũng hát lao xao cung

Musette

26 F — G — C *FILL B*

đàn, én chao vườn xuân.

28 Am — Dm

Ngày anh đến với em, gió cũng hát lao xao cung

30 F — G — C *FILL B*

đàn, én chao vườn xuân.

Picollo hoặc Recorder

32 C — Em — Koto

Nhạc kết...

36 C — Am — Dm — G

38 C — G — C

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu** ý khi đệm bài ***Người đến từ Triều Châu***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Polka Pop**
- ***TEMPO***: ♩ = 98
- ***VOICE*** (***TONE***): **Piccolo** hoặc **Recorder, Koto, Musette, Strings**...

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt SON 2, có thể dịch giọng: -2 –> -5 cho giọng nam có cữ giọng thấp hơn và giọng nữ giả thanh; +2 –> +5 cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng ĐÔ trưởng xem ở trang 34.

- Tập kỹ phần nhạc dạo và nhạc kết.

- Nâng giai điệu đệm ở ô nhịp 19 – 20 cao hơn so với nốt viết một quãng tám theo ký hiệu *8va*................................

- Tập kỹ các nhóm giai điệu đệm với âm sắc **Piccolo**, riêng ký hiệu láy rền ở giữa ô nhịp 23, cần chơi cho đều và rõ nốt.

- Với các chùm bốn móc kép ở ô nhịp 39 (phần nhạc kết), ta chỉ việc dang rộng bàn tay trên hai phím cách nhau quãng tám và lắc đều, tốc độ có thể nhanh hơn độ dài quy định của nốt kép một chút (tham khảo CD mẫu - track 12).

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B*...) vào phách đầu tiên của nhịp.

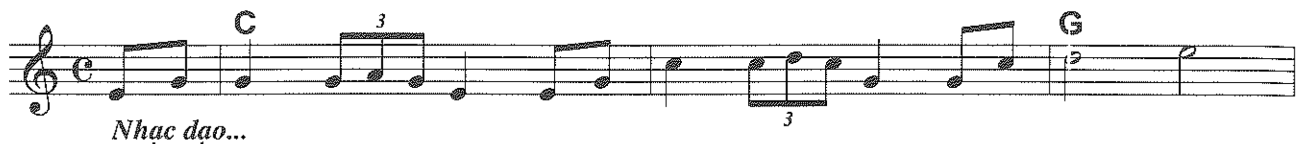
- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Ngày anh đến với em... ...én chao vườn xuân*" thêm 1 đến 2 lần – Nhạc kết.

LÊN ĐÀNG

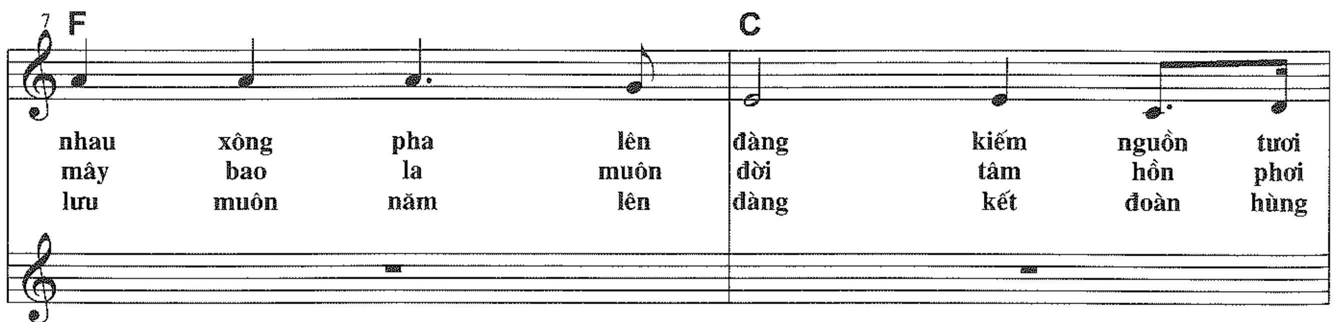
Track 13

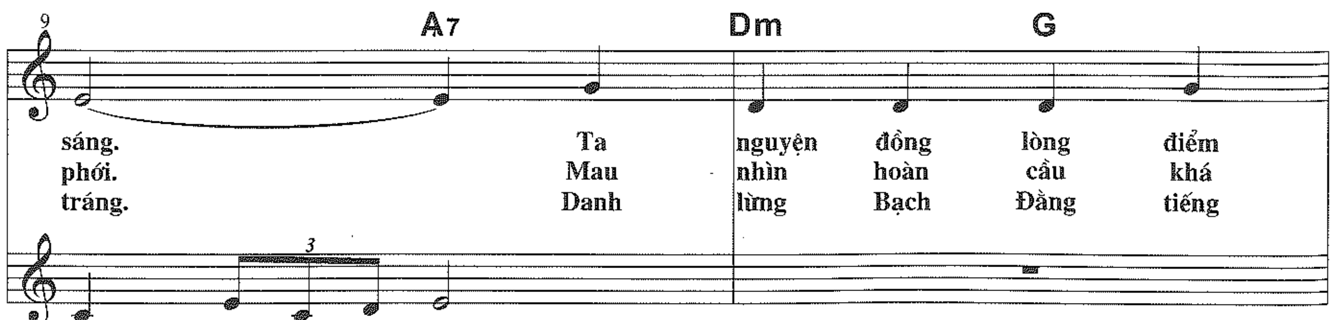
Nhạc: Lưu Hữu Phước
Lời: Huỳnh Văn Tiểng - Lưu Hữu Phước
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Trumpet + Trombone

11 C F

tô non sông từ nay ra sức anh
trông năm châu cùng nhau tung chí anh
vang Chi Lăng đồng tâm noi dấu anh

13 C *FILL B* C

tài. Đoàn ta chen vai nề
hào. Đoàn ta đi mau lòng
hùng. Ngày xưa ai đem tài

3 3

Trombone + Trumpet

15 F C

chi chông gai lên đàng ta người Việt
trai không nao lên đàng ta người Việt
cho quê hương bao lần khuông phò nhà

3 3

17 C

Nam. Nhìn tương lai huy hoàng Đoàn ta
Nam. Nhìn non sông tưng bừng Đoàn ta
Nam. Đoàn ta ghi trong lòng thề hy

3 3

19 G

bước lên đàng cùng hiên ngang hát
hát vang lừng nào tung bay chí
sinh đến cùng nhìn non sông thẳng...

3

21 1.,2. C FILL A | 3. C FILL B

vang. Nhìn...
trai. Kìa...

...xông. Đoàn ta

1.,2. | 3.

23 C

ghi trong lòng thề hy | sinh đến cùng nhìn non

25 G | C

sông thẳng | xông.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Lên đàng***:

- ***STYLE (RHYTHM)***: **Polka Pop**
- ***TEMPO***: ♩= 115
- ***VOICE (TONE)***: **Trumpet, Trombone,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, tùy theo hình thức trình diễn (tốp ca nam, tốp ca nứ, tốp ca nam nữ,...) để dịch giọng, dao động trong khoảng từ -5 –> +3.

- Thế bấm hợp âm giọng ĐÔ trưởng xem ở trang 34.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn các nhóm âm sắc **Trumpet + Trombone** như CD mẫu - track 13.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Đoàn ta... thẳng xông*" thêm 1 đến 2 lần để kết.

TIẾT ĐIỆU MARCH

March có nghĩa là *hành khúc*, là thể loại âm nhạc viết cho các cuộc diễu binh của quân đội, được biết đến từ cuối thế kỷ XVI. Các bản hành khúc thường được tấu lên bởi các ban nhạc quân đội, trong đó biên chế nhạc cụ chủ yếu là trống và các loại kèn đồng. Đặc trưng của tiết tấu March là sự mạnh mẽ và dứt khoát. Nhịp độ thông thường của nhạc hành khúc là: ♩ = 88 -> 112. Tempo ♩ = 120 thường được dùng trong hành khúc của nước Pháp kể từ thời kỳ trị vì của Napoléon Bonaparte (1769-1821). Tốc độ này được Napoléon sử dụng nhằm tăng cường sức mạnh quân đội cũng như đẩy nhanh tốc độ hành quân.

Ngày nay, tiết điệu March thường được nhạc nhẹ hóa và dùng để đệm cho các ca khúc viết người lính. Trên đàn Organ điện tử, chúng ta thường gặp các tiết điệu hành khúc như: German March, 6/8 March, US March,...

Đặc trưng của tiết điệu March là các nhóm tiết tấu đơn chấm dôi (móc giật), chùm ba cùng với nhiều điểm nhấn, ngắt mạnh và dứt khoát.

Có thể mô phỏng nhịp điệu hành khúc qua các âm hình sau:

1. (6/8) ... hoặc ...

2. ... hoặc ...

3. ...

* ***Chú thích:*** Cả ba âm hình tổng hợp tiết tấu bộ gõ và hợp âm (accord) của dàn nhạc. Riêng âm hình 3, các nốt phía dưới biểu thị cho tiếng trống bass và nhạc cụ trầm, các nốt câm phía trên mô phỏng tiếng chát của bộ gõ.

Trong các âm hình kể trên thì âm hình 1 biểu thị rõ nhất cho kiểu 6/8 March.

Trong thể loại hành khúc truyền thống, các nhạc cụ tạo âm hưởng đặc trưng gồm kèn Horn, Brass,... Trong lĩnh vực đệm Organ điện tử, ngoài việc khai thác các âm sắc kể trên, ta nên tăng cường sử dụng các âm sắc của bộ kèn đồng như: Trumpet, Trombone, Tuba,... và có thể dùng thêm một số âm sắc có màu tươi sáng như: Musette, Violin, Strings,...

THANH NIÊN LÀM THEO LỜI BÁC

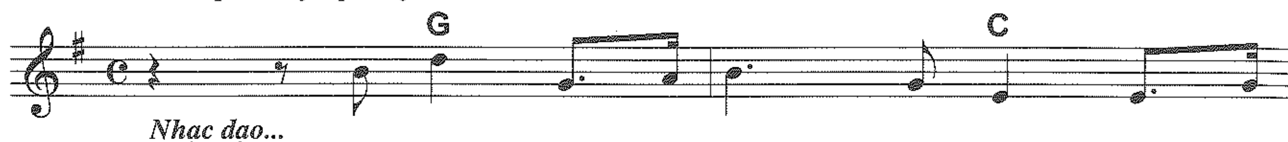
(Đoàn ca)

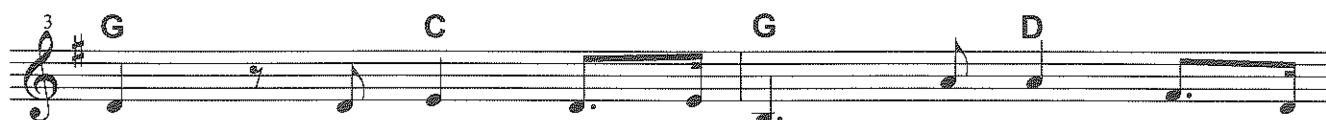
Track 14

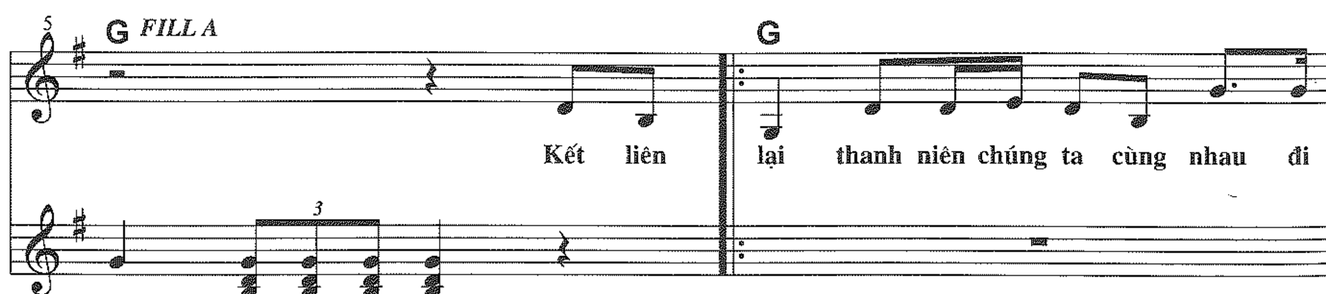
Nhạc và lời: Hoàng Hòa
Soạn phần đệm: Minh Nhật

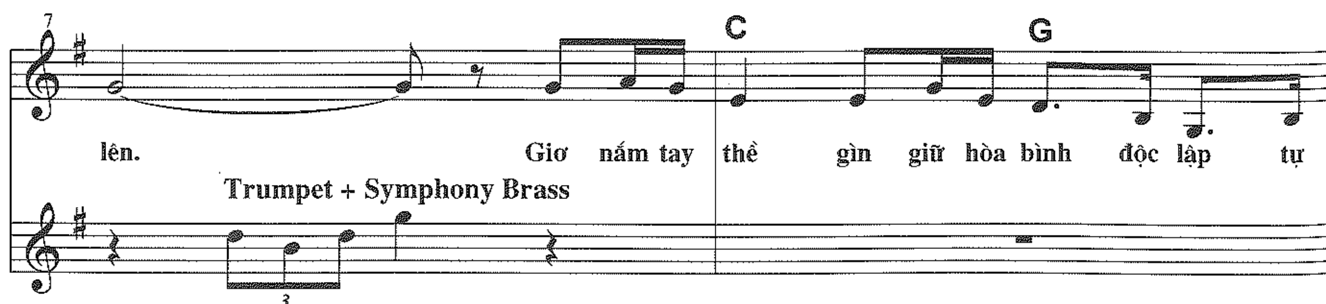
MAIN B

Trumpet + Symphony Brass

9 G
do. Kết liên lại thanh niên chúng ta cùng quyết tiến

11 B7 C D
bước. Đánh tan quân thù xây đáp cuộc đời hạnh phúc ấm

13 G *FILL B* G
no. Đi lên thanh niên! Chớ ngại ngần

15 Am D
chi. Đi lên thanh niên! Làm theo lời

17 G C
Bác. Không có việc gì khó. Chỉ sợ lòng không

19 G G D

bền. Đào núi và lấp biển. Quyết chí ắt làm

21 1 G FILL A 2 G

nên. Kết liên... ...nên.

23

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Thanh niên làm theo lời Bác***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **6/8 March**
- ***TEMPO***: ♩ = 112
- ***VOICE*** (***TONE***): **Trumpet, Brass,...**

- Tông giọng bài hát dành cho tốp ca nam nữ (giai điệu cao nhất nốt RÊ 2), có thể dịch giọng: +2 –> +5 cho tốp ca nam, -2 –> -5 cho tốp ca nữ.

- Thế bấm hợp âm giọng SON trưởng xem ở trang 42.

- Theo đà mạnh mẽ của tiết điệu **6/8 March**, khi hát có thể thay nhóm tiết tấu móc đơn bằng nhóm tiết tấu móc giặt (♫ = ♪. ♬).

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn nhóm âm sắc **Trumpet + Symphony Brass** như CD mẫu - track 14.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Đào núi... ...quyết chí ắt làm nên*" 1 đến 2 lần để kết.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG FA TRƯỞNG

Trên bảy bậc của giọng FA trưởng, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng FA trưởng (trừ hợp âm **Edim**).

Bậc I (Chủ) — **II** — **III** — **IV** — **V** — **Át V7** — **VI** — **VII** — **VIII (I)**

Hợp âm F — **Gm** — **Am** — **Bb** — **C** — **C7** — **Dm** — **Edim** — **(F)**

Trong cơ cấu hợp âm giọng FA trưởng, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **F**	Hợp âm **B^b**	Hợp âm **C**	Hợp âm **C7**
5 3 1	4 2 1	5 2 1	5 3 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Gm**	Hợp âm **Am**	Hợp âm **B^{b}m**	Hợp âm **Dm**
5 3 1	5 3 1	4 2 1	5 2 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **D7**	Hợp âm **E7**	Hợp âm **F7**	Hợp âm **G7**	Hợp âm **A7**
5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1	5 4 2 1

**** Bạn cần biết:***

- Ở giọng FA trưởng, các hợp âm **F**, $\mathbf{B^b}$, **C7** (hoặc **C**) là những hợp âm chính, trong đó **F** gọi là *hợp âm chủ*; $\mathbf{B^b}$ gọi là *hợp âm hạ át* (trưởng); **C7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**F**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* ($\mathbf{B^b}$) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**C7**) và *hợp âm át* (**C**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át*.

- Hợp âm $\mathbf{B^bm}$ (bảng 2) gọi là *hợp âm hạ át* thứ, hợp âm này là sản phẩm của điệu trưởng hòa thanh do có âm bậc VI^b là âm $RÊ^b$. Tuy nhiên, không nhất thiết giai điệu giọng FA trưởng phải có âm $RÊ^b$ thì mới xếp hợp âm $\mathbf{B^bm}$ mà việc ứng dụng thường có sự linh hoạt (xem phần nhạc dạo bài *Chuyện hẹn hò* cuốn số 1). Cũng có trường hợp trong giai điệu giọng FA trưởng có âm $RÊ^b$ nhưng người ta lại không dùng hợp âm $\mathbf{B^bm}$ mà xếp hợp âm $\mathbf{D^b}$ tạo màu sắc hòa âm mới mẻ (xem phần nhạc dạo bài *Biển tình* cuốn số 1). Việc sắp xếp hợp âm đòi hỏi sự sáng tạo trên nền những hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**C7 -> F**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 79, giọng FA trưởng thường dùng các hợp âm: **F, Gm, Am,** $\mathbf{B^b}$**, C (C7), Dm**. Ngoài hợp âm chủ **F**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**Gm, Am,** $\mathbf{B^b}$**, C, Dm**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **D7 -> Gm** (xem bài *Chuyện hẹn hò* cuốn số 1).

- **E7 -> Am**

- **F7 ->** $\mathbf{B^b}$ (xem bài *Ô mê ly* trang 112).

- **G7 -> C** (xem bài *Đón xuân* trang 106).

- **A7 -> Dm** (xem bài *Tiến quân ca* trang 81).

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

TIẾN QUÂN CA

(Quốc ca)

Track 15

Nhạc và lời: Văn Cao
Soạn phần đệm: Minh Nhật

INTRO *MAIN A*

F

Đoàn quân Việt | Nam đi chung lòng
(Đoàn quân Việt) | Nam đi sao vàng

3

B♭

cứu quốc. Bước chân | dồn vang trên đường gập ghềnh
phấp phới. Dắt giống | nòi quê hương qua nơi lầm

5

F

xa. Cờ in | máu chiến thắng mang hồn
than. Cùng chung | sức phấn đấu xây đời

3

Trumpet + Bariton Horn

7 C

nước. Súng ngoài xa chen khúc quân hành
mới. Đứng đều lên gông xích ta đập

3

9 F *FILL B* F B♭

ca. Đường vinh quang xây xác quân
tan. Từ bao lâu ta nuốt căm

3

Strings + Violin

11 F A7 Dm C

thù. Thắng gian lao cùng nhau lập chiến
hờn. Quyết hi sinh đời ta tươi thắm

13 F F B♭

khu. Vì nhân dân chiến đấu không
hơn. Vì nhân dân chiến đấu không

Trumpet + Bariton Horn

15 C A7 Dm C

ngừng. Tiến mau ra sa trường.
ngừng. Tiến mau ra sa trường.

17 F F B♭

Tiến lên! Cùng tiến
Tiến lên! Cùng tiến

3

19 F C

lên! Nước non Việt Nam ta vững
lên! Nước non Việt Nam ta vững...

3

21 1.F FILL A 2 F F B♭ F ENDING

bền. Đoàn quân Việt... ...bền.

1. 2.

3 3 3 3

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Tiến quân ca***:

• ***STYLE*** (***RHYTHM***): **German March**

• ***TEMPO***: ♩= 106

• ***VOICE*** (***TONE***): **Trumpet, Strings**,...

- Tông giọng bài hát dành cho tốp ca nam nữ (giai điệu cao nhất nốt RÊ 2), có thể dịch giọng: +2 –> +5 cho tốp ca nam, -2 –> -5 cho tốp ca nữ.

- Thế bấm hợp âm giọng FA trưởng xem ở trang 79.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn các nhóm âm sắc **Trumpet + Bariton Horn**, **Strings + Violin** như CD mẫu - track 15.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG RÊ THỨ

Trên bảy bậc của giọng RÊ thứ, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng RÊ thứ:

Bậc I Chủ | II | III | IV | V | Át | V7 | VI | VII | VIII (I)

Hợp âm Dm | Edim | F | Gm | Am | A7 | Bb | C | (Dm)

Trong cơ cấu hợp âm giọng RÊ thứ, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **Dm**	Hợp âm **Gm**	Hợp âm **A7**	Hợp âm **Am**
5 2 1	5 3 1	5 4 2 1	5 3 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Edim**	Hợp âm **F**	Hợp âm **B^b^**	Hợp âm **C**
5 3 1	5 3 1	4 2 1	5 2 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **C7**	Hợp âm **D7**	Hợp âm **E7**	Hợp âm **F7**	Hợp âm **G7**
5 3 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1

*** Bạn cần biết:**

- Ở giọng RÊ thứ, các hợp âm **Dm, Gm, A7** (hoặc **Am**) là những hợp âm chính, trong đó **Dm** gọi là *hợp âm chủ*; **Gm** gọi là *hợp âm hạ át*; **A7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**Dm**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**Gm**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**A7**) và *hợp âm át thứ* (**Am**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át thứ*.

- *Hợp âm át thứ* (**Am**) thường dùng trong các bài hát viết ở giọng RÊ thứ tự nhiên (vì có âm ĐÔ$^{\natural}$, xem bài *Hát mãi khúc quân hành* trang 86). *Hợp âm bảy át* (**A7**) hình thành trong giọng RÊ thứ hòa thanh hoặc RÊ thứ giai điệu (vì có âm ĐÔ$^{\#}$, xem bài *Sầu đông* trang 126). Với các ca khúc viết theo lối Tây phương, *hợp âm bảy át* được dùng phổ biến hơn, còn với nhóm ca khúc Việt mang âm hưởng dân ca, *hợp âm át thứ* lại chiếm ưu thế rõ rệt. Bên cạnh đó, các ca khúc giọng RÊ thứ thường có cả âm ĐÔ$^{\natural}$ và ĐÔ$^{\#}$ trong cấu trúc giai điệu, ta có thể sắp xếp đan xen hai hợp âm **Am** và **A7**. Ngoài ra, còn có thể dùng **Am7** thay thế cho **Am** hoặc **A** thay thế cho **A7**. Sự linh hoạt trong sắp xếp cũng cần có những nền tảng hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**A7 -> Dm**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 84, giọng RÊ thứ thường dùng các hợp âm: **Dm, Edim, F, Gm, Am (A7), B^b, C**. Ngoài hợp âm chủ **Dm**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**F, Gm, A, B^b, C**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **C7 -> F** (bài *Đêm đông* trang cuốn số 1 có chỗ chuyển **C -> F** gần giống như trường hợp **C7 -> F**).

- **D7 -> Gm** (xem bài *Sầu đông* trang 126).

- **E7 -> A** (xem bài *Tình yêu đến trong giã từ* và *Thu ca* cuốn số 1, bài *Sầu đông* trang 126 có chỗ chuyển **E7 -> A7** gần giống như trường hợp **E7 -> A**).

- **F7 -> B^b**

- **G7 -> C**

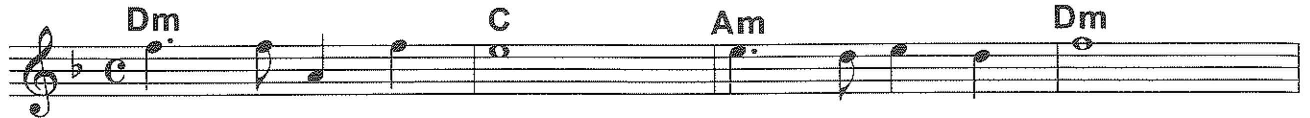
Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

HÁT MÃI KHÚC QUÂN HÀNH

Track 16

MAIN B
Symphony Brass + Trumpet

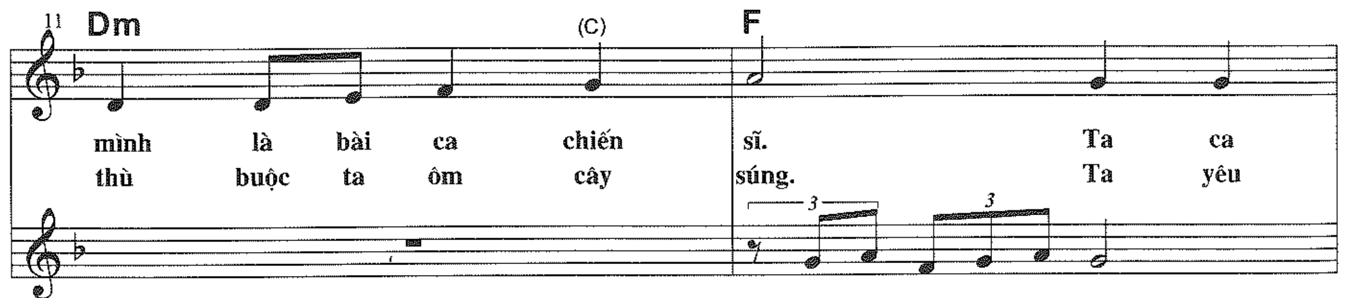
Nhạc và lời: Diệp Minh Tuyền
Soạn phần đệm: Minh Nhật

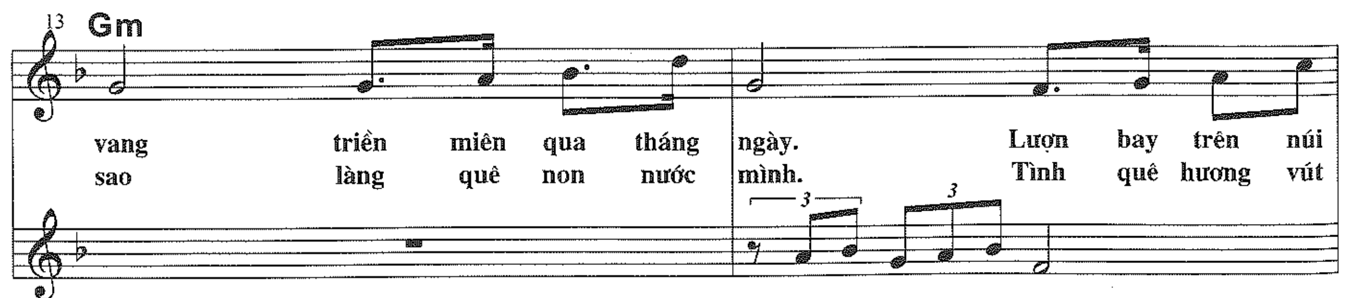

Nhạc dạo...

15 F (Bb) (Am) *FILL B* Dm

rừng biên cương đến nơi đảo xa.

thành thanh âm khúc quân hành ca.

17 Dm C

Mãi mãi lòng chúng ta.

Strings + Symphony Brass

19 Am Dm

Ca bài ca người lính.

21 Dm C

Mãi mãi lòng chúng ta.

23 1 Am Dm *FILL A*

Vẫn hát khúc quân hành ca. Dù...

1

25 Am Dm

Vẫn hát khúc quân hành ca.

27 Am Dm

Vẫn hát khúc quân hành ca.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Hát mãi khúc quân hành***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **6/8 March**
- ***TEMPO***: ♩ = 116
- ***VOICE*** (***TONE***): **Brass, Trumpet, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, tùy theo hình thức trình diễn (tốp ca nam, tốp ca nứ, tốp ca nam nữ,...) để dịch giọng, dao động trong khoảng từ -6 –> +2.

- Thế bấm hợp âm giọng RÊ thứ xem ở trang 84.

- Tại ô nhịp 11 và 15 có xuất hiện các hợp âm ghi trong dấu ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.

- Theo đà mạnh mẽ của tiết điệu **6/8 March**, khi hát có thể thay nhóm tiết tấu móc đơn bằng nhóm tiết tấu móc giật (♫ = ♪.♬).

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn các nhóm âm sắc **Symphony Brass + Trumpet**, **Strings + Symphony Brass** như CD mẫu - track 16 đồng thời cài đặt bè (*HARMONY*) cho chúng.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

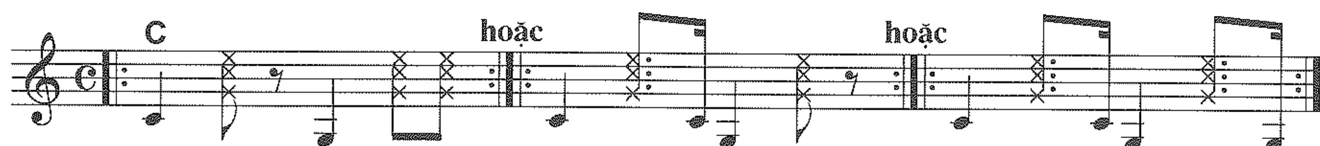
- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Vẫn hát khúc quân hành ca*" thêm 1 đến 2 lần để kết.

TIẾT ĐIỆU SWING

Swing là một nhánh của nhạc Jazz đồng thời là một điệu nhạc khiêu vũ đầy cá tính. Trong tiếng Anh, nghĩa của từ "swing" là *đu đưa, lúc lắc, đi nhún nhảy, quay ngoắt*. Nhạc Swing xuất hiện vào giữa những năm 1920 trong cộng đồng người Mỹ gốc Phi, trở nên thịnh hành ở nước này trong thập niên 1930 và phổ biến rộng rãi ra ngoài biên giới cho đến năm 1945 thì tạm thời lắng xuống. Đến những năm 1980, nhạc Swing hồi sinh mãnh liệt.

Trong quá trình phát triển, có sự kết hợp của phong cách Swing với các dòng âm nhạc khác tạo nên sự đa dạng về tiết điệu âm nhạc. Trên đàn Organ điện tử, chúng ta thường gặp các biến thể của tiết điệu Swing như: Swing Fox, Country Swing, MOR Swing,... chúng nằm ở các nhóm tiết điệu khác nhau, có thể là ở nhóm Swing & Jazz hoặc Country,...

Dựa vào các tiết điệu Swing thường có trên đàn Organ điện tử, chúng tôi tạm mô phỏng tiết điệu của nó qua âm hình sau.

* ***Chú thích:*** Các nốt ĐÔ và SON biểu thị tiếng của đàn Guitar Bass, các nốt câm biểu thị cho tiếng *snare drum* và *hi-hat cymbals* thuộc bộ gõ.

Là một nhánh của Jazz, nhạc Swing cũng sử dụng các loại nhạc cụ của dàn nhạc jazz như: Trumpet, Trombone, Saxophone, Clarinet nên ta khi đệm Organ điện tử, ta cũng nên khai thác âm sắc của các nhạc cụ này. Ngoài ra vì tiết điệu Swing gợi sự vui tươi, nhún nhảy và nhí nhảnh nên ngoài các âm sắc truyền thống, ta nên chọn các âm sắc có thể khắc họa tính chất âm nhạc nói trên, chẳng hạn như: Whistle (tiếng huýt sáo), Muted Trumpet, Blues Harp, Mordern Harp, Portatone, Sweet Heaven, Celesta, Solid Guitar,...

Để thể hiện tốt hơn phong cách nhạc Swing, cần linh hoạt trong xử lý tiết tấu, sắc thái và sự nhấn nhá; chẳng hạn có thể hơi lơi nhịp phách, đôi chỗ nhấn và nảy tiếng (staccato) một cách hợp lý. Ngoài ra, khi đàn và hát có thể thay nhóm hai nốt móc đơn bằng nhóm tiết tấu móc giật (♫ = ♪.♬) để thể hiện sinh động hơn tính chất vui tươi, nhún nhảy của tiết điệu này.

CON MẮT CÒN LẠI

Track 17

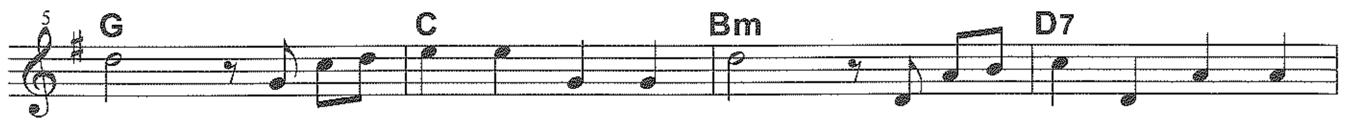
Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B

Whistle

Nhạc dạo...

9 G *FILL A* — G

Còn	hai	con	mắt	khóc	người	một
(Còn	hai	con)	mắt	khóc	người	một
(Còn	hai	con)	mắt	khóc	người	một

11 Am — D7

con.	Còn	hai	con	mắt	một	con	khóc
con.	Còn	hai	con	mắt	một	con	khóc
con.	Còn	hai	con	mắt	một	con	khóc

Modern Harp hoặc **Muted Trumpet**

13 G | C

người. Con mắt còn | lại nhìn cuộc đời
người. Con mắt còn | lại nhìn một thành
người. Con mắt còn | lại nhìn đời là

15 G | D7

tôi. Nhìn tôi lên | cao nhìn tôi xuống
hai. Nhìn em yêu | thương nhìn em thú
không. Nhìn em hư | vô nhìn em bóng

17 G | C

thấp. Con mắt còn | lại nhìn cuộc tình
dữ. Con mắt còn | lại ngờ vực tình
nắng. Con mắt còn | lại nhẹ nhàng từ

19 G | D7

phai. Tình trong hai | tay một hôm biến
tôi. Cuồng điên yêu | thương cuồng điên nỗi
tâm. Nhìn em ra | đi lòng em xa

21 G | C

mất. Con mắt còn | lại là con mắt
nhớ. Con mắt còn | lại nhìn mây trắng
vắng. Con mắt còn | lại là đêm tối

23 Bm | D7

ai. Con mắt còn | lại nhìn tôi thở
bay. Con mắt còn | lại nhìn tôi bùi
tăm. Con mắt còn | lại là đêm nồng

25 G | G

dài. Còn hai con | mắt khóc người một
ngùi. Còn hai con | mắt khóc người một
nàn. Còn hai con | mắt khóc người một

Whistle

27 Am | D7

con. Còn hai con | mắt một con khóc
con. Còn hai con | mắt một con khóc
con. Còn hai con | mắt một con khóc...

29 1.,2.G FILL B 3.G FILL B

người. Còn hai con...
người. Còn hai con...
...người. Còn hai con

1.,2. 3.

31 Am D7

mắt khóc người một con. Còn hai con mắt

Modern Harp

34 G

một con khóc người.

Nhạc kết...

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Con mắt còn lại***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **MOR Swing** hoặc **Country Swing**
- ***TEMPO***: ♩ = 124
- ***VOICE*** (***TONE***): **Whistle, Modern Harp** hoặc **Muted Trumpet,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng SON trưởng xem ở trang 42.

- Khi hát thể hiện sự lí lắc, dí dỏm, phương cách hiệu quả nhất là chuyển các nhóm tiết tấu hai nốt móc đơn thành tiết tấu móc giật giống như giai điệu nhạc đệm (♫ = ♪. ♬). Tham khảo CD mẫu - track 17.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Còn hai con mắt khóc người một con... ...một con khóc người*" thêm 1 đến 2 lần – Nhạc kết.

ĐIỆP KHÚC MÙA XUÂN

Track 18

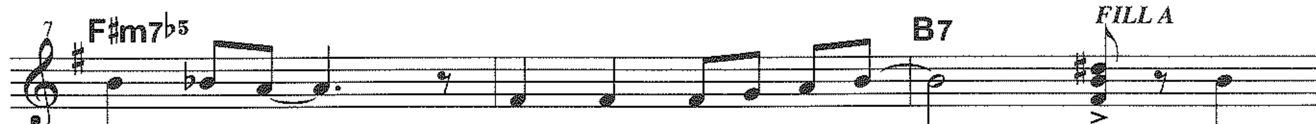
Nhạc và lời: Quốc Dũng
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B

Bright Brass Em Am

Nhạc dạo...

10 Em

hắt hiu lung linh hoa vàng chờ tia
hắt hiu lung linh hoa vàng chờ tia

12 B7

nắng về trong ánh mùa sang. Gió
nắng về trong ánh mùa sang. Gió

Warm Solid Guitar

14

mãi mơn man trên đóa | môi hồng người em
mãi mơn man trên đóa | môi hồng người em

16 Em

yêu tìm về trong cuộc | sống. Bướm
yêu tìm về trong cuộc | sống. Bướm

18 E7

vẫn tung tăng bay | la đà mặc trời
vẫn tung tăng bay | la đà mặc trời

20 Am

mây buồn nhẹ trôi thiết | tha. Ánh
mây buồn nhẹ trôi thiết | tha. Ánh

22 B7

mắt mơ trông nơi | xa vời chờ mùa
mắt mơ trông nơi | xa vời chờ mùa...

24 1 Em *FILL B*

xuân đến đem nguồn vui. Rừng

1

26 Am G

xuân ơi xin lặng gió heo may để

Bright Brass + Brass Combo

28 Am Em

chim muông bay về với muôn cây. Tình

30 Am G

xuân ơi xin dệt nối yêu thương. Từ

32 F♯7 B7 *FILL B*

bao nhiêu năm tình sầu muôn hướng. Này

34 E7 Am

gió hãy cuốn từng lá rơi. Và

Violin + Strings

36 D G

nắng hãy chiếu màu thắm tươi. Cùng

38 Am

những tiếng hát điệu nhạc dâng chơi vơi dìu hồn

40 C B7 *FILL A*

ta say trong viễn khơi. Gió...

42 2 Em

..xuân đến đem nguồn vui. Ánh

44 Am B7

mắt mơ trông nơi xa vời chờ mùa

46 Em *ENDING*

xuân đến đem nguồn vui.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu** ý khi đệm bài ***Điệp khúc mùa xuân***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Swing Fox** hoặc **Big Band Shuffle**
- ***TEMPO***: ♩ = 148
- ***VOICE*** (***TONE***): **Bright Brass, Warm Solid Guitar, Violin**,...

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng MI thứ xem ở trang 54. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm hợp âm **F#m7**^{b5} xem thế bấm ở phần phụ lục trang 139.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn các nhóm âm sắc **Bright Brass + Brass Combo, Violin + Strings** như CD mẫu - track 18.

- Thận trọng với các dấu hóa bất thường.

- Tập kỹ nét giai điệu đệm với âm sắc **Violin + Strings** ở phần giữa của bài hát.

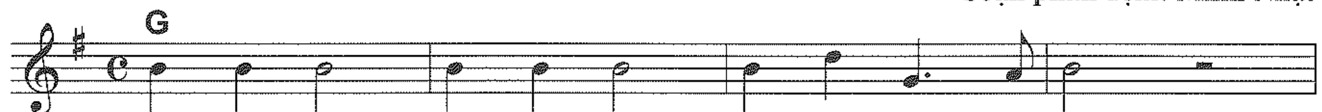
- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B*...) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Ánh mắt mơ trông nơi xa vời, chờ mùa xuân đến đem nguồn vui*" thêm 1 đến 2 lần – Nhấn *ENDING*.

JINGLE BELL

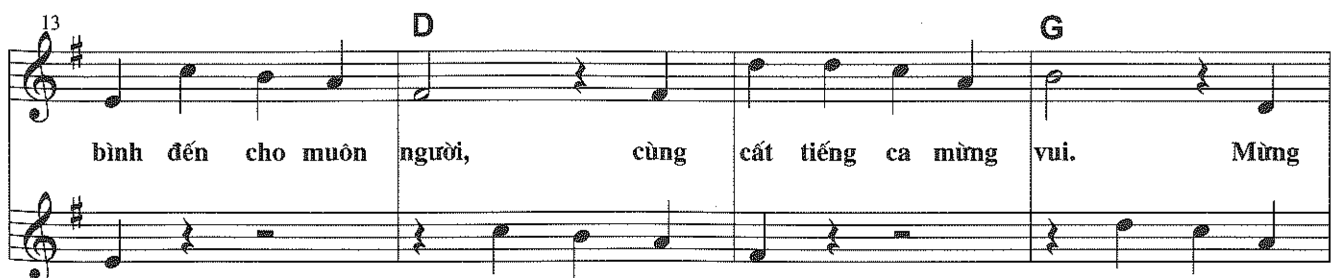
Track 19

Nhạc: J. S. Pierpont
Lời Việt: Sưu tầm
Soạn phần đệm: Minh Nhật

17 G C

ngày Giáng sinh an hòa. Mừng hạnh phúc cho muôn nhà. Từ

21 D G *FILL B*

thành phố hay đồng quê muôn nơi vui tiếng hát ca vang lừng.

25 G

Đêm No - el đêm No - el ta hãy cùng vui lên.

Celesta

29 C G A7 D *FILL B*

Đêm No - el đêm đêm ta xin ơn trên ban hòa bình cho trần thế.

33 G

Đêm No - el chuông vang lên, chuông giáo đường vang lên.

37 C G D G

Đêm No - el vui đêm No - el ta hãy chúc nhau câu cười.

41 C G BREAK D BREAK

Đêm No - el vui đêm No - el ta hãy chúc

BREAK BREAK ENDING

45 D7 G

nhau an hòa.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Jingle bell***:

- ***STYLE (RHYTHM)*: Swing Fox**
- ***TEMPO*: ♩ = 180**
- ***VOICE (TONE)*: Sweet Heaven, Suspense, Celesta,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng SON trưởng xem ở trang 42.

- Thận trọng với các dấu hóa bất thường tại các ô nhịp 27, 31 và 35.

- Từ ô nhịp 43 đến cuối bài, nhấn hợp âm cùng lúc với rải lướt. Ngoài ra, kết hợp nhấn nút *BREAK* (nếu có) vào phách đầu tiên của các nhịp này (tham khảo CD mẫu - track 19).

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – Nhắc lại câu cuối "*Đêm No-el... ... chúc nhau an hòa*" thêm 1 lần để kết.

SAY TÌNH

Track 20

Nhạc Ý
Lời Việt: Quốc Tuấn
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN A
Tp & Tb Section

Dm

Nhạc dạo giữa...

5 *FILL A* Gm Dm

Rót mãi những chén chua cay này lêu bêu như gã du ca buồn.

Violin

9 A7 Dm

Lang thang bước với nỗi___ đau___________ với trái tim ta tật nguyền.

13 Dm

Buồn nào đưa ta qua những nỗi đau thương này giọt nồng ta

16 Dm

say cho quên đi đôi mắt u___ tình. Ánh mắt đắm đuối đôi môi đam mê đôi tay buông

19 Dm A7

lơi em yêu đã giết ta trong một đêm ôi mê___ buồn.___ Vì yêu

22 A7

em nên ta đã hóa ngây ngô___ rồi mỗi sáng mỗi tối ta điên ta say với bóng men.

25 A7

Đã thấy những nỗi đau thương chua cay đâu không ai hay khi em đã bước chân theo tình

28 Dm *FILL B* F

vui kia đi___ rồi.___ Nào ngờ em quay lưng cho ta quá đau

31 Dm

___ buồn giữa quãng đời làm người tình si quá mê___ dại ôm lòng vỡ

34 A7 Dm

nát___ trút hết trong ly rượu nồng.___

Sweet Trumpet

37 *FILL B* Gm Dm

Đã trót đã lỡ yêu em rồi___ con tim ta lỡ trao em rồi.___

Rót mãi những chén chua cay này lêu bêu như gã du ca buồn.

Piano

41 1. A7 Dm

Ta say ta hát nghêu ngao lời tình si mê em có hay không nào.

Lang thang bước với nỗi...

1.

45 *FILL B* 2. A7 *FILL A* Dm

Rót mãi những chén chua... ...đau___ với trái tim ta tật nguyền.

2.

Tp & Tb Section

Nhạc dạo giữa...

49 Dm *FILL B* Gm Dm

Sweet Trumpet

55 A7 Dm

59 FILL B Gm Dm

Đã trót đã lỡ yêu | em rồi___ | con tim ta lỡ trao | em rồi.___

Rót mãi những chén chua | cay này | lêu bêu như gã du | ca buồn.

Piano

63 1. A7 Dm

Ta say ta hát nghêu | ngao lời tình si | mê em có hay | không nào.___

Lang thang bước với nỗi...

1.

67 FILL B 2. A7 Tắt ACMP Bật ACMP Dm

Rót mãi những chén chua... | ...đau___ | với trái tim ta tật nguyền.

2.

3

Nhạc kết...

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài *Say tình*:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Country Swing**
- ***TEMPO***: ♩ = 122
- ***VOICE*** (***TONE***): **Violin, Sweet Trumpet, Piano,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt SON 2, có thể dịch giọng: -2 –> -5 cho giọng nam có cữ giọng thấp hơn và giọng nữ giả thanh; +2 –> +5 cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng RÊ thứ xem ở trang 84.

- Để góp phần thể hiện tốt phong cách Swing, có thể chuyển giai điệu đệm và giai điệu bài hát từ nhóm tiết tấu hai nốt móc đơn thành tiết tấu móc giật (♫ = ♩.♪). Tham khảo CD mẫu - track 20.

- Tại các ô nhịp 39, 41, 43,... có ký hiệu viết tắt, ta chỉ việc chơi giống hệt như giai điệu hòa âm của ô nhịp trước đó.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

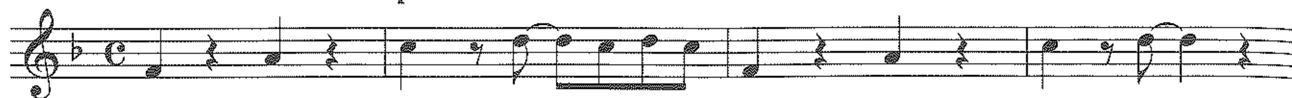
- Trình diễn tác phẩm một lần từ đầu đến cuối như trong bản nhạc.

ĐÓN XUÂN

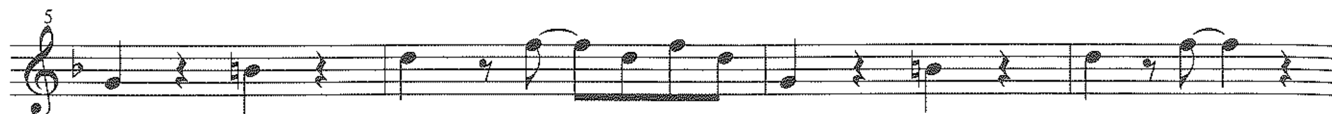
Track 21

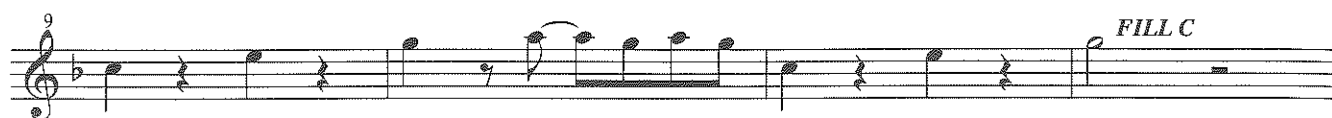
Nhạc và lời: Phạm Đình Chương
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B tắt ACMP
Octave Piano 2 + Slap Bass

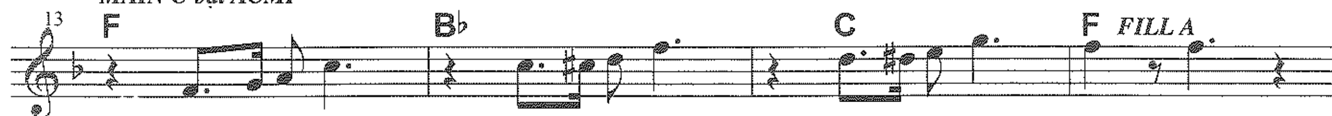

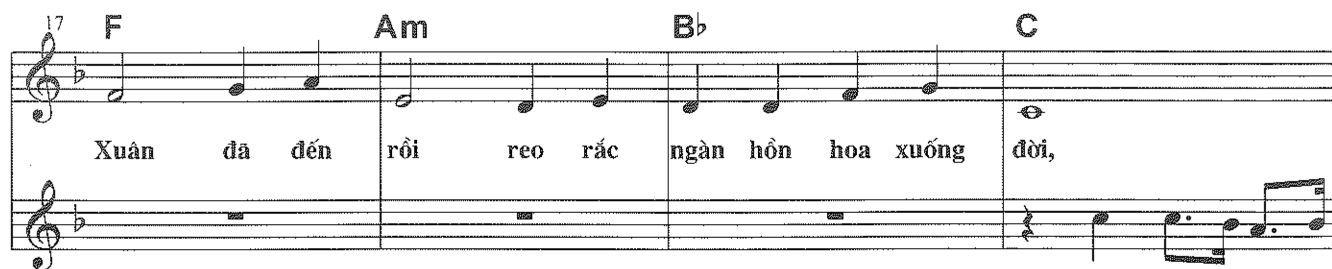
Nhạc dạo...

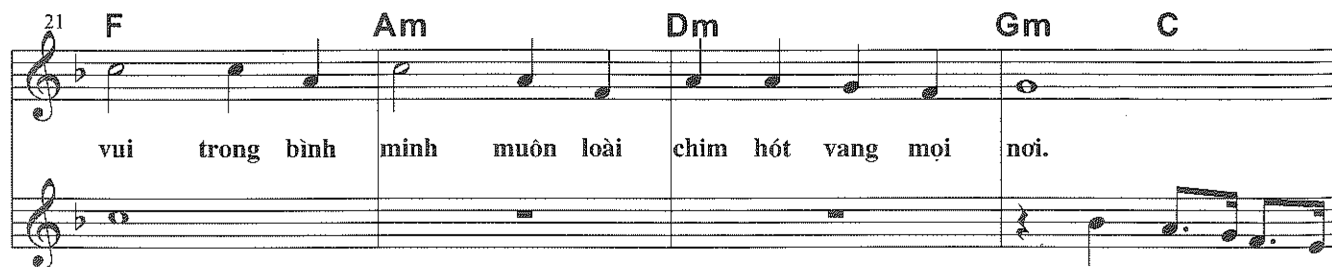

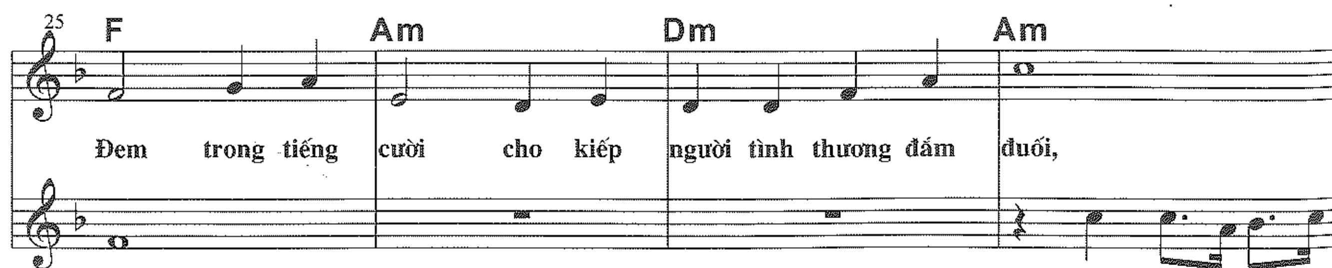
MAIN C bật ACMP

Sax Section Soft + Growl Sax

29 B♭ F C F *FILL B*

ánh xuân đem vui với đời. Kìa trong vạt

33 B♭

nắng mạch xuân tràn dâng, khóm hoa nhẹ

Sub Lead

37 Gm B♭ C F

rung môi cười thẹn thùng cùng bao nguồn sáng. Bướm say duyên

41 F Dm

lành thắm tô trời xanh, bầy chim tung

45 B♭ C *FILL B*

cánh hót vui đón mừng mùa nắng tươi lan.

49 F Am B♭ C

Ta nghe gió về lòng thiết tha như muôn tiếng đàn,

Sax Section Soft + Growl Sax

53 F Am Dm Gm C

xuân dâng niềm vui cho ngày xanh không hoen lời than.

57 F Am Dm Am

Sầu thương xóa mờ tình yêu đời càng thêm chan chứa,

61 B♭ F C F *FILL C*

khát khao xuân tươi thái____ hòa.____ Cùng

65 F B♭ F

đón Chúa xuân đang giáng xuống trần, thế

Strings

69 Gm B♭ G7 C

gian lắng nghe tình xuân nồng kiếp hoa hết phai đời hương phấn. Nào

73 F B♭ F

ai hững hờ xuân vẫn ngóng chờ, tới

77 Gm Bb G7 C *FILL A*

đây nắm tay cùng ca múa, hát lên đón xuân của tuổi thơ.

81 F Am Bb C

Ta nghe gió về lòng thiết tha như muôn tiếng đàn,

Sax Section Soft + Growl Sax

85 F Am Dm Gm C

xuân dâng niềm vui cho ngày xanh không hoen lời than.

89 F Am Dm Am

Sầu thương xóa mờ tình yêu đời càng thêm chan chứa,

93 Bb F C F

khát khao xuân tươi thái hòa,

96 Bb F C F *ENDING*

khát khao xuân tươi thái hòa.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu** ý khi đệm bài ***Đón xuân***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Swing Fox** hoặc **Big Band Shuffle**
- ***TEMPO***: ♩= 168
- ***VOICE*** (***TONE***): **Octave Piano 2, Saxophone, Sub Lead, Strings,…**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, có thể dịch giọng: +1 –> +2 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +4 –> +7 (-5) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng FA trưởng xem ở trang 79. Tại các ô nhịp 24, 30, 38, 56, 62,… cần tập kỹ những chỗ chuyển hai hợp âm trong một ô nhịp vì tốc độ của tiết điệu khá nhanh.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn các nhóm âm sắc **Octave Piano 2** + **Slap Bass, Sax Section Soft + Growl Sax.**

- Từ nhịp 1 -> 12 (phần nhạc dạo) không bật *ACMP* mà chỉ chơi giai điệu cùng tiết tấu bộ gõ, từ ô nhịp 13 mới bấm hợp âm tay trái cùng lúc với bật *ACMP* (tham khảo CD mẫu - track 21).

- Bài hát viết ở hình thức Rondo, trong đó đoạn a được nhắc lại nhiều lần (a - b - a - c - a), trong đó đoạn a trình bày lần thứ nhất từ ô nhịp 17 -> 31, đoạn b từ ô nhịp 32 -> 48, đoạn c từ ô nhịp 65 -> 80. Nếu đàn của bạn có hai MAIN thì với các đoạn a ta dùng MAIN A, với đoạn b và đoạn c ta dùng MAIN B. Nếu đàn của bạn có bốn MAIN thì tùy tiết tấu của từng loại đàn để quy hoạch MAIN cho các đoạn nhạc. Sau khi đã thống nhất, nên ghi lại các điểm nhấn nút đảo trống (*FILL A, FILL B, FILL C...*) vào các phách đầu tiên của ô nhịp cuối cùng mỗi đoạn nhạc.

- Khi giai điệu đệm của các âm sắc **Sax Section Soft + Growl Sax** và **Sub Lead** ngân dài ở các nốt tròn (thuộc đoạn nhạc a và b), có thể điều khiển chức năng *MODULATION* lên mức trung bình tạo hiệu ứng rung tiếng, nhưng ngay lập tức phải kéo về mức độ MIN khi độ dài quy định của nốt tròn đã hết.

- Thận trọng với các dấu hóa bất thường ở phần nhạc dạo và trong giai điệu đệm.

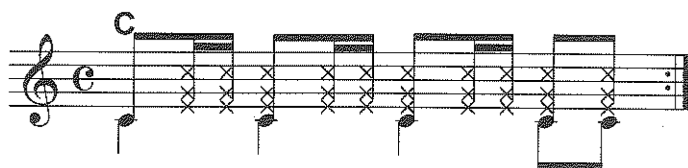
- Có thể trình diễn tác phẩm từ đầu đến cuối như trong sách hoặc theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 từ đầu đến cuối – Nhạc dạo – hát lần 2 từ nhịp 49 trở đi – Nhắc lại câu cuối thêm 1 đến 2 lần – Nhấn *ENDING*.

TIẾT ĐIỆU PASODOBLE

Theo một số tài liệu, có vẻ như Pasodoble có xuất xứ từ loại nhạc kịch tonadilla của Tây Ban Nha nửa đầu thế kỷ XVIII. Theo đó, kiểu nhạc giống Pasodoble thường dùng để kết thúc các màn kịch nhỏ, trong lúc chuyển cảnh sân khấu. Sau đó, từ khoảng giữa thế kỷ XVIII trở đi, nó còn được dùng như phần nhạc giữa các cảnh trong những vở hài kịch. Ngày nay, nhạc Pasodoble phổ biến ở phía đông Tây Ban Nha, trong các lễ hội của người gốc Bắc Phi và Kitô giáo.

Giống như tiết điệu March, Pasodoble là dạng âm nhạc của nhà binh sử dụng trong các cuộc diễu hành quân sự, áp dụng nguyên tắc bước đi một/hai trong bộ binh. Điểm khác biệt cơ bản so với March là nhịp độ mặc định của Pasodoble nhanh hơn, khoảng 120 phách/phút (♩= 120); tiết tấu và sắc thái khá linh hoạt, có lúc nhẹ, có lúc lại dồn dập kịch tính chứ không cứng nhắc như March. Với đặc điểm như vậy, Pasodoble được dùng làm nhạc nền trong các trận đấu bò tót và còn là một trong những điệu nhạc khiêu vũ đầy cá tính.

Đặc trưng của tiết điệu Pasodoble là các nhóm tiết tấu kép sau như tiếng vó ngựa phi. Có thể mô phỏng tiết điệu Pasodoble qua âm hình sau.

* ***Chú thích:*** Các nốt ĐÔ biểu thị cho âm thanh của đàn Guitar Bass, các nốt câm tổng hợp âm hưởng của bộ gõ và hợp âm (accord) dàn nhạc.

Trên đàn Organ điện tử, chúng ta thường gặp tiết điệu Pasodoble nằm ở nhóm Ballroom. Tiết điệu Pasodoble thích hợp với các bài hát có tính chất phóng khoáng, khỏe khoắn. Khi đệm ở điệu Pasodoble, ta nên sử dụng các âm sắc của bộ kèn đồng, đặc biệt là các âm sắc khác nhau của kèn Trumpet như: Sweet Trumpet, Mute Trumpet... ngoài ra có thể dùng thêm một số âm sắc có màu tươi sáng như: Musette, Piccolo, Violin, Strings,...

Ô MÊ LY

Track 22

Nhạc và lời: Văn Phụng - Văn Khôi
Soạn phần đệm: Minh Nhật

Nhịp tự do

B♭ F

Ô mê ly, mê ly!

Strings + Piano

5

C F

Ô mê ly, mê ly đời ta.

9

Vào nhịp

F D7 Gm

Ô mê ly đời sống với cây đàn,
(Ô mê) ly đời sống bao duyên tình,

Piccolo

13

C7 F

tình tình tang dạo phím rồi ca vang.
trời về trưa ngồi dưới hàng cây xanh.

17 F D7 Gm

Chiều êm êm nhìn phía xa mây về,

Nhìn bao la đồng lúa xa xa mờ,

21 C7 F

giục lòng ta dạo khúc ca với đàn.

đàn hoà vang tựa sóng xô đến bờ.

25 F7 *FILL B* B♭ F

Một chiều mưa ta hát vang mưa rơi,

Đường về thôn em bé vui câu ca,

Strings 8va

29 C F

rồi cùng ta mưa đáp cho tươi đời.

giục hồn thơ tha thiết yêu quê nhà.

(8va)

33 F7 B♭ F

Một ngày nắng ta hát vang nắng tươi,

Đàn cùng ta reo khúc ca chơi vơi.

8va

37 C F

— đàn cầm | tay say sưa | hát là nguồn | vui.

— Nhạc còn | vang nhịp nhàng...

(8va)

41 FILL A | BREAK F

— Gió sớm đã | về cùng tiếng hát tiếng | cười, thấp thoáng bóng

(Đứng giữa cánh) | đồng nhìn ánh nắng phới | hồng, có tiếng hát

8va

Golden Trumpet + Silver Trumpet

44 BREAK | BREAK Gm

người ngoài đám lúa cất | lời, thấy tiếng hát | cười là gió sớm đến

chàng từ đám lúa lướt | về, thoáng thấy tiếng | nàng và thoáng thấy tiếng

47 C7 FILL B B♭

mời người ơi đàn | đi! | Ô mê | ly,

cười đàn ta hoà | vang! | Ô mê | ly,

8va

51 C

— mê | ly! | Ô mê | ly,

— tơ | duyên! | Ô mê | ly,

8va

55
1. F FILL A 2. F
— mê ly— đời ta!— Đứng giữa cánh... ...miên!—
— khúc ca— triền...
8va
1. 2.

59 FILL A B♭ C F ENDING
— Ô mê... ..đưa ngàn nơi.—
8va

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu** ý khi đệm bài ***Ô mê ly***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Pasodoble**
- ***TEMPO***: ♩= 120
- ***VOICE*** (***TONE***): **Strings, Piano, Piccolo, Trumpet**,...

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, có thể dịch giọng: +1 –> +2 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +4 –> +7 (-5) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng FA trưởng xem ở trang 79.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn các nhóm âm sắc **Strings + Piano, Golden Trumpet + Silver Trumpet**.

- Mở đầu, hát giai điệu với sự tự do về nhịp phách, không bật *ACMP* mà dùng âm sắc **Strings hay Piano** hoặc **Strings + Piano** để đệm theo, trong đó tay trái bấm âm trầm cách nhau quãng 8, tay phải bấm chồng hợp âm. Từ ô nhịp 9 mới khởi động tiết tấu bộ gõ và bấm thêm hợp âm tay trái từ ô nhịp 10 trở đi .

- Vào các phách đầu tiên của ô nhịp 42, 44 và 46 nhấn mạnh hợp âm đệm tay phải kết hợp với bấm *FILL A*, hoặc nhấn nút *BREAK* (nếu có).

- Có thể trình diễn tác phẩm một lần từ đầu đến cuối như trong sách và nhắc lại câu cuối thêm 1 lần rồi nhấn *ENDING* (tham khảo CD mẫu - track 22).

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG SON THỨ

Trên bảy bậc của giọng SON thứ, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng SON thứ:

Bậc:	I	II	III	IV	V	V7	VI	VII	VIII (I)
	Chủ				Át	Át			
Hợp âm:	Gm	Adim	Bb	Cm	Dm	D7	Eb	F	(Gm)

Trong cơ cấu hợp âm giọng SON thứ, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **Gm**	Hợp âm **Cm**	Hợp âm **D7**	Hợp âm **Dm**
5 3 1	5 2 1	5 4 2 1	5 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Adim**	Hợp âm **B^{b}**	Hợp âm **E^{b}**	Hợp âm **F**
5 3 1	5 3 1	5 3 1	5 3 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **F7**	Hợp âm **G7**	Hợp âm **A7**	Hợp âm **B^{b}7**	Hợp âm **C7**
5 3 2 1	5 4 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1

**** Bạn cần biết:***

- Ở giọng SON thứ, các hợp âm **Gm, Cm, D7** (hoặc **Dm**) là những hợp âm chính, trong đó **Gm** gọi là *hợp âm chủ*; **Cm** gọi là *hợp âm hạ át*; **D7** gọi là *hợp âm bảy át.*

- *Hợp âm chủ* (**Gm**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**Cm**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**D7**) và *hợp âm át thứ* (**Dm**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át thứ.*

- *Hợp âm át thứ* (**Dm**) thường dùng trong các bài hát viết ở giọng SON thứ tự nhiên (vì có âm FA♮, xem đoạn thứ nhất bài *Một trái tim một quê hương* trang 123). *Hợp âm bảy át* (**D7**) hình thành trong giọng SON thứ hòa thanh hoặc SON thứ giai điệu (vì có âm FA#, xem đoạn thứ nhất bài *Dừng bước giang hồ* trang 118). Với các ca khúc viết theo lối Tây phương, *hợp âm bảy át* được dùng phổ biến hơn, còn với nhóm ca khúc Việt mang âm hưởng dân ca, *hợp âm át thứ* lại chiếm ưu thế rõ rệt. Bên cạnh đó, các ca khúc giọng SON thứ thường có cả âm FA♮ và FA# trong cấu trúc giai điệu, ta có thể sắp xếp đan xen hai hợp âm **Dm** và **D7**. Ngoài ra, còn có thể dùng **Dm7** thay thế cho **Dm** hoặc **D** thay thế cho **D7**. Sự linh hoạt trong sắp xếp cũng cần có những nền tảng hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**D7 -> Gm**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 116, giọng SON thứ thường dùng các hợp âm: **Gm, Adim, B^b, Cm, Dm (D7), E^b, F**. Ngoài hợp âm chủ **Gm**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**B^b, Cm, D, E^b, F**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **F7 -> B^b** (xem bài *Một trái tim một quê hương* trang 123 có chỗ chuyển **F -> B^b** gần giống như trường hợp **F7 -> B^b**).

- G7 -> Cm

- A7 -> D

- **B^{b}-7 -> E^b** (xem bài *Dừng bước giang hồ* trang 118 có chỗ chuyển **B^b -> E^b** gần giống như trường hợp **B^{b}-7 -> E^b**).

- C7 -> F

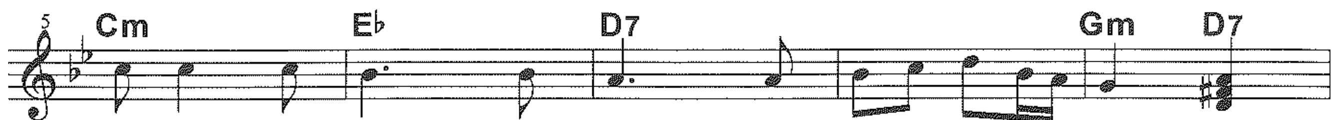
Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

DỪNG BƯỚC GIANG HỒ

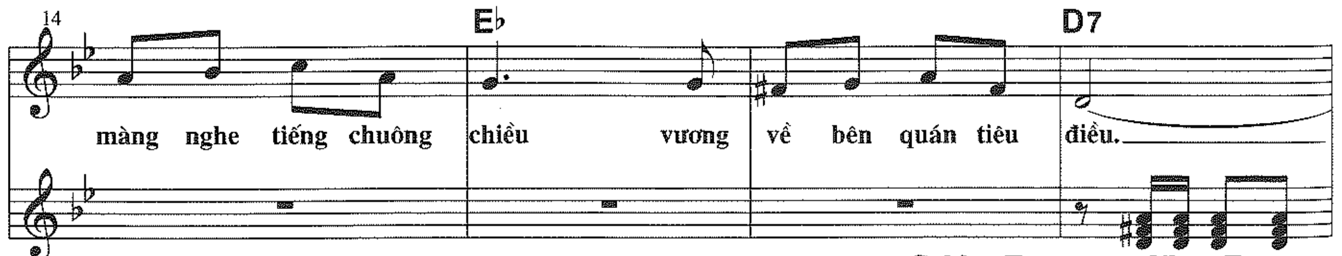
Track 23

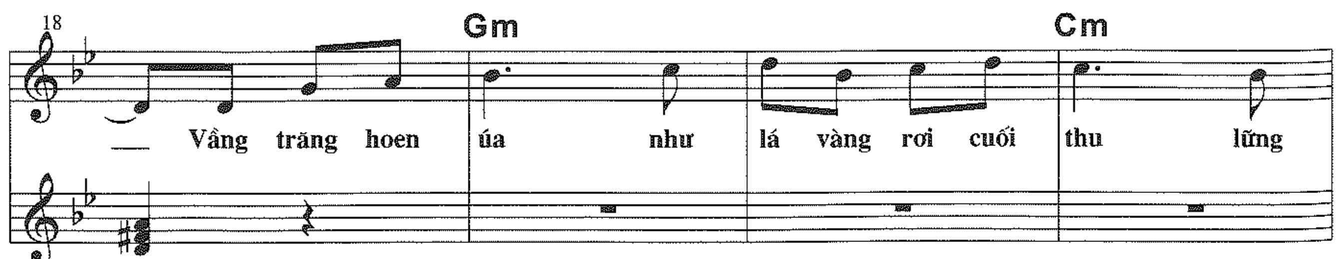
Nhạc và lời: Hoàng Trọng
Soạn phần đệm: Minh Nhật

22 E♭ D7 Gm

lờ soi mấy hàng cây u sầu đang ngắm trời mây.

26 *FILL B* Cm B♭

Ngày nào xa khi dấn bước trong phong sương,

30 E♭ D7

từng bầy én tung bay muôn ngàn hướng.

34 *FILL A* Gm Cm

Dừng đây nơi cũ nghe tiếng diều trong gió thu vương

38 E♭ D7 Gm

hòa nên khúc nhạc thư tâm hồn ta lắng nguồn mơ.

42 *FILL B* G

Tới đây nơi xưa gió êm êm

Violin + Strings

46 E7 Am

đưa áng mây trôi tới xa xôi khuất nơi sau 3 đồi.

50 Am

Quán tranh xiêu xiêu chốn đây cô

54 D7 G 3

liêu nhắc cho ta biết bao nhiêu dáng xưa yêu kiều.

58 *FILL B* G

Tiếng ca xa xa lắng trong bao

62 G7 C

la với tiếng ru khẽ rung lên trong chiều gió.

66 Am Bm

Đã bao năm qua sống nơi phương

70 D7
xa về quê cũ đành dừng bước chân giang

MAIN B
Golden Trumpet + Silver Trumpet
73 G FILL A Gm
hồ.
Nhạc kết...

77 Cm E♭

81 D7 Gm D7 Gm

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Dừng bước giang hồ***:

• ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Pasodoble**

• ***TEMPO***: ♩ = 118

• ***VOICE*** (***TONE***): **Trumpet, Violin,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Bài hát có cấu trúc hai đoạn (a, b) trong đó đoạn a từ ô nhịp 10 -> 41 viết ở giọng SON thứ, thế bấm hợp âm xem ở trang 116; đoạn b từ ô nhịp 42 -> 74 giọng SON trưởng, thế bấm hợp âm xem ở trang 42.

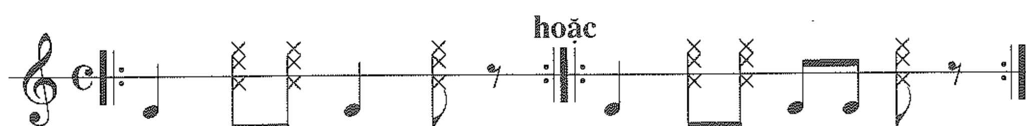
- Có thể pha trộn các nhóm âm sắc **Golden Trumpet + Silver Trumpet** và **Violin + Strings.** Riêng nhóm âm sắc **Golden Trumpet + Silver Trumpet** ta nên cài đặt thêm bè (*HARMONY*) để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, tham khảo CD mẫu - track 23.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – Nhạc kết.

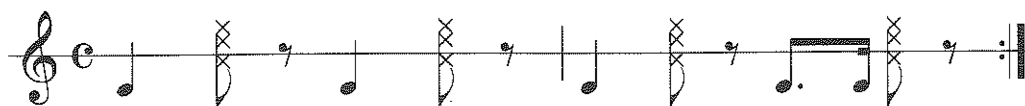
TIẾT ĐIỆU ROCK & ROLL VÀ TWIST

Twist là một vũ điệu có xuất xứ từ cộng đồng người Mỹ gốc Phi. Có tài liệu cho rằng, vũ điệu này có từ cuối thế kỷ XIX, biến hóa dần cho đến khi thành điệu Twist rất được ưu chuộng vào những năm 1960. Cũng theo tài liệu này: "*Twist là một điệu nhảy của Mỹ được truyền cảm hứng bởi dòng nhạc Rock&Roll*". Tiết tấu cơ bản của điệu Twist được mô phỏng qua âm hình dưới đây:

*** *Chú thích:*** Các nốt phía dưới biểu thị cho tiếng *bass drum*, các nốt câm phía trên biểu thị cho tiếng *snare drum* của bộ gõ.

Rock&Roll là một dạng của nhạc Rock, xuất xứ từ cộng đồng người Mỹ gốc Phi. Phong cách Rock&Roll được tổng hợp từ các dòng âm nhạc từng thịnh hành ở Mỹ như nhạc đồng quê, nhạc folk, blues, jazz,... Vào những năm 50 và 60 của thế kỷ XX, loại nhạc này được yêu chuộng ở khắp Hoa Kỳ và châu Âu. Để giúp người học đệm hình dung cụ thể hơn về dạng tiết điệu này, chúng tôi tạm ghi âm tiết tấu cơ bản của nó như sau:

Trên đàn Organ điện tử, chúng ta thường gặp hai tiết điệu này nằm ở nhóm R&B.

Các ca khúc Việt viết riêng cho điệu Twist và Rock&Roll không nhiều, tuy nhiên đây là một tiết điệu âm nhạc thông dụng nên chúng tôi chỉ giới thiệu mang tính tham khảo và chọn chúng để soạn phần đệm cho ba ca khúc quen thuộc: *Một trái tim một quê hương, Sáu mươi năm cuộc đời, Sầu đông,...*

Đệm cho hai điệu nhạc này, người ta thường dùng các âm sắc của kèn Saxsophone và Electric Guitar.

MỘT TRÁI TIM MỘT QUÊ HƯƠNG

Track 24

Nhạc và lời: Phạm Trọng Cầu
Soạn phần đệm: Minh Nhật

Nhịp tự do

Gm Cm Gm

Một trái tim hồng tươi, một quê hương tuyệt

Strings + Piano

5 Cm E♭ D E♭

vời. Dòng máu Cha vừa cho, Tổ quốc Vua Hùng

9 D Gm Cm F

cho. Một trái tim tự do, lời quê hương ta

13 B♭ E♭ Dm Gm

đó. Lời nói Cha Mẹ cho, lời trái tim tự do.

18 *Vào nhịp* (khởi động tiết tấu trống)

FILL B

ACMP

G

Lúc em ra chào đời,
Tiếng ru đưa vào đời,

Growl Sax + Sax Section Soft

22 Am C

mẹ cho một trái tim để yêu. Líu lo ca lời đầu,
mùa xuân vừa đến trên vành nôi. Chiếc nôi to từng ngày,

26 D *FILL B* G

quê hương trong lòng đó em. Có nghe tim rộn ràng,
cho em vươn rộng cánh bay. Sống yêu thương mọi người,

30 Am C

tình yêu đầu tiên vừa đến. Tiếng quê hương nồng nàn,
cuộc đời cùng em ca hát. Lúc tim em ngừng đập,

34 D | 1 G *FILL B* | 2 G | Am

cho em khung trời ước mơ.
quê hương nhớ hoài đó em.
Lúc tim em

38 C | D *FILL B* | *FILL B* | G *ENDING*

ngừng đập, quê hương nhớ hoài đó em.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Một trái tim một quê hương***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Twist**
- ***TEMPO***: ♩ = 156
- ***VOICE*** (***TONE***): **Strings, Piano, Saxophone,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Bài hát có cấu trúc hai đoạn (a, b) trong đó đoạn a từ đầu đến ô nhịp 17 viết ở giọng SON thứ, thế bấm hợp âm xem ở trang 116; đoạn b từ ô nhịp 20 đến cuối giọng SON trưởng, thế bấm hợp âm xem ở trang 42.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn các nhóm âm sắc **Strings + Piano, Growl Sax + Sax Section Soft**.

- Mở đầu, hát giai điệu với sự tự do về nhịp phách, không bật *ACMP* mà dùng âm sắc **Strings** hay **Piano** hoặc **Strings + Piano** để đệm theo, trong đó tay trái bấm âm trầm cách nhau quãng 8, tay phải bấm chồng hợp âm. Từ ô nhịp 18 mới khởi động tiết tấu bộ gõ và bấm thêm hợp âm tay trái từ ô nhịp 20 trở đi (tham khảo CD mẫu - track 24).

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Hát lần 1 từ đầu đến cuối – hát lần 2 từ ô nhịp thứ 20 trở đi – nhắc lại câu cuối "*Lúc tim em ngừng đập quê hương nhớ hoài đó em*" thêm 1 đến 2 lần – Nhấn *ENDING*.

SẦU ĐÔNG

Track 25

Nhạc và lời: Khánh Băng
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Sax Section Hard + Sforzando

Dm A7

Nhạc dạo...

5 A7 Dm

9 *FILL A* Dm

Chiều nay gió đông___ về,___

Warm Electric Guitar

11 Gm

___ dừng chân trên bến___ xưa.___

13 Dm Gm

___ Đời trai gió sương,___ về___ thăm cố hương,___ tìm___ bao nhớ

16 B♭ A7

thương, mà sao phố phường vắng.

18 Dm *FILL B*

Tình sầu lạnh buốt đêm trường.

21 Dm D7

Rồi ngày mai sẽ ra đi phương

Strings

23 Gm Dm

trời, biết đâu trên đường vạn nẻo từ

25 E7

ly, biết đâu cuộc đời ngày mai đổi

27 A7 BREAK

thay,___ mà___ tôi vẫn còn nhớ nhớ nhớ nhớ nhớ

Tutti

Sax Section Hard + Sforzando

30 Dm Gm

nhớ phút giây ban đầu.___

32 Dm *FILL A* Dm

___ Ngại ngùng bước chân___ buồn,___

34 D7 Gm

___ em đã sang ngang___ rồi.___

36 Dm

___ Đành thôi nhớ mong,___ gửi___ theo gió

38 Gm Bb A7

đông, tình yêu giá băng vào nơi cuối trời nhớ.

41 1. Dm

Sầu đông còn đến bao giờ?

1.

44 2. Bb A7 Dm

...đến bao giờ?

2.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Sầu đông***:

- ***STYLE (RHYTHM)***: **60's Rock & Roll** hoặc **Twist**
- ***TEMPO***: ♩= 150
- ***VOICE (TONE)***: **Sax Section Hard, Warm Electric Guitar, Strings**,...

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, có thể dịch giọng: +1 –> +2 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +4 –> +7 (-5) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng RÊ thứ xem ở trang 84.

- Để tạo hiệu quả âm thanh tốt hơn, có thể pha trộn nhóm âm sắc **Sax Section Hard + Sforzando** như CD mẫu - track 25.

- Lưu ý các ký hiệu nhấn ở ô nhịp từ 28 -> 31. Riêng ở ô nhịp 28 - 29, có thể dùng chức năng *SYNE STOP* và dằn nhấn cùng lúc hợp âm ở cả hai tay. Ngoài ra, có thể chỉ cần dằn nhấn riêng tay phải kết hợp với nhấn nút *FILL A* hoặc nhấn nút *BREAK* (nếu có) ở đầu ô nhịp 29.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối *"Đành thôi nhớ mong... ...bao giờ"* thêm 1 đến 2 lần để kết.

SÁU MƯƠI NĂM CUỘC ĐỜI

Track 26

MAIN B
Warm Electric Guitar

Nhạc và lời: Y Vân
Soạn phần đệm: Minh Nhật

C

Nhạc dạo...

4 F C

7 G F

Ped.

10 C FILL A MAIN A

Em ơi có bao nhiêu?

13 C F

Sáu mươi năm cuộc đời. Hai mươi năm đầu,

17 C

sung sướng không bao lâu. Hai mươi năm

20 G *FILL A* F *FILL A* C *FILL B*

sau, sầu vương cao vời vợi, hai mươi năm cuối là bao.

23 C

Ơ là thế! Đời sống không là bao.

Sforzando

27 G C

Ơ là bao! Đời không lâu__ là thế.

31 G F C *FILL A*

Ơ được bao năm sống mà__ yêu nhau. Em ơi có bao

35 C

nhiêu? Sáu mươi năm cuộc đời.

Warm Electric Guitar

38 F

Khi xa em rồi

40 C

anh biết___ yêu thương ai.

42 G

Nên ta yêu nhau thì yêu___ cho trọn

44 F C

đời! Em ơi!___ Ta sống là bao!

46 C FILL B G
Nên ta yêu nhau thì yêu___ cho trọn

48 F 1 C
đời! Em ơi!___ Ta sống là bao!

50 2 C ENDING
bao!

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Sáu mươi năm cuộc đời***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **60's Rock&Roll** hoặc **Twist**
- ***TEMPO***: ♩ = 155
- ***VOICE*** (***TONE***): **Warm Electric Guitar, Sforzando** hoặc **Brass**,...

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng ĐÔ trưởng xem ở trang 34.

- Nếu trên đàn của bạn không có âm sắc **Sforzando**, có thể thay bằng âm sắc **Brass**.

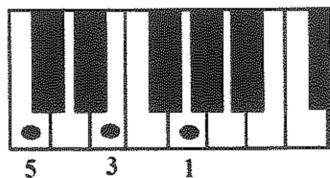
- Thận trọng với các dấu hóa bất thường.

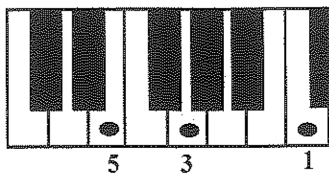
- Tập kỹ phần nhạc dạo và giai điệu đệm âm sắc **Warm Electric Guitar**. Sử dụng *PITCH BEND* mô phỏng tiếng **Warm Electric Guitar** cho gần hơn với phong cách của nhạc Rock&Roll (nghe kỹ CD mẫu - track 26 để bắt chước).

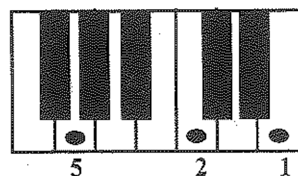
- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1– Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Nên ta... ...là bao*" thêm 1 đến 2 lần – Nhấn *ENDING*.

PHỤ LỤC

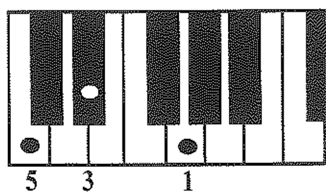
Hợp âm C

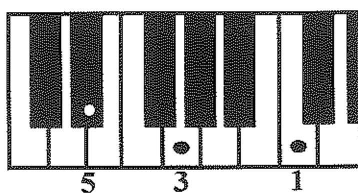

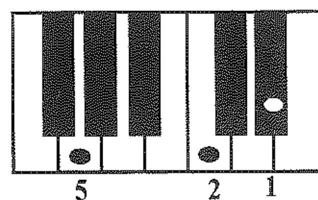

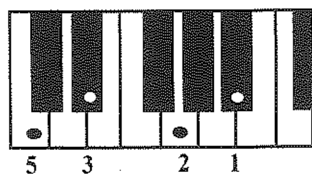
Hợp âm Cm

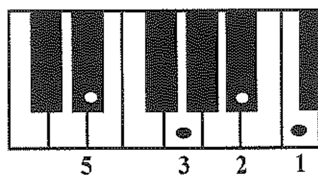

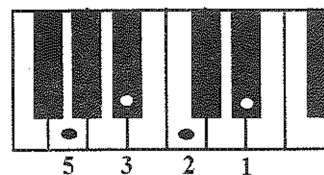

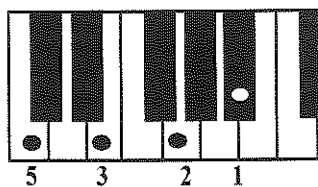
Hợp âm Cm7

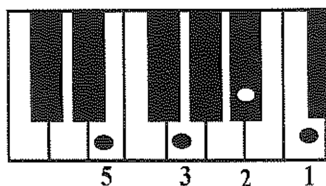

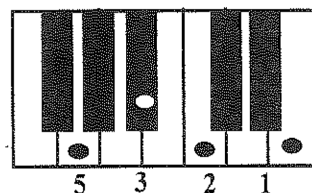

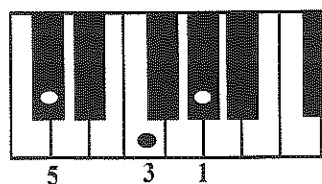
Hợp âm C7

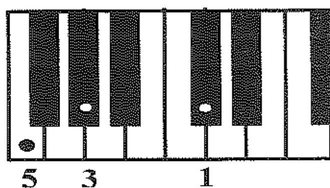

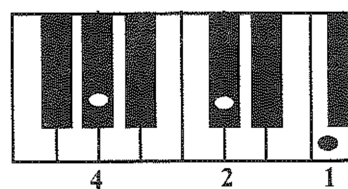

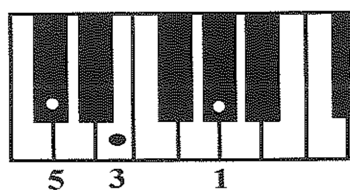
Hợp âm C$^{\#}$ (D^{b})

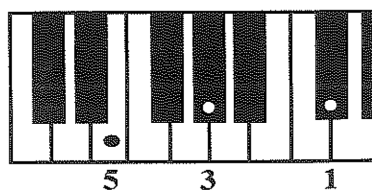

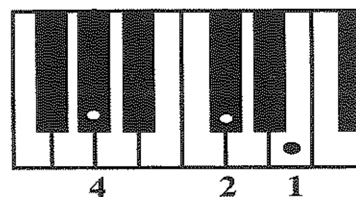

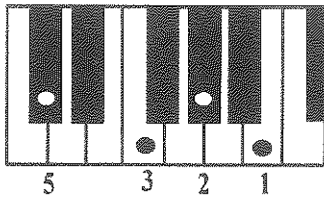
Hợp âm C$^{\#}$m (D^{b}m)

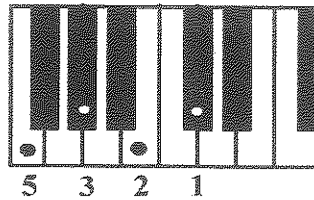

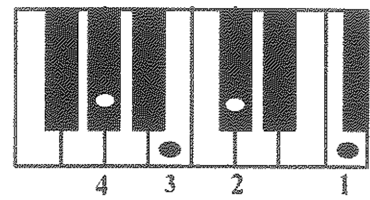

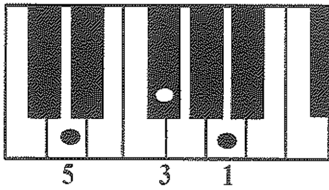
Hợp âm C#7 (D♭7)

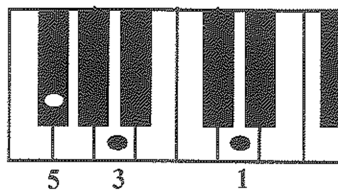

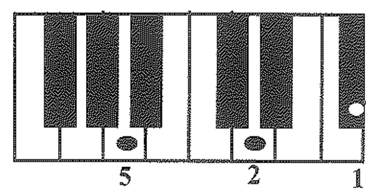

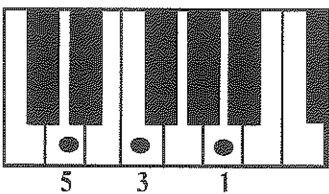
Hợp âm D

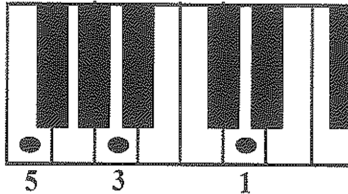

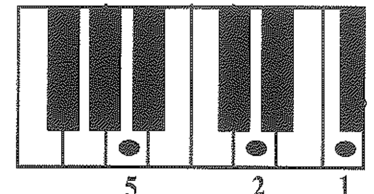

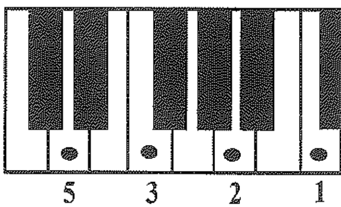
Hợp âm Dm

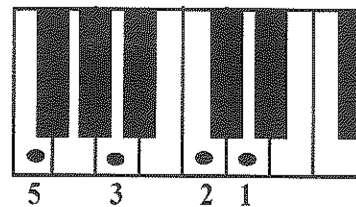

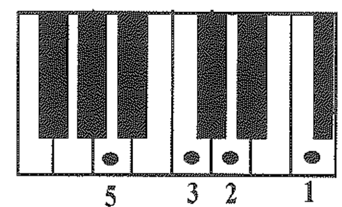

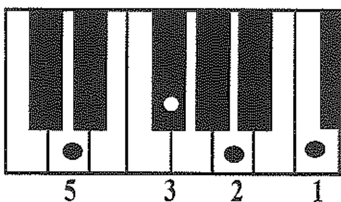
Hợp âm Dm7

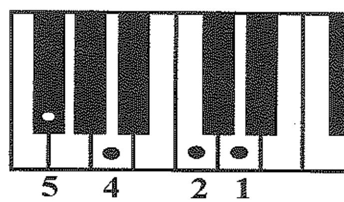

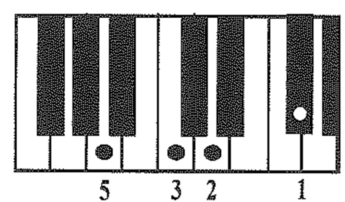

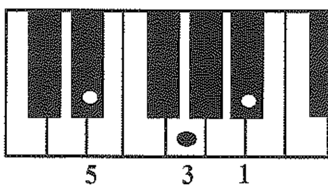
Hợp âm D7

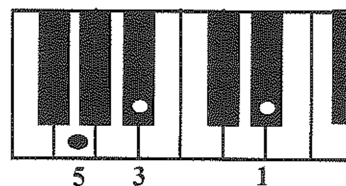

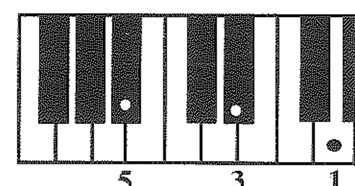

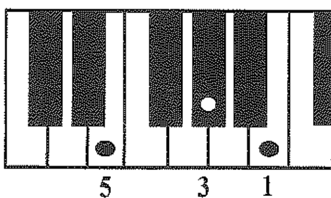
Hợp âm D# (E♭)

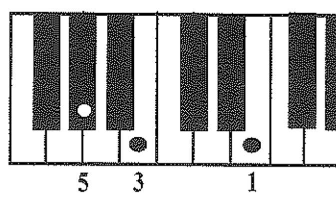

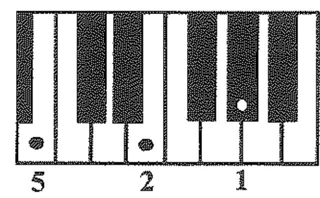

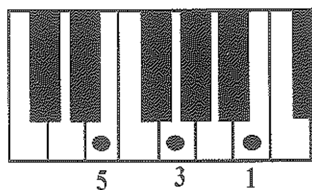
Hợp âm E

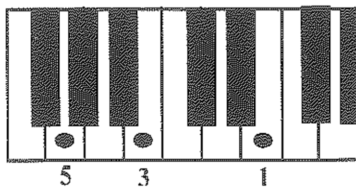

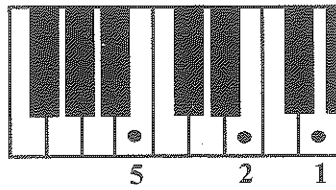

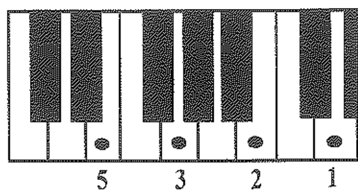
Hợp âm Em

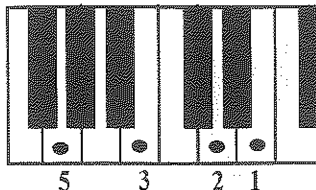

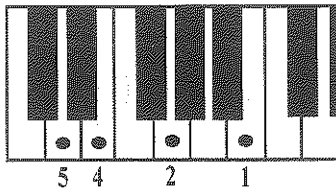

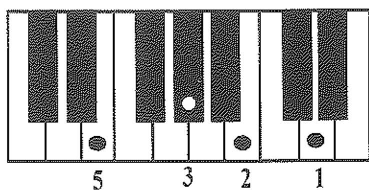
Hợp âm Em7

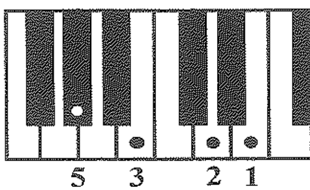

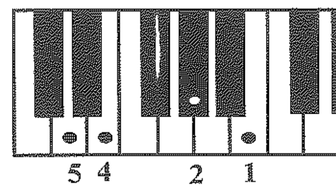

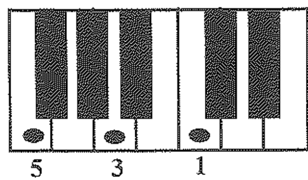
Hợp âm E7

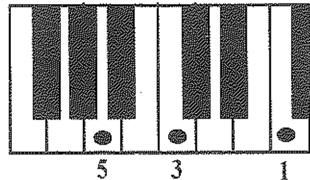

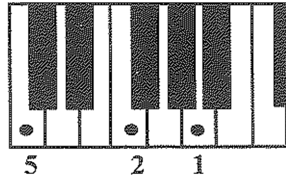

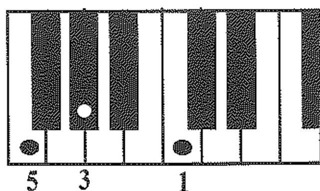
Hợp âm F

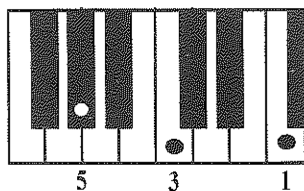

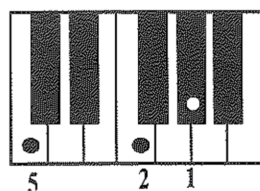

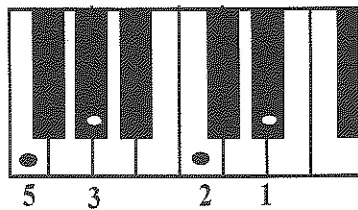
Hợp âm Fm

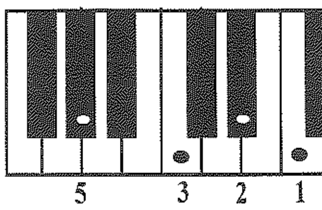

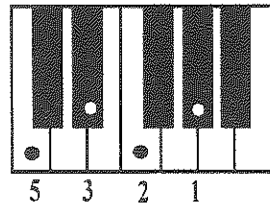

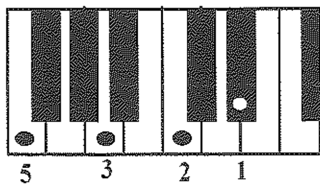
Hợp âm Fm7

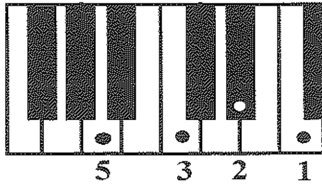

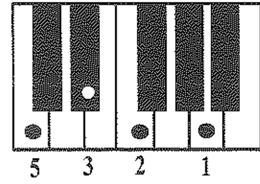

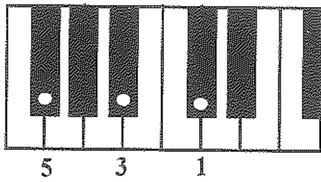
Hợp âm F7

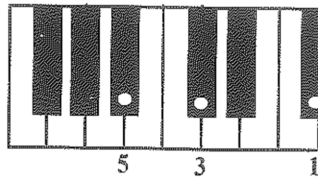

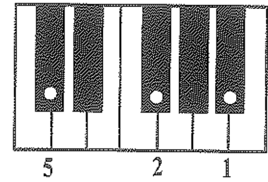

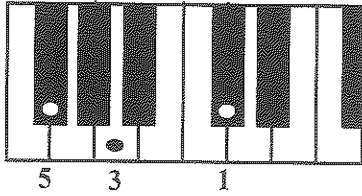
Hợp âm $F^{\#}$

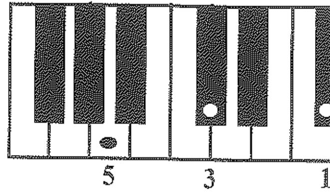

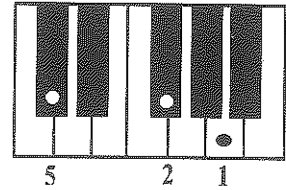

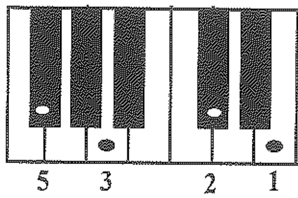
Hợp âm $F^{\#}m$

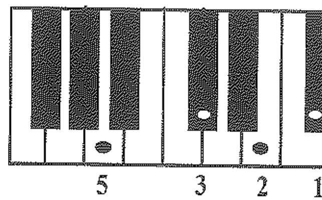

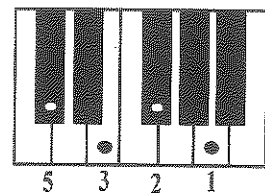

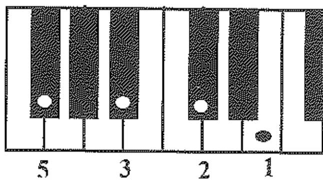
Hợp âm $F^{\#}m^{7}$

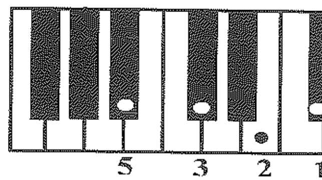

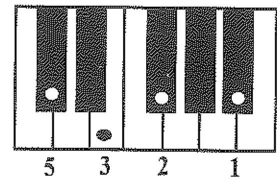

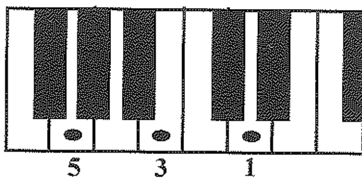
Hợp âm $F^{\#}7$

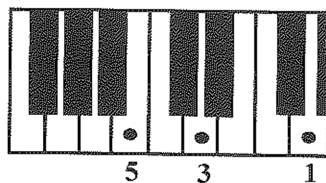

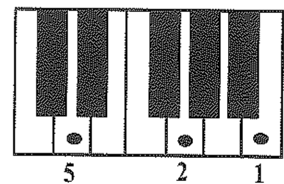

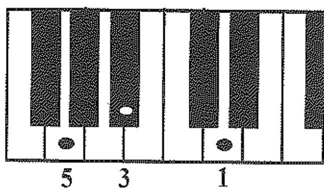
Hợp âm G

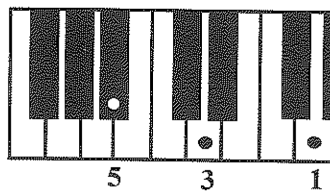

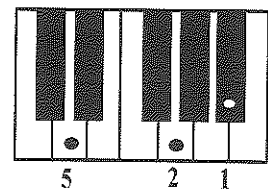

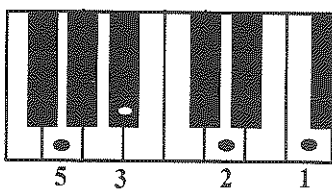
Hợp âm Gm

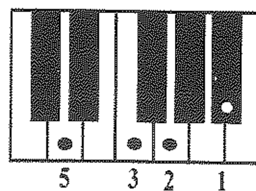

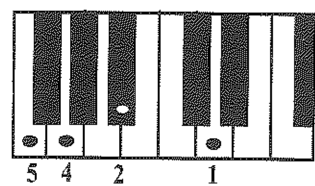

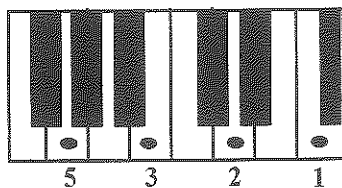
Hợp âm Gm7

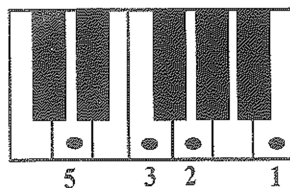

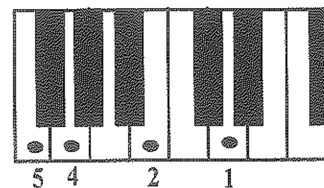

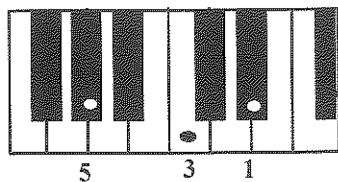
Hợp âm G7

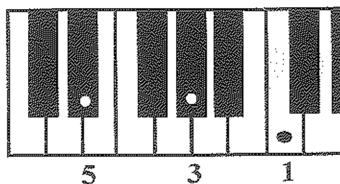

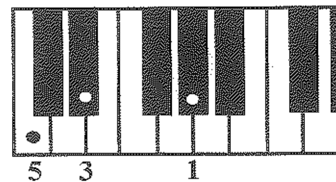

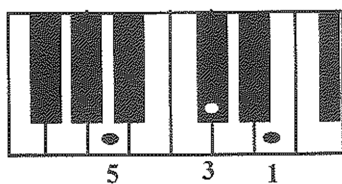
Hợp âm A^b

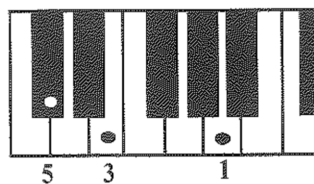

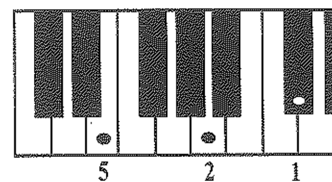

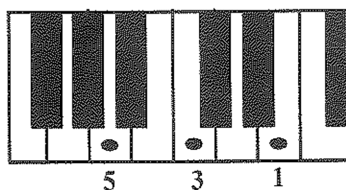
Hợp âm A

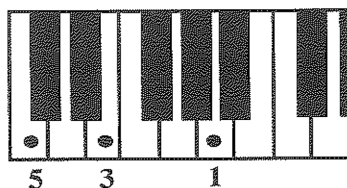

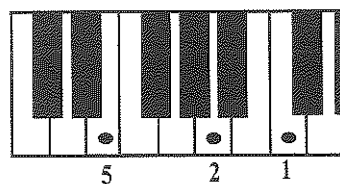

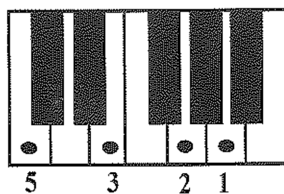
Hợp âm Am

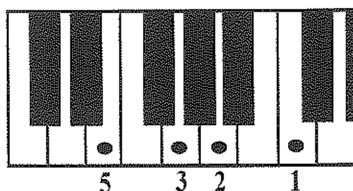

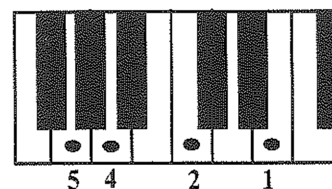

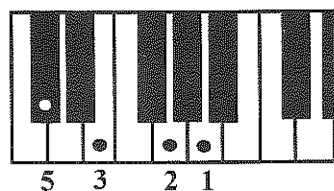
Hợp âm Am7

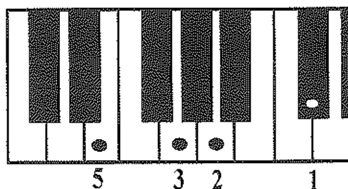

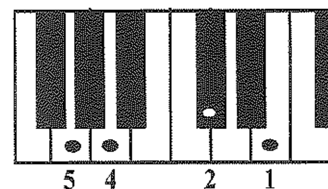

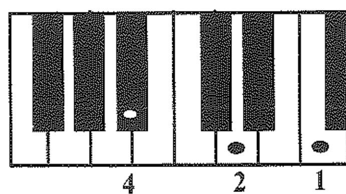
Hợp âm A7

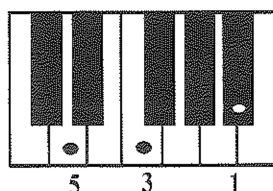

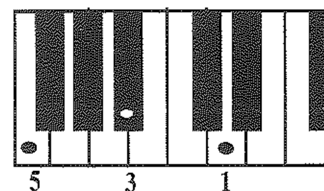

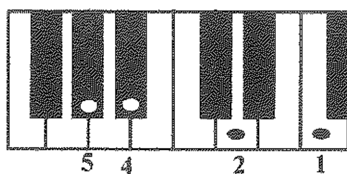
Hợp âm B^b

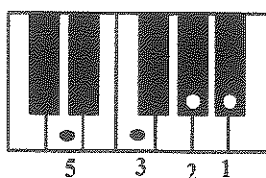

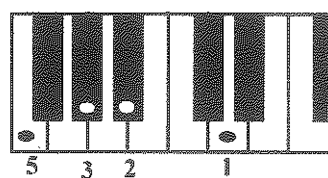

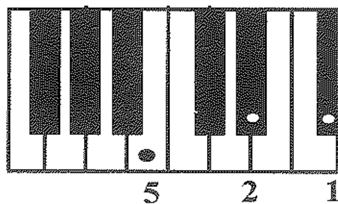
Hợp âm $B^{b}7$

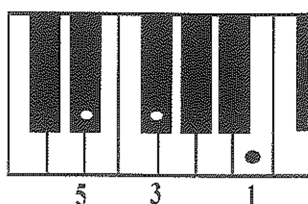

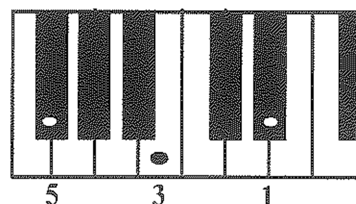

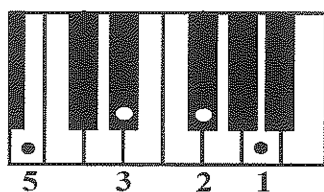
Hợp âm B

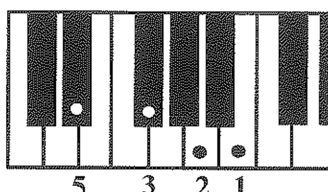

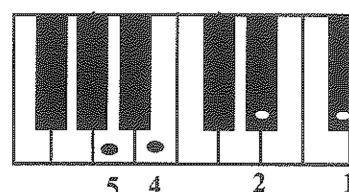

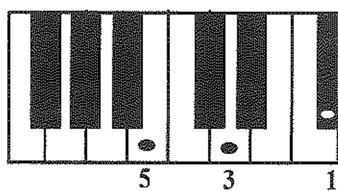
Hợp âm B7

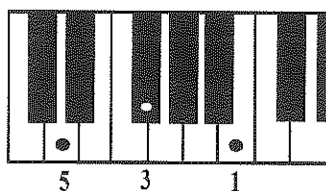

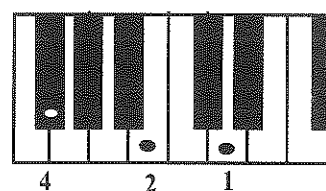

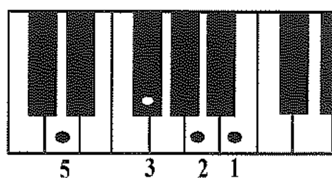
Hợp âm Bm

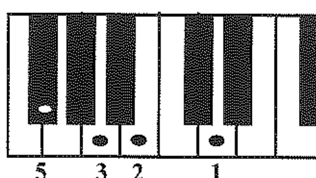

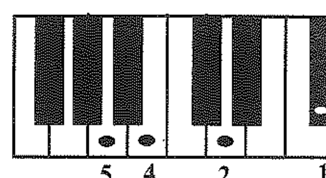

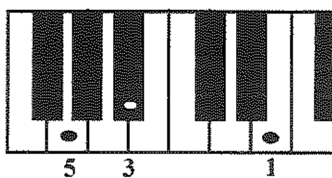
Hợp âm Bm7

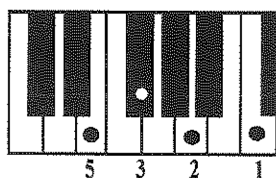

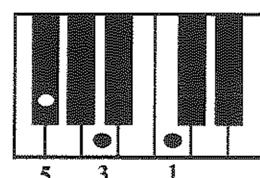
Hợp âm Edim

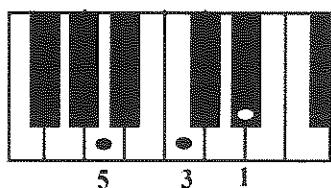
Hợp âm $F\#m7^{b5}$

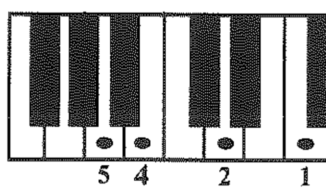
Hợp âm $F^{\#}dim$

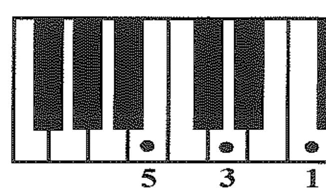
Hợp âm Adim

Hợp âm $Bm7^{b5}$

Hợp âm Bdim

MỤC LỤC SÁCH VÀ CD-ROM

Lời giới thiệu

MỜI CÁC BẠN TÌM ĐỌC sách nhạc:

TÀI LIỆU HỌC ĐÀN PIANO

* **Học đệm piano cơ bản** - Phần 1 (CD-Rom tặng kèm theo sách)
* **Học đệm piano cơ bản** - Phần 2 (CD-Rom tặng kèm theo sách)

* **Piano Méthode Rose** (kèm CD đánh mẫu)
* **Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng** - Phần 1 (kèm CD đánh mẫu)
* **Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng** - Phần 2 (kèm CD đánh mẫu)
* **Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng** - Phần 3 (kèm CD đánh mẫu)
* **Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng** - Phần 4 (kèm CD đánh mẫu)
* **Piano cổ điển được yêu thích** - Phần 1 (CD-Rom tặng kèm theo sách)
* **Piano cổ điển được yêu thích** - Phần 2 (CD-Rom tặng kèm theo sách)
* **Nhạc sĩ thiên tài và những bài tập piano quen thuộc**- Tập 1 (CD-Rom kèm theo sách)
* **Nhạc sĩ thiên tài và những bài tập piano quen thuộc**- Tập 2 (CD-Rom kèm theo sách)

SÁCH DÀNH CHO GIÁO VIÊN DẠY NHẠC

* **Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng Âm nhạc lớp 1** (kèm CD đánh mẫu)
* **Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng Âm nhạc lớp 2** (kèm CD đánh mẫu)
* **Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng Âm nhạc lớp 3** (kèm CD đánh mẫu)
* **Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng Âm nhạc lớp 4** (kèm CD đánh mẫu)
* **Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng Âm nhạc lớp 5** (kèm CD đánh mẫu)

SÁCH DÀNH CHO NGƯỜI TỰ HỌC

- **Tự học nhạc lý cơ bản**
- **Bài tập vui giúp bé thuộc nhanh nốt nhạc**
- **30 ngày biết đệm Guitar-** điệu nhạc **Valse, Boston, Tango, Boléro, Rumba, Chachacha** (kèm CD đệm đàn và hát mẫu)
- **45 ngày biết đệm guitar-** điệu nhạc **Slow Fox, Disco, March, Bebop, Hard Rock** (kèm CD đệm đàn và hát mẫu)

MỜI CÁC BẠN TÌM NGHE đĩa nhạc:

* CD **Âm nhạc dành cho giáo viên & học sinh lớp 1**
* CD **Âm nhạc dành cho giáo viên & học sinh lớp 2**
* CD **Âm nhạc dành cho giáo viên & học sinh lớp 3**
* CD **Âm nhạc dành cho giáo viên & học sinh lớp 4**
* CD **Âm nhạc dành cho giáo viên & học sinh lớp 5**

• Bộ 18 CD "**Chị Hằng Nga kể chuyện**" với những câu chuyện cổ tích hấp dẫn, mỗi câu chuyện là một bài học giáo dục cho bé. Bên cạnh đó, bộ CD còn giới thiệu những tuyệt phẩm âm nhạc nổi tiếng thế giới và những câu chuyện về tấm gương lao động, học tập, sáng tạo của các nhạc sĩ thiên tài.

VOL 1 **Những người bạn bốn chân**
VOL 2 **Những người bạn biết bay**
VOL 3 **Những người bạn trong rừng**
VOL 4 **Phép lạ của ông Bụt**
VOL 5 **Chuyện về tình anh em**
VOL 6 **Những nàng công chúa xinh đẹp**
VOL 7 **Những chàng trai tài giỏi**
VOL 8 **Những cô bé đáng yêu**
VOL 9 **Những cuộc phiêu lưu kỳ thú**
VOL 10 **Sự tích các loài hoa**
VOL 11 **Chuyện về trí thông minh**
VOL 12 **Chuyện về lòng nhân ái**
VOL 13 **Bài học cho thói kiêu ngạo**
VOL 14 **Chuyện về hoàng tử & công chúa**
VOL 15 **Bài học về lòng hiếu thảo**
VOL 16 **Sự tích loài vật**
VOL 17 **Những nàng tiên kiều diễm**
VOL 18 **Những bảo bối thần kỳ**

HỌC ĐỆM ORGAN

Tiết điệu

Disco, Techno, Dance, Polka Pop, March,
Swing, Pasodoble, Twist, Rock&Roll

****

NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC
61 Lý Thái Tổ - Hoàn Kiếm - Hà Nội

Chịu trách nhiệm xuất bản:
HOÀNG THÁI DŨNG
Biên tập:
Nhạc sĩ **CÙ MINH TIẾN**
Chép nhạc vi tính:
TÁC GIẢ
Sửa bản in thử:
TRỊNH MINH THANH
Trình bày bìa:
Họa sĩ **TRỌNG KIÊN**

PHÁT HÀNH TẠI:
CÔNG TY CỔ PHẦN VĂN HOÁ HUY HOÀNG
Nhà sách Huy Hoàng
110D Ngọc Hà, Ba Đình, Hà Nội
Tel: (043) 736.5859 - 736.6075 - Fax: 043.7367783
Email: info@huyhoangbook.vn
Chi nhánh Phía Nam
357A Lê Văn Sỹ, P1, Q. Tân Bình, TP. HCM
Tel: (083) 991 3636 – 991 2472 * Fax: (083) 991 2482
Email: cnsaigon@huyhoangbook.vn
www.huyhoangbook.vn
www.facebook.com/huyhoangbookstore

In 2000 cuốn, khổ 20,5 x 29,5 cm tại C.ty TNHH PT Minh Đạt.
Số GPXB: 179/QĐXB-ÂN/14 ngày 22/12/2014 của Nhà xuất bản Âm nhạc.
Số đăng ký KHXB: 10-2014/CXB/43/7-226/ÂN.
In xong và nộp lưu chiểu năm 2015.

2

học đệm Organ

Tiết điệu: Disco, Techno, Dance, Polka Pop, March Swing, Pasodoble, Twist, Rock&Roll,

ISBN: 978-604-910-042-0

8 935095 618255

85.000 VNĐ

(Sách tặng kèm CD-ROM)